

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ

วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ADMINISTRATORS' AND TEACHERS' OPINIONS ON ACADEMIC ADMINISTRATION
IN TECHNICAL COLLEGES UNDER THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION IN SOUTHERN REGION AND NORTH-EASTERN REGION

นายอราม เรืองฤทธิ์

MR. ARAM REANGRIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2536

ISBN 974-8158-04-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ

เลขหมู่ _____

เลขทะเบียน 19160

ปี เดือน ปี ค.ศ. 2536

ADMINISTRATORS' AND TEACHERS' OPINIONS ON ACADEMIC ADMINISTRATION
IN TECHNICAL COLLEGES UNDER THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION IN SOUTHERN REGION AND NORTH-EASTERN REGION

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1993

ISBN 974-8158-04-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นักศึกษา

นายอร่าม เรืองฤทธิ์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.รุ่ง เจนจิต

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย

ดร.ประเสริฐ นนท์พละ

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และการจัดตำราเรียน ด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการวัดประเมินผลการเรียนการสอน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครูอาจารย์ที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนประชากร 1,487 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารวิชาการ 240 คน และกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ 296 คน รวม 536 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์มีความเห็นว่า สภาพการ
บริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมทั้ง 6 ด้าน วิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ
ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ โดยส่วนรวมทั้ง 6 ด้าน
มีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงาน
วิชาการระหว่างกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้บริหาร
วิชาการและครูอาจารย์ โดยส่วนรวมทั้ง 6 ด้าน มีความเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีสภาพ และปัญหา
การบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อ
เปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษา ผู้บริหารวิชาการกับ
ครู-อาจารย์โดยส่วนรวมทั้ง 6 ด้าน มีความคิดเห็นว่า มีสภาพการบริหารวิชาการแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารวิชาการมีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยมีการ
ปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

Thesis Title Administrators' and Teachers' Opinions on
Academic Administration in Technical Colleges
under the Department of Vocational Education
in Southern Region and North-eastern Region

Student Mr. Aram Reangrit

Thesis Advisor Asst. Prof. Dr. Rung Jenjit

Thesis Co-advisors Mrs. Pairat Phaknoi
Dr. Prasert Nonpala

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational
Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's
Institute of Technology Ladkrabang

Year 1993

ABSTRACT

This research aimed to study the opinions of school academic administrators and teachers about academic administration of technical colleges in Southern and North-eastern regions under the Department of Vocational Education on academic administration process, the curriculum & learning teaching scheduling, the technical activity, instructional process and the community service activity, technical aids, the library services the educational material services, the instructional supervision and staff development, the educational evaluation and to compare the opinions about situations and problems on academic administration

The subject consisted of 536 persons with the combination of 240 academic administrators and 296 teachers. They were

selected from the total of 1,487 population. The data were collected by means of questionnaires developed by the researcher. SPSS/PC⁺ version computer program was used to analyze the data.

The findings revealed, in general, on the opinions basis about academic administration that ; the respondents rated all of six factors at moderate level. The comparison of subjects' opinions about the six factors between those in the Southern region and those in the North-eastern region were found to be no significant difference at the .05 level, but they were found to be significant difference at the .05 level when compare the academic administrators' and teachers' opinions for all six factors in terms of the over all academic administration while the problematic level in academic administration was not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และ อาจารย์ประเสริฐ นนท์พล กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ และในการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด 15 วิทยาลัยฯ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ชื่อ SPSS/PC⁺ โดยได้รับความช่วยเหลือจาก ดร.สมชัย ชินะตระกูล

นอกจากนั้น รองศาสตราจารย์ ดร.เมธี บิลันธานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ยังได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนการชี้แนะ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน ที่กล่าวมาข้างต้นและขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อร่าม เรืองฤทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
สมมติฐาน.....	10
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	11
เชิงอรรถ.....	13
2. เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
การบริหารการศึกษา.....	17
ความหมายของการบริหาร.....	17
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	18
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	19
ขอบข่ายของงานวิชาการ.....	19
กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	22
หลักสูตรและการจัดตารางสอน.....	30
ความหมายของหลักสูตร.....	30
การนำหลักสูตรไปใช้.....	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดตารางสอน.....	37
การจัดตารางสอนแบบต่าง ๆ.....	38
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน.....	39
การบริการชุมชน.....	42
สื่อการเรียนรู้การสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ.....	44
ความหมายของสื่อการเรียนรู้การสอน.....	44
ประเภทของสื่อการเรียนรู้การสอน.....	44
คุณค่าของสื่อการเรียนรู้การสอน.....	45
ห้องสมุด.....	46
ลักษณะของห้องสมุดที่ดีและมีมาตรฐาน.....	46
การบริการห้องสมุด.....	47
การบริการวัสดุอุปกรณ์.....	47
การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	48
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอน.....	49
ความหมายของการวัดและประเมินผล.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
เชิงอรรถ.....	55
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากร.....	64
กลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
การคำนวณค่าสถิติ.....	76

VII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เชิงอรรถ.....	76
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	168
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	168
วิธีดำเนินการวิจัย.....	169
สรุปผลการวิจัย.....	171
อภิปรายผล.....	177
ข้อเสนอแนะ.....	189
เชิงอรรถ.....	192
บรรณานุกรม.....	196
ภาคผนวก.....	207
ประวัติผู้เขียน.....	236

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	65
2. จำนวนสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	68
3. จำนวนกลุ่มผู้บริหารวิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	69
4. จำนวนผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	71
5. กลุ่มตัวอย่างแยกตามตำแหน่งและกลุ่มสถานศึกษา.....	79
6. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	80
7. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านหลักสูตร และการจัดตารางสอน.....	83
8. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน.....	88

IX

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านสื่อ การเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ.....	93
10. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้าน การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	97
11. แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้าน การจัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	100
12. สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน.....	104
13. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	106
14. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	114
16. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	120
17. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	124
18. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	127
19. สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	132
21. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอนในสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มภาคสถานศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	136
22. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการชุมชน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	141
23. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนการบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	146
24. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	149
25. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์.....	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26.	
สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	156
27.	
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ กับครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้.....	159
28.	
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ กับครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านของกลุ่มสถานศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	161
29.	
ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการแต่ละด้าน.....	163

บทที่ 1

บทนำ

ความเข้มมาและความสำคัญของปัญหา

ในระยะของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมในอัตราสูง ภาคอุตสาหกรรมได้พัฒนาและเพิ่มบทบาทในระบบเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ มีอุตสาหกรรมเกิดขึ้นใหม่จำนวนมาก ทั้งอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่¹ จะเห็นว่าประเทศไทยกำลังเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมและปัจจุบันอุตสาหกรรมของประเทศพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก มีอัตราการขยายตัวของการผลิตทางอุตสาหกรรมสูงกว่าเดิมถึงปีละประมาณ 2-3 เท่าตัว. ย่อมเกิดความต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้นในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแรงงานระดับช่างฝีมือและระดับช่างเทคนิคในอัตราที่สูง ซึ่งเป็นการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชากร² เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงขึ้นทำให้ประเทศไทยมีฐานะทางเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่หรือ NICS (Newly Industrialised Countries) และเพื่อให้การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงและมีความสำคัญมากคือคุณภาพประชากรที่เป็นแรงงานที่เข้าไปทำงานในภาคอุตสาหกรรม ถ้าประชากรมีคุณภาพ โดยเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำงาน สร้างผลงานที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพต่อการดำเนินชีวิตแห่งตน ต่อคนอื่น และต่อวิชาชีพแล้วก็จะสามารถพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง

การอาชีวศึกษามีส่วนสำคัญยิ่งในการช่วยปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพประชากร และพัฒนากำลังคนด้านอาชีพของประเทศ ซึ่งการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งเตรียมคน ให้มีความรู้ ความคิด ทักษะ ความชำนาญ มีสมรรถภาพทางเทคโนโลยีทันความก้าวหน้า และมีเจตคติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในสาขาที่ได้ฝึกฝนแล้วเรียนมาในระดับต่าง ๆ บุคคลที่ผ่านการศึกษาอาชีวศึกษาจะเป็นแรงงานระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ธนู แสงศักดิ์ กล่าวไว้ว่า "อาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ"³ นอก

จากนี้การอาชีวศึกษายังได้ส่งเสริมให้บุคคลออกไปประกอบอาชีพและมืงานทำ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ทันกับการเปลี่ยนแปลงอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ดังที่ มารุต บุณนาค กล่าวไว้ว่า "อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อให้คนออกไปประกอบอาชีพมืงานทำในสาขาต่าง ๆ เน้นหลักเหตุผลว่า ทุกคนเกิดมาต้องมืงานทำ มีอาชีพ"⁴ และ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวว่า "อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่ทำงานทำ ทำงานต่าง ๆ ที่ทำกันในสังคมโดยเฉพาะ ทำงานทำได้ง่ายและไม่ว่างงาน"⁵ ดังนั้นอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเกี่ยวข้องใกล้ชิดที่สุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจหรือพัฒนาประเทศหลาย ๆ ด้าน การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อที่จะสร้างกำลังคนสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจถือว่าเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ การอาชีวศึกษาจึงมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอันเป็นกิจกรรมด้านหนึ่งของพัฒนาประเทศในเรื่องนี้ วิรัช กฤษมาศ ได้กล่าวไว้ว่า "การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นการศึกษาที่จัดไว้เพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคตเหมาะสมกับความต้องการของตนเองและประเทศชาติ แล้ว ย่อมจะนำมาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความรุ่งเรืองของประเทศ"⁶ และ เมธี บิลันธานนท์ กล่าวว่า "การอาชีวศึกษาเป็นการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิค บุคคลกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่พัฒนาทรัพยากรของประเทศ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ"⁷

ในปัจจุบันการอาชีวศึกษาได้รับความนิยมมากขึ้น ระยะเวลา รัฐบาลได้ให้ความสำคัญแก่การอาชีวศึกษา ได้ระบุดัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาการศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาหลายฉบับ เช่น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของอาชีวศึกษาไว้ว่า "เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาชีฟต่าง ๆ ในระดับกลาง และระดับสูงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ"⁸ ซึ่งความสำคัญในเรื่องนี้ได้ดำเนินการต่อเนื่อง ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้ระบุว่า "เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ"⁹ กระทรวงศึกษาธิการได้สนองตอบวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติทุกฉบับ ดังกล่าว โดยมีกรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการขยายและปรับปรุงอาชีวศึกษาทุกประเภทและได้พัฒนากำลังคนสาขาวิชาชีฟต่าง ๆ หลายระดับ หลายสาขาวิชาชีฟ ให้สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และความต้องการของชุมชน ได้จัดให้มีการศึกษาวิชาชีพทั้งในและนอกระบบ กล่าวคือ ได้จัดการศึกษาอาชีพ แบ่งเป็น ระดับช่างกึ่งฝีมือ ระดับช่างฝีมือ และระดับช่างเทคนิคโดยจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี เป็นการศึกษาอกระบบเรียกกระด้างช่างกึ่งฝีมือ จัดการศึกษาในระบบระยะยาวคือการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นระดับช่างฝีมือ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) เป็นระดับช่างเทคนิคใช้เวลาศึกษา 3 ปี 2 ปี และ 2 ปีตามลำดับ¹⁰

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญและยอมรับว่า การจัดหาชีวิตศึกษาเปรียบเหมือนการลงทุนชนิดหนึ่ง และได้ลงทุนทางอาชีวศึกษาจำนวนมาก ทั้ง โครงการเงินกู้จากต่างประเทศและเงินงบประมาณภายในประเทศสนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาและการผลิตกำลังคน สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจะต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสียของการลงทุน ต้องพยายามผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิคให้มีคุณภาพสูงทั้งในด้านสติปัญญา ความชำนาญ มีสมรรถภาพทางเทคโนโลยีสูง ตลอดจนคุณสมบัติอื่น ๆ เช่น "สามารถทำเป็น คิดเป็น ทำได้จริงเกิดผลจริง มีคุณภาพและมาตรฐานจริง ในสิ่งที่แต่ละคนได้รับการฝึกฝนอบรมและได้รับการแนะนำสั่งสอนไป"¹¹ ดังที่ ชีรวุฒิ บุญยโสภณ กล่าวไว้ว่า "การจัดการอาชีวศึกษาด้านอุตสาหกรรมนั้น มีผลโดยตรงต่อการผลิตทรัพยากรกำลังคนของประเทศภาคอุตสาหกรรม เพราะความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมจะ ได้มีส่วนหนึ่งต้องอาศัยแรงงานหรือช่างที่มีความชำนาญ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ"¹² และสถานศึกษาต้องพยายามขจัดความสูญเปล่าทางการศึกษาให้หมดไป เช่น การผลิตกำลังคนไม่มีคุณภาพและเกินความต้องการบางสาขาวิชา ไม่ใช่อุปสรรคการสอนที่มีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เป็นต้น การลงทุนจะได้ผลคุ้มค่าเพียงใด ขึ้นอยู่กับการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก "สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษา ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ"¹³ การที่สถานศึกษาจะกระทำหน้าที่ดังกล่าวให้สำเร็จลงได้จะต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังที่ สำลี บุขสาย กล่าวไว้ว่า "สถานศึกษาจะต้องมีอาคารสถานที่ โรงฝึกงาน ห้องทดลองสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมีคุณภาพดีมีมาตรฐานสูง มีครู-อาจารย์ที่ดี และเพียงพอ"¹⁴

เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งของวิชาการและเทคโนโลยี วิชาการจึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดเป็นหัวใจทั้งหมดในสถานศึกษา ดังที่ สุดใจ เหล่าสุนทร ได้กล่าวไว้ว่า "งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทางการศึกษา งานวิชาการจึงสำคัญเป็นอันดับแรก สถาบันจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ถ้าฝ่ายวิชาการอ่อน ฝ่ายอื่นก็อ่อนตาม"¹⁵ ทั้งนี้เพราะงานวิชาการจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาสติปัญญา ความรู้ทักษะ ความสามารถ ความชำนาญ ความรับผิดชอบที่ต่องาน เพื่อประกอบอาชีพและเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของตน สิ่งที่จะเอื้ออำนวยให้สภาพดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลได้ จำเป็นที่จะต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ เพราะถือว่าการบริหารวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา ดังที่ ภิญญู สาธร กล่าวไว้ว่า "ผู้บริหารหรือครูใหญ่ทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการ ว่าเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ และงานด้านวิชาการนี้ผู้บริหารต้องแบ่งเวลาให้แก่งานด้านวิชาการมากที่สุด"¹⁶ ในเรื่องนี้ เกรียง เอี่ยมสกุล ได้กล่าวสนับสนุนว่า "การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา เนื่องจากงานนี้มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ศึกษาด้านอาชีวอุตสาหกรรมมีคุณภาพ เพราะงานวิชาการเป็นผลประโยชน์โดยตรงที่นักเรียนจะได้รับ"¹⁷ สุธีระ ทานตวนิช ได้กล่าวว่า "การบริหารงานวิชาการเป็นงานมีความสำคัญสำหรับการบริหารการศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จหรือความสามารถของผู้บริหารในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเป็นอย่างมาก"¹⁸

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นบทบาทที่ส่งเสริมบุคคลให้มีคุณภาพ เพราะวิชาการนั้นเป็นผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำและผู้ใช้ทรัพยากรบริการต่าง ๆ อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) มาจัดดำเนินการตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) จัดการเรียนการสอนหรือวิชาการให้บังเกิดผลดีที่สุดแก่ผู้เรียนและชุมชน¹⁹ แต่จากการรายงานผลการบริหารวิชาการและการวิจัย ปรากฏว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้เอาใจใส่งานวิชาการเท่าที่ควร ดังผลวิจัยของ นิพนธ์ เมืองพระ พบว่า "งานบริหารด้านวิชาการยังมีการปฏิบัติอยู่ปานกลาง และมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง"²⁰ เมื่อสภาพการบริการงานวิชาการเป็นเช่นนี้ทำให้เป็นที่น่าวิตกว่า คุณภาพประชากรจะด้อยลง ไปอาจทำให้เกิดการว่างงานและไม่มีอาชีพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง อย่างแน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรายงานในเอกสารการบริหารวิชาการของ ธงชัย สุวัฒน์เมรินทร์ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากหลายแห่ง เช่น จากการประเมินผลหลักสูตร ปวช. 2524 ทั้ง 5 ประเภทวิชา จากสรุปผลการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเรื่องสำคัญของกรมอาชีวศึกษา ของอนุกรรมการชุดต่าง ๆ และจากการอบรมผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ในเรื่องกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา เมื่อปลายปี 2528 และต้นปี 2529 รวม 10 ครั้ง จำนวน 1,000 กว่าคน นั้นพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาหลายด้าน พอสรุปได้ดังนี้

1. ตัวผู้บริหาร ให้ความสำคัญในงานวิชาการน้อย ไม่มีนโยบายชัดเจนในการบริหารงาน ไม่มีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ฯลฯ
2. ตัวหัวหน้าคณะและหัวหน้าแผนก ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ขาดความศรัทธาจากครูผู้สอน ขาดเทคนิคและประสบการณ์ทางการบริหาร ฯลฯ
3. ตัวครู-อาจารย์ ขาดความรับผิดชอบ ขาดทักษะและประสบการณ์ ไม่มีความเข้าใจในตัวหลักสูตร การวัดผลประเมินผล ไม่มีการพัฒนาตนเอง ไม่เข้าใจในระบบงานของวิทยาลัย ขาดความสำนึกดี ฯลฯ
4. ตัวนักเรียน ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ขาดความสนใจ ไม่มีความรับผิดชอบ มีพื้นฐานการเรียนต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปัญหาส่วนตัว ฯลฯ
5. อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ล้าสมัย ในงานไม่สอดคล้องกับเครื่องมือ ฯลฯ
6. ระบบงาน ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการซื้อและเบิกจ่าย ขาดการประสานงานภายในสถานศึกษา ปัญหาการจัดตารางสอน งานธุรการล่าช้า ฯลฯ
7. อื่น ๆ สถานที่ฝึกงานภายนอกไม่เพียงพอ สภาพต้องเรียนไม่เหมาะสม ผู้ปกครองไม่เข้าใจในระบบการศึกษา²¹

นอกจากนั้น ในรายงานการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและประเมินผล แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ในส่วนที่เกี่ยวกับอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุถึงปัญหาและอุปสรรคของการอาชีวอุตสาหกรรมว่า ปัญหาการผลิตกำลังคนไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีผลกระทบต่อสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาโครงสร้าง ปรัชญา จุดมุ่งหมาย กระบวนการเรียนการสอน การบริหาร การดำเนินการตามหลักสูตร และการประเมินผล

ควรได้รับการทบทวน และปรับปรุง การขาดเกณฑ์มาตรฐาน แรงงานฝีมือระดับต่าง ๆ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการจัดการศึกษาเชิงขาดประสิทธิภาพ และไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน ตลอดจนการขาดแคลนครู-อาจารย์ และคุณภาพของครู-อาจารย์ ในบางสาขาวิชา รวมทั้งประเด็นสำคัญที่ได้จากข้อสรุปความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ซึ่งได้แก่ ความต้องการให้รัฐผลิต และพัฒนากำลังคนทางด้านช่างเทคนิคอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม²² และจากการวิจัยของ นิพันธ์ เมืองพระ ได้วิจัยการบริหารวิชาการในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ได้มีการบริหารงานวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง²³

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่าได้ปฏิบัติอย่างไร และในการบริหารงานวิชาการนั้น สถานศึกษาประสบอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงสภาพ และปัญหาที่แท้จริง เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาการให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

แนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงพัฒนาการสอน การใช้หลักสูตร ดำเนินไปเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความคิดและทักษะแก่ผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การศึกษาการบริหารงานวิชาการนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายของงานบริหารวิชาการ จากทฤษฎีและแนวความคิดของนักการศึกษา และระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ได้ให้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. คณะวิชาแบ่งออกเป็นแผนกวิชา
2. งานหลักสูตรพิเศษ
3. งานหลักสูตรและการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. งานสื่อการเรียนการสอน

5. งานวัดและประเมินผล

6. งานห้องสมุด²⁴

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้แนวความคิดของ โกวิท วรรณวัฒน์ ได้ประมวลลักษณะงานวิชาการ ออกเป็น 7 อย่างดังนี้

1. หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน ประมวลการสอน โครงการสอน คู่มือครู แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ รวมทั้งจัดตารางสอน

2. วิธีสอนแบบต่าง ๆ เช่น วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา แบบแบ่งกลุ่มกิจกรรม แบบอภิปราย แบบสืบสวนสอบสวน และอื่น ๆ

3. การพัฒนาการเรียนการสอน มีการจัดครูเข้าสอนในระดับต่าง ๆ การเตรียมครู การพัฒนาครู การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. สื่อการเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ คู่มือ แบบเรียน อุปกรณ์การสอน

6. การนิเทศการสอน การนิเทศครูใหม่ การนิเทศครูเก่า การนิเทศภายใน

7. การวัดและประเมินผล การประเมินการสอนของครู การวัดการเรียนของนักเรียน ระเบียบการวัดผลและประเมินผล²⁵

จากหลักทฤษฎีและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา และ โกวิท วรรณวัฒน์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาดังนี้

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ

2. หลักสูตรและการจัดตารางสอน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการชุมชน

4. สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ

5. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ครอบคลุมถึงลักษณะการบริหารงานวิชาการ ในด้านต่อไปนี้

- 1.1 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 หลักสูตรและการจัดการการสอน
- 1.3 การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการ

ชุมชน

- 1.4 สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ
- 1.5 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
- 1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปรียบเทียบ 2 กลุ่มคือ

- 2.1 กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้
- 2.2 กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ กับครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมใน 6 แผนกวิชา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2533 ตามสภาพและปัญหาที่เป็นจริง เกี่ยวกับ

- 1.1 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 หลักสูตรและการจัดตารางสอน
- 1.3 การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการ

ชุมชน

- 1.4 สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ
- 1.5 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
- 1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรเพียง 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้บริหารวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะในวิชาช่างอุตสาหกรรม หัวหน้าแผนกวิชา 6 แผนกวิชาที่เปิดสอนช่างอุตสาหกรรม คือ แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะแผ่น แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกวิชาช่างก่อสร้าง และหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ 4 งาน คือ งานหลักสูตรการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล และงานห้องสมุด ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2533 ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 22 แห่ง

2.2 ครู-อาจารย์ ได้แก่ ข้าราชการครูในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ทำหน้าที่สอนประจำในแผนกวิชาช่างยนต์แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะแผ่น และแผนกวิชาช่างก่อสร้าง ปีการศึกษา 2533 ซึ่งมีจำนวนครู-อาจารย์ 1,135 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

3.1 จำนวนสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง ได้

กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา ได้กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ 6 แห่ง กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง โดยคำนวณเทียบสัดส่วน คิดร้อยละ 70 ของจำนวนสถานศึกษาประชากร

3.2 กลุ่มผู้บริหารวิชาการใช้กลุ่มประชากรจากจำนวนสถานศึกษาตัวอย่าง 15 แห่ง ๆ ละ 16 คน ได้จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

3.3 กลุ่มครู-อาจารย์ได้จากประชากร กลุ่มตัวอย่างเป็นครู-อาจารย์ 1,135 คน ได้จำนวนทั้งสิ้น 296 คน คิดจากสูตร ยามาเน่

4. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการ และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่อไปนี้

4.2.1 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

4.2.2 หลักสูตรและการจัดตารางสอน

4.2.3 การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา และบริการชุมชน

4.2.4 สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ

4.2.5 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

4.2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

5. การวิจัยครั้งนี้ไม่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่าง เพศ อายุ วุฒิ และระยะเวลาการทำงาน

สมมติฐาน

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยเทคนิค เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และหัวหน้างาน
2. หัวหน้าคณะวิชา หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในทางบริหารงานวิชาการ ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ คณะวิชาช่างยนต์ คณะวิชาช่างกลโลหะ คณะวิชาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และคณะวิชาช่างก่อสร้าง
3. หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในทางบริหารงานวิชาการ ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม 6 แผนก ได้แก่ แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะแผ่น แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกวิชาช่างก่อสร้าง
4. หัวหน้างาน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในทางบริหารงานวิชาการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา 2529 ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ งานหลักสูตรการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล และงานห้องสมุด
5. วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น สาขาช่างอุตสาหกรรม ใน 6 แผนกวิชา ในปีการศึกษา 2533
6. สาขาช่างอุตสาหกรรม 6 แผนกวิชา หมายถึง แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะแผ่น แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกวิชาช่างก่อสร้าง
7. ครู-อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งมีหน้าที่สอนประจำในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นของวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนสาขาช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมใน 6 แผนกวิชา ในปีการศึกษา 2533

8. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการสอนของครูให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด วัดได้ในด้านต่อไปนี้

8.1 กระบวนการบริหารวิชาการ หมายถึง การกำหนดนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา ในการวางแผนงานวิชาการ การมอบหมายงานเป็นขั้นตอนจากผู้บริหารไปยังผู้สอน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การจัดการประเมินผลงาน และการควบคุมบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามหน้าที่

8.2 หลักสูตรและการจัดการการสอน หมายถึง แนวปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ โครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้การมีเอกสารหลักสูตร เช่น โครงการสอน การจัดการการสอนตลอดจนการประเมินผลการติดตามผลการใช้หลักสูตร

8.3 การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาการ ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกงาน การกำหนดให้ครู-อาจารย์เข้าสอนและวิธีการสอน และการบริการชุมชน

8.4 สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและการบริการวัสดุ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดประสบการณ์โดยการจัดให้มีและใช้สื่อการเรียน การเรียนการสอนแบบโมดูล การมีและใช้หนังสือตำรา การบริการห้องสมุด การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดเก็บ และการให้บริการ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรในห้องเรียน

8.5 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการสอนของครู-อาจารย์ให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ การประชุมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดอบรมและสัมมนา การฝึกงานและดูงาน การศึกษาเพิ่มเติม การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ค้นคว้าวิจัย ตลอดจนการนิเทศภายในสถานศึกษา

8.6 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผล การกำหนดกฎเกณฑ์ และระยะเวลา การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดผล การนำผลไปวิเคราะห์และปรับปรุงการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบ

ไปแล้ว ตลอดจนจนถึงการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบวัดผลของกระทรวง
ศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตร ปวช. 30

9. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ภาวะที่เกี่ยวกับการบริหารงาน
วิชาการที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน

10. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่
เป็นสาเหตุให้การดำเนินการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์

เชิงอรรถ

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม, กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม "บทบาทของ
คณะกรรมการนโยบายอุตสาหกรรมในการพัฒนาอุตสาหกรรม," ใน อุตสาหกรรม 29
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2529), หน้า 139.

² โกศล เพ็ชรสุวรรณ, "แรงงานไทยกับการลงทุนในอุตสาหกรรม," เอกสาร
ประกอบการบรรยายนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา (คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531), หน้า 1.

³ ธนู แสงวงศ์, "การอาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ," การศึกษา
เพื่องานและอาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2521), หน้า 66.

⁴ มารุต บุณนาค, "นานาทศนะเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไทย," ใน กรมอาชีวศึกษา 46
ปีทองของคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้ง, 2530), หน้า 21.

⁵ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, "นานาทศนะเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไทย," ใน
กรมอาชีวศึกษา 46 ปีทองของคุณภาพ (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินติ้ง, 2530),
หน้า 20.

⁶ วิรัช กุพฺพมาศ, "หลักการอาชีวศึกษา," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 49-50.

⁷ เมธี บิลันธานนท์, การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2530), หน้า 63.

⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) เฉพาะส่วนอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529), หน้า 1.

⁹ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, ก้าวไปในแผนฯ 7 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2533), หน้า 21.

¹⁰ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, สถิติอาชีวศึกษา 2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2530), หน้า 10-11.

¹¹ บรรจง ชูสกุลชาติ, "อาชีวศึกษาครบวงจร," การอาชีวศึกษา 46 ปีทองของคุณภาพ (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้ง, 2530), หน้า 57.

¹² ธีรวุฒิ บุญยโสภณ, "แนวความคิดในการบริหารการอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม 2528); หน้า 36-38.

¹³ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 1.

¹⁴ ลำลี บุขสาย, "การอาชีวศึกษากับการพัฒนาประเทศ," การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อสันติภาพและพัฒนา, เล่ม 3 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิลปสนอง, 2531), หน้า 1090.

¹⁵ สุกใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2505), หน้า 5.

¹⁶ ภิญโญ สาธร, หลักบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 232.

¹⁷ เกரிய เอี่ยมสกุล, "ช่วยครูใหญ่ให้เป็นนักบริหารที่ดี," วารสารวิทยากร (กรกฎาคม 2512) : 16.

¹⁸ สุธีระ ทานตะวนิช, "การบริหารงานวิชาการ," การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา (ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน : 2525), หน้า 63.

¹⁹ ชีร์ศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ, "การบริหารงานวิชาการและหลักสูตรมัธยมศึกษา กับพัฒนาคุณภาพชีวิต," วารสารการพัฒนาศาสตร์ (กรกฎาคม 2525) : 14-15.

²⁰ นิพนธ์ เมืองพระ, "การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือและภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532), หน้า ค.

²¹ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 75-82.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ระดับอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527) หน้า 157-187.

²³ นิพนธ์ เมืองพระ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

²⁴ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529. (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 3.

²⁵ โกวิท วรนิพนธ์, เอกสารสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต (ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522), หน้า 2.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำนั้กัหอสมุดกลนง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค โดยนำเสนอเป็น 8 ตอน ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. กระบวนการบริหารงานวิชาการ
3. หลักสูตรและการจัดตารางสอน
4. การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน
5. สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ
6. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
7. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

การบริหาร มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือต้องการให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และพัฒนาอยู่เสมอ การบริหารเป็นเครื่องหมายบ่งชี้ให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะของการทำงานร่วมกันของบุคคลในหน่วยงาน การดำเนินงานของหน่วยงานจะได้รับความสำเร็จหรือไม่ประการใดนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารเป็นหลัก นักบริหารหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ ดังนี้

ไซมอน ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการกระทำให้งิจกรรมต่าง ๆ ได้รับการปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จ¹

สมพงษ์ เกษมนลิน ได้ให้ทัศนะว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกัน ตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ²

ภิญโญ สาร ได้ให้ทัศนะว่า การบริหาร หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน³

จากความหมายของการบริหารดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรต่าง ๆ มาดำเนินงานอย่างมีกระบวนการ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการบริหารการศึกษา

นักการศึกษา ได้ให้ความหมาย ของการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

ภิญโญ สาร ได้ให้ทัศนะว่า

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกัน ดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน⁴

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้ให้ทัศนะว่า

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกัน ดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกลักษณะ ความรู้

ความสามารถ นวัตกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลได้พัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่⁵

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ได้ให้ทัศนะว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาโดยใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม⁶

จากความหมายของการบริหารการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ และเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ มีผู้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันไว้ดังนี้

ภิญโญ สาธร ให้ทัศนะว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด⁷

สุมิตร คุณานุกร ให้ทัศนะว่า งานวิชาการในโรงเรียนหาได้มีความหมายแคบ ๆ อย่างที่เข้าใจทั่ว ๆ ไป ถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น ไม่แต่ยังหมายถึง กิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก⁸

สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิด เพื่อปรับปรุงพัฒนาการสอนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ และการศึกษาแก่ผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ฉะนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงมีขอบข่ายที่กว้างมาก

ขอบข่ายของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นลักษณะหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มีผู้ให้ขอบข่ายของงานวิชาการไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุธีระ ทานตมิช ได้เสนอแนะขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้ คือ

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานเกี่ยวกับประมวลการสอน
3. งานเกี่ยวกับการทำ โครงการสอนเฉพาะ โรงเรียน
4. แผนการสอนวิชาต่าง ๆ
5. การจัดทำคู่มือครู
6. การพิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
7. การทำตารางสอน
8. การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
9. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
10. การจัดครูเข้าสอน
11. การพัฒนาการสอน
12. การจัดทำอุปกรณ์การสอน
13. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
14. การนิเทศการสอน

โกวิท วรพิพัฒน์ ได้กล่าวไว้ในการสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตว่า การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมีขอบข่ายดังนี้

1. หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน ประมวลการสอน โครงการสอน คู่มือครู แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ รวมทั้งจัดตารางการสอน
2. วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา แบบแบ่งกลุ่ม กิจกรรม แบบอภิปราย แบบสืบสวนสอบสวน และอื่น ๆ
3. การพัฒนาการเรียนการสอน มีการจัดครูเข้าสอนในระดับต่าง ๆ การเตรียมครู การพัฒนาครู การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย กิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สื่อการเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ คู่มือ แบบเรียน อุปกรณ์การสอน
6. การนิเทศการสอน การนิเทศครูใหม่ การนิเทศครูเก่า การนิเทศภายใน
7. การวัดและการประเมินผล การประเมินการสอนของครู การวัดผล การเรียนของนักเรียน ระเบียบการวัดผลและประเมินผล¹⁰

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่สำคัญไว้ดังนี้ คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การจัดตารางสอน การกำหนดแบบเรียน และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่ การนิเทศการสอน และการพัฒนาบุคลากรประจำการ
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล¹¹

ชาวี มณีศรี สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิชาการบริหาร
2. หลักสูตรและประมวลการสอน
3. ตารางสอน
4. อุปกรณ์การศึกษา
5. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
6. การแบ่งหมักนักเรียน
7. การนิเทศการสอน
8. การจัดห้องสมุด
9. การวัดผลและประเมินผล¹²

ในทัศนะของ ชงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ เห็นว่า การบริหารงานวิชาการ ควรประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงการสอน และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ระบบการเรียนการสอนการนิเทศ และการประเมินผลทางวิชาการ¹³

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระเบียนกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ได้ระบุขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ คือ

1. คณะวิชาแบ่งออกเป็นแผนกวิชา
2. งานหลักสูตรพิเศษ
3. งานหลักสูตรและการสอน
4. งานสื่อการเรียนการสอน
5. งานวัดและประเมินผล
6. งานห้องสมุด^{1,4}

ประมวลจากหลายแนวคิดดังกล่าว สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการได้ 6 ด้าน

ดังนี้

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ
2. หลักสูตรและการจัดตารางสอน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน
4. การใช้สื่อการสอนและห้องสมุด
5. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

ในการดำเนินงานทุกงาน ถ้าผู้บริหารของหน่วยงาน ได้ดำเนินงานไปตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการบริหารแล้ว งานนั้นก็จะมีโอกาสสำเร็จ และบรรลุจุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี ในการบริหารงานด้านวิชาการก็เช่นกัน มีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ ดังนี้

ภิญโญ สาธร ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารงานด้านวิชาการว่าผู้บริหารการศึกษาควรจะกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบไปให้ครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงาน โดยไม่ต้องใช้วิธีการบีบบังคับ หรือขู่เข็ญ และอยู่ที่เทคนิคในการที่จะกระตุ้นเตือนครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคน ชยันชันแข็งทำงานอย่างเต็มใจ และอดทน อย่างไรก็ตามผู้บริหารการศึกษาทุกคนพึงระลึกเสมอว่าตนเองนั้นไม่ใช่ครูของครู และไม่รอบรู้ในวิชาการไปเสียหมดทุกสาขา การบริหารงานด้านวิชาการ จึงอาศัยเทคนิคในการรู้จักใช้คนมากกว่าการสอนคนอื่นว่าเขาควรทำอย่างไร ความจริงการที่ครูจะทำอย่างไรควรเป็นหน้าที่ของครู ไม่ใช่หน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารเพียงแต่ดูแลให้ครูทำงานให้ดีที่สุด และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เท่านั้น¹⁵

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ให้ทัศนะว่า

ภาระกิจทางด้านบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจะรับผิดชอบเพียงผู้เดียวไม่ได้ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องคอยกระตุ้น และส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันทุกคน ในการที่จะปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ผู้บริหารมีหน้าที่ที่จะต้องประสานงานสำรวจความก้าวหน้าทางวิชาการว่า บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ต้องคอยติดตามรายงานความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือวางแผนงานในขั้นต่อไปได้และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความสามารถด้านการจัดระเบียบบริหารงาน รู้จักการจัดหน่วยงาน รู้จักการเลือกคนเพื่อจะได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้บุคลากร ได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสม เช่น รู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัย การมอบหมายงาน การวัดและประเมินผลงาน¹⁶

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดของสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการ เป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงาน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทและหน้าที่ ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เช่น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จำนวนนักเรียน
3. ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปี
4. สถิติการมาเรียนของนักเรียน
5. จำนวนและอัตราซ้ำชั้นของนักเรียน
6. สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน
7. จำนวนและประเภทสื่อในห้องสมุด
8. ลักษณะการสอน งานเลือก
9. ลักษณะประเภทของการนิเทศภายใน
10. ลักษณะและประเภทของการสอนซ่อมเสริม
11. โครงการต่าง ๆ ส่งเสริมวิชาการ
12. อื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 **ขั้นวางแผนงานวิชาการ** เป็นขั้นที่นำเอาข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของงานวิชาการมาวางแผนแก้ปัญหา ในรูปของแผนงานและโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดเรียนปีการศึกษาใหม่หรือก่อนดำเนินการปฏิบัติงาน ได้แก่ งานดังต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนงานและ โครงการวิชาการประจำปี
2. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
3. การจัดทำแผนการสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดทำบันทึกการสอน
6. การจัดครูเข้าสอน
7. การจัดนักเรียนเข้าชั้น

ขั้นตอนที่ 3 **ดำเนินการตามแผน** ในขั้นนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน
2. ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงตามเวลา
3. ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศ ให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไป

ตามแผนการสอนหรือคู่มือครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดครูเข้าสอนแทน ในกรณีที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาไม่มาปฏิบัติการสอน
5. ควบคุม ดูแล ให้ครูจัดสอนซ่อมนักเรียนที่เรียนอ่อน และจัดสอนเสริมนักเรียนที่เรียนเก่ง
6. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. ควบคุม ติดตาม ให้ครูที่รับผิดชอบ และโครงการงานวิชาการได้ปฏิบัติงานให้เป็นตามปฏิทินปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล การประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพียงใดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ การประเมินผลงานมี 3 ระยะ คือ การประเมินก่อนดำเนินงาน การประเมินระหว่างดำเนินงาน และการประเมินเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงาน

การประเมินผลก่อนและระหว่างดำเนินการเป็นไปเพื่อแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปเพื่อให้ทราบข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนดำเนินงานในระยะต่อไป¹⁷

การบริหารงานวิชาการจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการนั้น ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนดังต่อไปนี้

- 1.1 อนุมัติผลการสอบทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา ให้กรมอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันอนุมัติผลการสอบ

- 1.2 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้ดังนี้

- 2.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม
- 2.2 การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน
- 2.3 การวัดผลการศึกษา
- 2.4 ควบคุมดูแลงานหลักสูตรและการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน งาน

วัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด

3. หัวหน้าคณะวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- 3.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอนในคณะให้เป็นไปตามหลักสูตร
- 3.2 จัดทำตารางสอนของคณะ
- 3.3 ติดตามและแนะนำการทำโครงการสอน คู่มือครู ใบบาง ให้สอดคล้อง

กับหลักสูตรและแผนการเรียน

- 3.4 สนับสนุนให้มีการพัฒนาการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างตำรา

เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ

- 3.5 ดูแลรักษา จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือให้ใช้งานได้

เป็นปกติ

- 3.6 รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 3.7 ประสานงานระหว่างแผนกวิชาต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับงานอื่น

ในสถานศึกษา

4. หัวหน้าแผนกวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- 4.1 จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา
- 4.2 จัดหา เตรียมบริการ วัสดุฝึก ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา
- 4.3 ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษาให้เป็นไปตามใบบางและประหยัด
- 4.4 จัดทำโครงการสอนเพื่อขออนุมัติก่อนเปิดภาคเรียนและติดตามดูแลให้มี

การฝึกภาคปฏิบัติเป็นไปตามโครงการสอนที่ได้รับอนุมัติแล้ว

- 4.5 ติดตามดูแลการเรียนการสอนในแผนกให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน

ช่องทางราชการ

- 4.6 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนร่วมกับครู-อาจารย์ ประจำวิชา

5. หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.1 เก็บรักษาและให้ข้อมูลด้านหลักสูตรทั้งหมด
  - 5.2 ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
  - 5.3 จัดทำแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรทุกระดับชั้น
  - 5.4 จัดทำบัญชีวิชาเลือกทุกหลักสูตรทุกระดับชั้น
  - 5.5 ดูแลรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
  - 5.6 ส่งเสริมการสอนของครู-อาจารย์ ให้ตรงตามหลักสูตร
6. หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่และควมรับผิดชอบดังต่อไปนี้
- 6.1 ส่งเสริมสนับสนุน ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ ที่ประสงค์จะทำเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน
  - 6.2 รวบรวมผลงานของแต่ละวิชาให้เป็นรูปเล่ม จัดทำแผ่นปลิวจุลสาร หรือวารสารทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านวิชาการและเป็นการเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่
  - 6.3 เสนอแนะหนังสือที่มีคุณค่าต่อการสอน เผยแพร่ เอกสารหรือตำราที่ดีเด่นของผู้สอนและแต่ละสาขาวิชาให้เป็นที่รู้จักทั่วไป
  - 6.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา สื่อทัศนศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม
  - 6.5 บริการสื่อการเรียนการสอนแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา
  - 6.6 รับผิดชอบ เก็บ รวบรวม ดูแล บำรุงรักษา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อทัศนศึกษา
  - 6.7 ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สื่อทัศนศึกษา
7. หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และควมรับผิดชอบดังต่อไปนี้
- 7.1 จัดหาแบบพิมพ์ที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน
  - 7.2 จัดทำเอกสาร จัดหาข่าวสารที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียน เพื่อเผยแพร่ให้ครู-อาจารย์ ได้ทราบทั่วกัน
  - 7.3 ศึกษาเปรียบเทียบ คำถาม ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า -
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.4 ดูแลให้ครู-อาจารย์ ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล
ให้ถูกต้อง
- 7.5 พิจารณาตัดสินปัญหาเกี่ยวกับการ โอนผลการเรียน การวัดผลและการ
ประเมินผลการเรียน
- 7.6 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ที่ผ่านการอบรมหรือการศึกษาทางการวัด
ประเมินผลการเรียน ได้มีบทบาทในการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียน
- 7.7 ตรวจสอบการให้ระดับคะแนนของครู-อาจารย์ ก่อนที่จะส่ง ไปยังผู้บริหาร
สถานศึกษาเพื่ออนุมัติผลการสอบ
- 7.8 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อทดสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
- 7.9 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานประเมินผลการเรียนและ เอกสารอื่นตาม
ความจำเป็นที่ต้องใช้เกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียน
- 7.10 ดำเนินการเกี่ยวกับการทำลายเอกสาร และวัดผลและประเมินผลทั้งหมด
ความจำเป็นแล้ว
8. หัวหน้างานห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
- 8.1 จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนใน
สถานศึกษา
- 8.2 ประสานงานกับงานสื่อการเรียนการสอน เพื่อเก็บรวบรวมหนังสือ
เอกสาร คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาผลิตขึ้น
- 8.3 วิเคราะห์เลขหมู่หนังสือและจัดทำเครื่องช่วยค้น (ดรรชนีวารสาร,
บรรณานุกรม ฯลฯ) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้
- 8.4 ให้บริการวัสดุสิ่งพิมพ์ด้านความรู้และข้อมูล
- 8.5 ให้บริการทางวิชาการเพื่อการค้นคว้าวิจัย
- 8.6 สอนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
- 8.7 พัฒนาทรัพยากรห้องสมุดด้านบุคลากร วัสดุสิ่งพิมพ์ หรืออื่น ๆ
- 8.8 กำหนดระเบียบการใช้และการควบคุมดูแลห้องสมุด
9. ครู-อาจารย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
- 9.1 ทำแผนการสอนหรือโครงการสอน และบันทึกการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.2 ทำการสอนและอบรมความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร และความต้องการของตลาดแรงงาน

9.3 ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอนให้สนองนโยบายอาชีวศึกษาระบบทวิภาค ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา

9.4 รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน นักศึกษา

9.5 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

9.6 จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน และเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง

9.7 รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน นักศึกษา

9.8 นิเทศหรือช่วยนิเทศในสาขาที่รับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มสถานศึกษา

9.9 ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ประกอบการ

9.10 ให้บริการแก่ผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา และชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

9.11 วิจัยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นการประกอบอาชีพอิสระเชิงธุรกิจและอุตสาหกรรม¹⁸

สรุป กระบวนการบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะต้องกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไปให้กับครูทุกคน ผู้บริหารมีหน้าที่คอยกระตุ้น และสนับสนุนให้บุคลากร ผู้ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุด ผู้มีหน้าที่ทางวิชาการได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครู-อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในระดับการสอน ขบวนการในการบริการงานวิชาการครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา การวางแผนวิชาการให้ปฏิบัติ การวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับงานวิชาการ การมอบหมายงานลดหลั่นเป็นขั้นตอนจากผู้บริหารไปยังผู้สอน การประสานงานให้เกิดความรับผิดชอบสอดคล้องกัน การเลือกครูเข้าสอนในแต่ละวิชา การควบคุมบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามหน้าที่ การวัดและประเมินผลงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรและการจัดตารางสอน

ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

Rold Campbell ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตรคือ กิจกรรมทั้งหลายที่คณะครูหรือในบางกรณีด้วยความร่วมมือกับประชาชนประมวลขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับประเมินผลโครงการสอนของโรงเรียน¹⁹

Hilda Taba กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนมาเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้²⁰

ทศนา แซมณี กล่าวว่า หลักสูตร คือ โปรแกรมการศึกษาที่ประกอบด้วยเค้าโครงเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และการจัดประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง²¹

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายได้หลายแบบ แล้วแต่บุคคลในระดับต่าง ๆ จะตีความ แต่พอจะรวบรวมในความหมายทั่ว ๆ ไป ได้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ ข้อกำหนดที่วัดด้วยจุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. นักการศึกษาส่วนใหญ่ตีความไว้กว้าง ๆ ว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดอันประกอบด้วย

- หลักการ
- จุดหมาย
- โครงสร้าง
- วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

มองในแง่นี้จึงรวมถึง ประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือครู แบบฝึกหัด และอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกอย่าง

3. หลักสูตรในความหมายกว้าง ๆ หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีทักษะเกิดความคิด และทัศนคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

4. หลักสูตรในทัศนะของนักบริหารการศึกษา หมายถึง โครงการการศึกษาที่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษา หรือโครงการการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาตามแผนการศึกษา²²

สมิทธ คุณานุกร ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้²³

Carter V. Good ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ ประการแรก หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อ jobs หรือรับประกาศนียบัตร ในหมวดวิชาที่สำคัญ เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพละศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

ประการที่สอง หลักสูตร คือ เคาะโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป ความหมายในข้อนี้หมายถึงหลักสูตรทั้งฉบับรวมทุกวิชาเข้าด้วยกัน

ประการสุดท้าย หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ความหมายข้อนี้หมายถึงหลักสูตรทั้งฉบับซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และการจัดประสบการณ์ให้อีกส่วนหนึ่ง²⁴

Glen Hass ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่บุคคลได้รับจากการจัดแผนการเรียนการสอน อันมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ และจุดประสงค์เฉพาะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขต เนื้อหาด้านทฤษฎี และการวินิจฉัยอันมีรากฐานมาจากการปฏิบัติทั้งในอดีตและปัจจุบัน²⁵

การนำหลักสูตรไปใช้

วิชัย วงษ์ใหญ่ กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้จะต้องกระทำอย่างชัดเจน ซึ่งมีขั้นตอนพอสรุปได้ดังนี้

1. เตรียมวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ครูใหญ่ และคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ความสอดคล้องกับความต้องการและสนใจของผู้เรียนและชุมชน ส่วนใดของหลักสูตรที่จะทำให้มีเอกภาพของชุมชนได้อย่างไร ความพร้อมของสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มีการจัดสรรงบประมาณ ได้กระทำไว้อย่างชัดเจนที่อยู่ที่อยู่ในแผนและนโยบายหรือไม่ อาคารสถานที่ที่จะต้องปรับใช้กับหลักสูตรใหม่มีพอเพียงแล้วหรือยัง การเตรียมบุคลากรจะกระทำโดยวิธีใด
2. เตรียมการจัดอบรมครู เพื่อให้หลักสูตรใหม่จะต้องพิจารณาวางแผนโครงการฝึกอบรมให้ชัดเจนและมีขั้นตอนควรจะทำในรูปแบบใด ระยะเวลาและวิทยากรที่จะช่วยเหลือเกี่ยวกับการอบรม ได้แก่ บุคคลใดบ้าง
3. จัดครูเข้าสัมนาแม้ว่าครูจะผ่านการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วก็ตาม การจัดครูเข้าสัมนาเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะครูแต่ละคนจะมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น ครูจะต้องมองเห็นความสำคัญและก้าวให้ทันกับเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
4. จัดตารางสอน สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกันในเรื่องต่อไปนี้เป็น ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ วัย ความสามารถผู้เรียน และการแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา และรวมปีการศึกษาตลอดจนการสอนของครูด้วย
5. จัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน อันได้แก่ การทำโครงการสอน แผนการสอน ผลิตาคู่มือครู แบบเรียนและสื่อการเรียน การที่มีวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนมาบริการได้ต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายช่วยเหลือกัน ก็ต้องเริ่มตั้งจากการวิเคราะห์หลักสูตร การวางรูปแบบ การเลือกและการจัดหาไม่ว่าจะซื้อจัดทำเองหรือการแจกจากราชการก็ตาม ควรจะให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุดสามารถแบ่งเบาภาระของครูได้มากที่สุด และผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
6. ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรให้กับผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษาของสถานศึกษาและประชาชนในชุมชน เพื่อให้ทราบว่า การใช้หลักสูตรใหม่นั้นลูกหลานของเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในการเรียนรู้เจตคติ ค่านิยม และความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถในการแก้ปัญหาสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอย่างมากในการประชาสัมพันธ์ คือ การสื่อความหมายเพราะชุมชนนั้นประกอบด้วยบุคคลหลายระดับที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน และบางสถานศึกษาจะขอความร่วมมือหรือช่วยเหลือจากบุคคลใดในชุมชนนั้นในเรื่องใดบ้าง

7. จัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรร โครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร ถ้าได้เลือกสรรอย่างดีจะก่อประโยชน์อย่างมากต่อครูและนักเรียน อันได้แก่ สภาพแวดล้อมและกิจกรรมภายนอกห้องเรียน เช่น การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การเชิญอนามัยโรงเรียนเข้ามาช่วยเหลือเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน การจัดบริการอาหารกลางวัน เป็นต้น การบริการด้านวิชาการแก่ครูเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้สิ่งแวดล้อมทางวิชาการที่ให้ประโยชน์ อาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น การส่งไปศึกษาอบรมระยะสั้นในเรื่องที่กำลังปฏิบัติอยู่ เพื่อเสริมความเข้าใจให้มีทรรศนะอันกว้างขึ้น การไปร่วมประชุมสัมมนา การไปศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตร และการสอนในระดับเดียวกัน การเชิญวิทยากรมาสาธิต การฝึกปฏิบัติบรรยายของแต่ละหัวข้อที่ครูต้องการ การส่งเสริมเพื่อนครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน ได้มีโอกาสเผยแพร่วิชาความรู้ซึ่งกันและกันเพิ่มขึ้น

8. จัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและต้องกระทำเป็นขั้นตอน ถ้าจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตรกำหนดไว้อย่างชัดเจน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงก็จะทำได้ง่าย และตรงจุดว่าการปรับปรุงควรจะเริ่มที่จุดใดบ้างวิธีการที่จะทำนั้นจะทำอย่างไรและการประเมินผลหลักสูตรควรจะทำนัยการประเมินผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวด้วย^{2๘}

สังต์ อุทราพันธ์ ได้กล่าวถึง บทบาทของบุคลากรในการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. นักวิชาการ ซึ่งได้แก่ ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการที่ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตรมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1.1 ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และการดำเนินการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

1.2 ทำการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในหน่วยงานที่ใช้
หลักสูตร

1.3 ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใช้หลักสูตร โดย
การให้บริการวัสดุหลักสูตรและใช้กำลังใจแก่ผู้นำหลักสูตรไปใช้

2. ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้
หลักสูตรดังนี้

2.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้อยู่อย่างชัดเจน

2.2 ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู

2.3 ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษา
อย่างสม่ำเสมอ

2.4 กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัด
อบรมหรือจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น

2.5 ใช้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครู ผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่ครูอื่น ๆ

3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือสายวิชาควรดำเนินการส่งเสริมใช้หลักสูตร
ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ที่ตนเอง
รับผิดชอบอย่างชัดเจน

3.2 ช่วยวางแผนและจัดทำแผนการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับ
หลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบ

3.3 จัดหาวัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนและให้บริการแก่
ครูคนที่อยู่ภายในสายเดียวกัน

3.4 ดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความ
รับผิดชอบของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3.5 ทำการประสานงานการใช้หลักสูตรกับหมวดวิชาอื่น หรือสายวิชา
อื่น เพื่อให้การใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากจะต้องทำความเข้าใจและนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าวมาแล้ว ผู้บริหารจะทำงานด้านหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับเอกสารการใช้หลักสูตรและนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ ซึ่ง ได้แก่ ประมวลการสอน โครงการสอน บันทึกการสอน

ประมวลการสอน คือ คู่มือหรือแนวทางที่สร้างขึ้นอย่างเป็นทางการเพื่อให้ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และครูได้ใช้ในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อช่วยในการสอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละวิชา และใช้เรียน²⁹

สาย ภานุรัตน์ กล่าวว่า ถ้าเปรียบหลักสูตรเป็นคัมภีร์ ประมวลการสอนก็คือ อรรถาธิบายคัมภีร์ ถ้าคัมภีร์เขียนไม่ดีขาดความแน่นอนในตัวเอง ผู้เขียนอรรถาธิบายก็ย่อมแปลคัมภีร์นั้นได้ลำบาก ฉะนั้นหลักสูตรจะต้องเขียนให้แน่นอนชัดเจนพอสมควร³⁰

โครงการสอน (Teaching Plan or Instructional Plan) เป็นการนำเอาหลักสูตร หรือประมวลการสอนมาขยายความเพิ่มเติมให้ได้รายละเอียด สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวก จุดเด่นของโครงการสอนอยู่ที่การจัดลำดับหัวข้อ เรื่องที่จะสอนให้กลมกลืนกันและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำบันทึกการสอนต่อไป

บันทึกการสอน (Lesson Plan) เป็นสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อเตรียมตัวครูในระยะสั้น ๆ โดยบอกรายละเอียดและลำดับขั้นของการสอนเอาไว้ บันทึกการสอน นอกจากจะช่วยครูในการเตรียมการสอนแล้ว ยังช่วยให้เกิดความสะดวกในการที่จะใช้ผู้อื่นรับหน้าที่แทนเมื่อผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ น้อย สิปป และคณะ ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของบันทึกการสอนว่า ประกอบด้วยความมุ่งหมายที่จะเขียนในลักษณะจุดหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อเรื่องกิจกรรม และประสบการณ์ อุปกรณ์ การวัดผล และการประเมินผล ซึ่งจะอธิบายแต่ละส่วนไว้อย่างละเอียด แม้ว่าใครมาอ่านจะสามารถมองเห็นภาพการสอนของครูคนนั้น ได้อย่างชัดเจน³¹

จะเห็นได้ว่า ในการนำหลักสูตรไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการสร้างเอกสาร ประกอบการใช้หลักสูตรขั้นที่สำคัญ ได้แก่ ประมวลการสอน และโครงการสอน ซึ่งจะนำไปเป็นแนวในการทำบันทึกการสอนก่อนที่จะสอนจริง ในปัจจุบัน โรงเรียนมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรของท้องถิ่นมากขึ้น และจากประโยชน์ของเอกสารการใช้หลักสูตรดังกล่าวแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารงานวิชาการควรจะได้จัดระบบการเก็บรักษาเอกสารเหล่านี้ ให้มีความคล่องตัวในการขอใช้ เพื่อจะได้บังเกิดผลดีในการเตรียมการสอนหรือเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางเมื่อมีโอกาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป หลักสูตร หมายถึง มวลกิจกรรม และประสบการณ์ทั้งหมดที่มีอยู่ในและนอกสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน โดยมีองค์ประกอบเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การนำไปใช้ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยมีเอกสารทางหลักสูตร เช่น ประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือครู แบบฝึกหัด และหลักสูตรทั้งยังเป็นโครงการ ศึกษาเพื่อเป็นทิศทางให้สถานศึกษาปฏิบัติให้บรรลุตามแผนการศึกษาของชาติ

การจัดตารางสอน

ตารางสอน คือ กำหนดวิชาและเวลาที่จะให้เรียน โดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์³²

ตารางสอน คือ กำหนดการในกิจการต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับเวลาและกฎการพัฒนาการของเด็กในระยะรอบหนึ่งสัปดาห์³³

ตารางสอน คือ กำหนดนัดหมายระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับ วัน เวลา และวิชาที่จะใช้เรียน ใช้สอนตลอดสัปดาห์³⁴

ในการจัดตารางสอน ควรให้บุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายร่วมกันจัดโดยตั้งเป็น คณะกรรมการจัดตารางสอน ซึ่งควรประกอบด้วยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด และครูแนะแนว และควรมีตัวแทนของแต่ละหมวดวิชาผลัดเปลี่ยนร่วมกันในการจัด ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนย่อมทราบลักษณะวิชาของตนเป็นอย่างดี และจะให้ความเห็นได้ว่าวิชาใดควรจัดไว้ในช่วง ไหนจึงจะเหมาะสม³⁵

กรมวิชาการ เสนอหลักทั่วไปในการจัดตารางสอนไว้ว่า

1. จัดให้นักเรียนมีความสะดวกในกรณีที่นักเรียนจำเป็นต้องเปลี่ยนห้องเรียนบางวิชา
2. จัดให้มีการใช้ห้องเรียนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
3. กระจายวิชาในหมวดเดียวกัน เช่น หมวดเดียวกัน 2 รายวิชา ไม่ควรจัดในวันเดียวกัน
4. จัดให้เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของครูมากที่สุด³⁶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดตารางสอนแบบต่าง ๆ

การจัดตารางสอนมีวิธีการจัดได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีมีส่วนดีส่วนเสียด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผู้จัดตารางสอนว่าจะเลือกใช้วิธีการใด จึงจะสะดวก ประหยัดและเหมาะสมกับโรงเรียนของตนมากที่สุด วิธีการจัดตารางสอนที่นิยมใช้กัน คือ

1. ตารางสอนวันเดียว (one-day schedule) คือ ตารางสอนที่กำหนดให้วิชาต่าง ๆ ที่สอนตรงกันทุกวัน
2. ตารางสอนแบบสลับเลื้อน (Staggered Schedule) คือ ตารางสอนที่จัดวิชาลงในแนวเอียง เพื่อให้เวลาแต่ละรายวิชาหมุนเวียนกัน
3. ตารางสอนแบบปรับช่วงเวลา (Modular Schedule) คือ การจัดตารางสอน โดยใช้หน่วยเวลา แต่ละคาบไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา เพื่อสนองลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ใช้ช่วงเวลาน้อยที่สุด ระหว่าง 20-30 นาที และช่วงเวลามากอาจจะถึง 90 หรือ 100 นาที การจัดตารางสอนแบบนี้เป็นนวัตกรรม เพื่อสนองการจัดระบบการเรียนรู้ไม่มีชั้น (Non grading) และการสอนเป็นคณะ (Team teaching)
4. ตารางสอนแบบตัดปะ (Mosaic Schedule) คือ การจัดตารางที่ไม่ได้กำหนดแน่นอนว่าวิชาใดจะต้องอยู่ในวันใด แต่จัดตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยทั่วไปนิยมใช้กระดาษสีต่าง ๆ ตัดเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมแทนรายวิชาในหมวดต่าง ๆ สำหรับเสียบในช่องตารางที่ทำไว้ ปัจจุบันนิยมใช้การตัดปะแบบนี้มาก³⁷

ในการจัดตารางสอนจึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. เค้ําโครงหลักสูตร
2. จำนวนนักเรียนทั้งหมด
3. จำนวนนักเรียนที่เรียนแต่ละรายวิชา
4. จำนวนนักเรียนของแต่ละระดับชั้น
5. จำนวนนักเรียนแต่ละกลุ่ม
6. จำนวนห้องเรียน ขนาด และชนิดของห้องที่มีอยู่
7. จำนวนครูที่จะสอนวิชาต่าง ๆ
8. การจัดแบ่งเวลาประจำวัน ได้แก่ เวลาเริ่มเข้าเรียน พักร เลิกเรียน
9. จำนวนคาบสอนของครูแต่ละคนใน 1 สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. จำนวนชั่วโมงของครูแต่ละคนที่ทำงานพิเศษอื่น ๆ
11. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน เช่น วุฒิ วิชาที่สอนได้ ความสนใจ
12. ข้อมูลพิเศษเวลาที่ครูพิเศษจะสามารถมาสอนได้
13. กิจกรรมของโรงเรียน^{๑๑}

การจัดตารางสอน คือ การกำหนดวิชาและเวลาให้เรียนโดยละเอียดประจำวัน ตลอดสัปดาห์ โดยมีวิธีการจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตารางสอนวันเดียว ตารางสอนแบบ สลับสัปดาห์ ตารางสอนแบบปรับช่วงเวลาและตารางสอนแบบตัดปะ ซึ่งในการจัดโดยทั่วไป มักจะคำนึงถึงลักษณะวิชา ช่วงเวลา สำหรับแต่ละลักษณะวิชาที่มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน จำนวนนักเรียนห้องเรียนครู และขนาดของห้อง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักสูตรและการจัดตารางสอน หมายถึง แนวปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ได้แก่ โครงสร้าง ขอบข่าย เนื้อหาของหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้มีเอกสารหลักสูตร เช่น โครงการสอน การจัดตารางสอน ตลอดจนการประเมินผลการติดตามผลการใช้หลักสูตร

การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการชุมชน

การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาต้องอาศัยกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ และกิจกรรมทั้งหลายทั้งมวลที่สถานศึกษาจัดขึ้น เป็นการมุ่งส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ทั้งหลายให้แก่ผู้เรียนโดยตรง ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ ให้ความเห็นว่า

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น เป็นการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง จำเป็นต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนว่ามีจุดหมายหรือจุดประสงค์ที่สำคัญอย่างไร ผู้สอนใน

ฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่า จะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือ จุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุดเร็วที่สุด ประหยัดทั้ง เวลาแรงงานและค่าใช้จ่าย มากที่สุด³⁹

บรรจง ชูสกุลชาติ ได้กล่าวถึงทิศทางของกระบวนการเรียนการสอนในการให้ การศึกษาเพื่ออาชีพว่า

ให้ครู-อาจารย์ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน จากการเรียนรู้ อย่างเดียวมาเป็นการเรียนด้วยการกระทำจนเกิดทักษะและกิจนิสัยที่มั่นคง ปรับ การเรียนการสอนจากการจดจำตำรา มาเป็นการเรียนการจัดการ มุ่งการเรียน การสอนให้มีทักษะในการสอนและการผลิต ตลอดจนการให้บริการเพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม⁴⁰

สนั่น สุมิตร ได้กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงาน ได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริงเพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันได้ก้าวหน้า ขึ้นอีกมาก การผลิตคนจึงต้องเน้นหนักในเรื่องของคุณภาพและวินัยในการทำงาน⁴¹ นอกจากนี้ สมาน แสงมลิ ได้ให้ความสำคัญของการฝึกอาชีพของสถานศึกษา ว่าควรเน้นใน 3 เรื่อง คือ นิสัยและคุณธรรม มนุษย์สัมพันธ์ และทักษะด้านวิชาชีพ อีกทั้งยังได้เสนอแนะว่า การพัฒนา การศึกษาวิชาชีพนั้น จะต้องคำนึงถึงถึงด้วยว่าสามารถฝึกอบรมโดยมีระบบฝึกงาน เช่นเดียวกับ ภาคเอกชนได้หรือไม่ หรือเข้าฝึกงานในระบบที่เรียกว่า โรงเรียน โรงงาน เพื่อให้สอดคล้อง กับตลาดแรงงานที่เป็นอยู่จริง ด้วยวิธีดังกล่าวจะทำให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น⁴²

การสอนวิชาชีพตามหลักสูตรนั้น เนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วย ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ หลักการของอาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่ความรู้ในทางทฤษฎีเท่านั้น สวัสดิ์ ไชยคุนา ให้ทัศนะว่า หลักการสอนวิชาชีพก็คือ ให้การเรียนวิชาสามัญเป็นพื้นฐาน แล้วเน้นหนักด้านวิชาชีพ หล่อหลอมให้นักเรียนเข้าใจในการประกอบอาชีพ เน้นในเรื่องการฝึกหัดทำด้วยมือ มีการฝึกงาน ในโรงงานหรือโรงฝึกงาน เพื่อปรับนิสัยใจคอพื้นฐานความรู้สึกของนักเรียนให้คุ้นเคยกับสภาพที่

ต้องไปอยู่ในสถานประกอบการจริง ๆ⁴³

บุญยศักดิ์ ใจจงกิจ ให้ความเห็นว่า ในการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมจะสอนเน้นหนักแต่ทางทฤษฎีอย่างเดียวทำไม่ได้ ทางที่ถูกต้องการเรียนการสอนที่ดี ควรจะได้มีอุปกรณ์ช่วยสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพไว้ใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้การศึกษาและวิจัย โดยการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ เข้าช่วยจัดตั้งเป็นศูนย์หรือหน่วยงานผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นมาใช้ และควรใช้อุปกรณ์ราคาถูกลงภายในประเทศ เพื่อช่วยแก้ปัญหาของครูผู้สอนเกี่ยวกับความขาดแคลนอุปกรณ์เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ⁴⁴

มานิตา อุษชิน เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมสอนได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้ หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น
3. ครูต้องสอนแต่สิ่งจำเป็นตามลำดับ ของการจัดสภาพการเรียนการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี
4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนที่ใช้วิธีจัดภายนอก และสภาพภายในให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความรู้หรือทักษะวิชาชีพนั้น

นอกจากนี้ มานิตา ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสอนวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าจะประกอบด้วย 4 "M" คือ

1. Mind หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น ผู้บริหารการศึกษาก็ ผู้สอนก็ต้องทุ่มเทกำลังใจ อุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้าน ต้องกระตือรือร้น คิดสร้างสรรค์ และริเริ่มต้นตัวอยู่เสมอ จัดการเรียนการสอนให้ เป็นไปตาม โปรแกรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สอดคล้องกันกับหลักปรัชญา จิตวิทยาและวิธีการสอนวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. **Materials** หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกปฏิบัติจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอ จึง จะช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ได้พอดี

3. **Machine** หมายถึง การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอ จึง จะช่วยให้สามารถปฏิบัติการเรียนการสอน ได้ดีพอ

4. **Money** หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการ ดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ และ จะต้องหาทางให้มีการเกิดรายได้ เพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียนในการสอนอีกด้วย การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินลงทุนที่หวังผลกำไรกลับมาเป็นตัวเงินไม่ได้ แต่ ผลกำไรนั้น ก็คือ คุณภาพของผู้เรียนหรืออีกนัยหนึ่งผู้เรียนมีสมรรถภาพทางวิชาชีพ⁴⁵

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ได้เน้นถึงเป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อที่จะให้ผู้เรียน เกิดพัฒนาการไว้ 2 ประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและเป็นที่ยอมรับ
2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน⁴⁶

การบริการชุมชน

การบริการชุมชนของสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักประการหนึ่ง ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่กันระหว่างสถาบันการศึกษากับประชาชน ประชาชนจะได้ทราบว่า สถานศึกษานั้น ๆ สอนและเรียนอะไรกัน สถานศึกษาก็จะได้ทราบว่าประชาชนมีความสนใจในเรื่อง ใด จะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด ซึ่งมีนักการศึกษา ได้เสนอความเห็นไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากอบสัน และคณะ ได้เสนอความคิดเห็นว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมบริการ ชุมชนในด้านต่าง ๆ คือ มีเอกสารและสิ่งพิมพ์ของสถานศึกษาออกเผยแพร่ บริการเสนอ ข่าวสารจากสถานศึกษาถึงบ้านเป็นประจำ จัดนิทรรศการภายในสถานศึกษา จัดโครงการทาง วิชาการสำหรับประชาชน⁴⁷

สิริ รังสินธ์ กล่าวว่า การให้บริการแก่ชุมชน อาจให้ได้ทั้งทางด้านวิชาการ บุคคล เงิน วัสดุ และการสนับสนุนทางการร่วมมือ ร่วมใจ หรือร่วมกำลังใจ แต่ทั้งนี้จะต้อง ไม่ขัดกับกฎหมาย และระเบียบแบบแผน ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นโดยสังเขป ดังนี้

1. บริการด้านวิชาการ เป็นการเผยแพร่ ความรู้ ความคิด และทักษะบางอย่าง แก่ชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนที่ได้รับการบริการ
2. บุคคล เป็นการให้บริการที่เป็นลักษณะให้ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียนไป ช่วยพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ
3. การเงินและวัสดุ การให้บริการด้านนี้ จะต้อง ไม่ขัดต่อระเบียบและ แบบแผน
4. การให้ความร่วมมือร่วมใจ หรือให้กำลังใจในการพัฒนาชุมชน⁴⁸

สถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ถ้าสถานศึกษาแสดงออกซึ่งความร่วมมือร่วมใจ หรือให้กำลังใจต่อการพัฒนาชุมชนแล้ว ชุมชนก็ย่อมมีความเข้าใจอันดีต่อสถานศึกษามองสถาน ศึกษาในทางดีและชุมชนก็จะสนับสนุนสถานศึกษาเป็นอย่างดีต่อไป ในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ หรือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะต้องสัมพันธ์กับชุมชน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และ บริการชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนา การ ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกงาน การกำหนดให้ครู-อาจารย์ เข้าสอนและวิธีสอนและการบริการชุมชน

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

หากจะพิจารณาความหมายของสื่อการเรียนการสอนแล้วมีอยู่มากมายหลายความหมายด้วยกัน โดยนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้ให้คำนิยามเอาไว้หลาย ๆ ลักษณะดังนี้คือ

สื่อ (media) หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ใช้นำเรื่องราวหรือความรู้ของผู้ส่งสารหรือครู ไปสู่ผู้รับหรือนักเรียน⁴⁹

สื่อการสอน (Instructional media) อาจหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับการสอนของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ครูทำไว้ได้เป็นอย่างดี

สื่อการเรียนการสอน มาจากคำว่า "สื่อ" (media) และ "การเรียนการสอน" (Instruction) หมายถึง ขบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และทัศนคติระหว่างครูกับนักเรียน ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงหมายถึงตัวกลางที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครู และนักเรียนเข้าใจสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกัน ได้ผลดีตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน⁵⁰

"สื่อการสอน" นักพัฒนาหลักสูตร ได้บัญญัติคำนี้ ในหลักสูตรการศึกษาแผนใหม่ (2521) ว่า หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ใช้นำถ่ายทอดความรู้เรื่องราวความคิด ทัศนคติ และอื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน จุดประสงค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยเน้นความแตกต่าง "สื่อการสอน" หรือเรียกว่า "สื่อการเรียน" นั้น เป็นคำ ๆ เดียวกัน แต่แตกต่างกันที่ผู้ใช้และเจตนาการใช้ถ้าเป็นผู้สอนใช้เรียกว่า "สื่อการสอน" ถ้าผู้เรียนเป็นผู้ใช้เรียกว่า "สื่อการเรียน"⁵¹

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

ประมุข กอปรสิริวัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ได้กล่าวถึง ประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน (Hardware) ซึ่งได้แก่ สื่อใหญ่เป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่มีเทคนิคการทำซับซ้อน ซึ่งส่วนมากเป็นอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพทึบ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

2. วัสดุ (Software) ได้แก่ สื่อเล็กทั้งหลายเป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่จัดทำ และนำไปใช้ได้สะดวก เช่น फिल्मสไลด์ แผ่นภาพ โปร่งแสง แผนภูมิ รูปภาพ บัตรคำ ฯลฯ

3. เทคนิคหรือวิธีการ (Technique or Methods) ได้แก่ การใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ กันเป็นกรรมวิธีที่เป็นสื่อไปสู่การเรียนรู้แก่ผู้เรียน เช่น นิทาน เพลง การเล่นบทบาทสมมติ ละคร ทู่น การจัดนิทรรศการ การพาไปศึกษานอกสถานที่ การสาธิตทดลอง เป็นต้น ซึ่งกรรมวิธีในการใช้สื่อดังกล่าวนี้ อาจต้องใช้สื่อประเภทที่ 1 และ 2 เข้าร่วมด้วย⁵²

คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน

สมหญิง กลั่นศิริ ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ได้จากผล การวิจัยของนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นอย่างแน่นอน
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องต่าง ๆ ได้มากขึ้น และจำได้นาน
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและช่วยผู้ให้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง
4. คุณลักษณะที่เป็นรูปแบบและเป็นจริง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายในสิ่งนั้นได้กว้างขวาง และเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
5. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ทันที่และเรียนได้ดียิ่งขึ้น
6. ช่วยลดคำตอบ หรือคำบรรยายที่เป็นคำพูดของผู้สอน
7. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้เร็วและมากยิ่งขึ้น
8. สื่อการสอน ถ้าใช้ประจำสามารถเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติได้
9. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. สื่อการสอนจะช่วยเร่งทักษะการเรียนรู้^{๕๓}

ห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่เพิ่มเติมความรู้ให้แก่นักศึกษา เพราะนักศึกษาจะได้ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ยิ่งในระบบการเรียนแบบกว้าง นักศึกษาจะมีชั่วโมงว่างบ้างในแต่ละวัน นักศึกษาควรจะได้ใช้เวลาเหล่านั้นเสริมความรู้ในห้องสมุด

ลักษณะของห้องสมุดที่ดีและมีมาตรฐาน

ชื่อ สारิमान เสนอแนะลักษณะของห้องสมุดที่ดีไว้ดังนี้

1. ห้องสมุดควรมีบรรณารักษ์ที่สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์มาแล้วเป็นผู้ดำเนินงาน
2. ห้องสมุดควรมีหนังสืออุทิศเพียงพอ และไม่เป็นที่ลือที่เก่าจนเกินไป มีหนังสือทุกวิชาที่สอนอยู่ใน โรงเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งเหมาะที่จะเป็นหนังสืออุทิศ และเป็นหนังสืออ่านประกอบ นอกจากนั้นควรมีวัสดุในการอ่านที่มีประโยชน์ ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เลือกและเหมาะสำหรับความสนใจ และความ ต้องการของเด็กวัยหนุ่มสาว
3. มีระเบียบแบบแผนการแยกหนังสือออกเป็นพวก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามระบบ เมลิวิล คิวอี้ หนังสือทั้งหมดมีการแยกออกเป็นประเภท มีฉลากติด และจัดวางไว้ในตู้หรือบนหิ้งอย่างเป็นระเบียบ
4. ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอที่ใช้เป็นที่ขอมหนังสือได้ และมีเนื้อที่เพียงพอที่จะเก็บหนังสือชำรุดไว้ก่อนการซ่อมได้
5. ห้องสมุดมีระเบียบการยืม การรับส่งหนังสืออย่างเรียบร้อย ตลอดจนหนังสือชำรุด หนังสือที่หาย และหนังสือที่ได้รับการชดใช้เงินแทนแล้ว
6. ห้องสมุดมีระเบียบการถ่าย ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ักเรียนที่จะใช้ห้องสมุดและควรจัดให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ก. เวลาว่างให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุด
- ข. ความสะดวกในการที่จะนำนักเรียนทั้งชั้นเข้าใช้ห้องสมุด
- ค. เปิดห้องสมุดก่อนเวลาเรียนและหลังเลิกเรียนแล้ว ให้นักเรียนเข้าไปใช้ได้เป็นเวลาพอสมควร⁵⁴

การบริหารห้องสมุด

บริการของห้องสมุดนั้น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจัดห้องสมุด ห้องสมุดจะดีหรือไม่ จะพิจารณาจากการบริการเป็นสำคัญ ซึ่งห้องสมุดควรจัดบริการดังนี้

1. จัดหาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนอุปกรณ์ใส่ตักนักศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถในการอ่านของผู้ใช้ กล่าวคือ นอกจากจะจัดหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนมัธยมศึกษาจะเข้าใจและมีความสนใจแล้ว ยังต้องหาหนังสือที่จะส่งเสริมการอ่าน และส่งเสริมความสนใจของนักเรียนให้กว้างขวางต่อไปอีก
2. จัดเตรียมหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ผู้ใช้หยิบอย่างสะดวก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งทำได้หลายวิธีคือ
  - 3.1 สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องสมุด บรรณารักษ์แสดงความเป็นกันเองกับเด็ก
  - 3.2 จัดนิทรรศการหนังสือใหม่ หรือนิทรรศการตามโอกาสต่าง ๆ
  - 3.3 จัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน เช่น จัดกลุ่มอ่านหนังสือตามความสนใจหรือจัดกิจกรรมเล่านิทาน เป็นต้น
4. สอนให้นักเรียนรู้จักใช้หนังสือและห้องสมุด⁵⁵

การบริหารวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูในเรื่องการเรียนการสอน โดยเฉพาะในการสอนวิชาชั้น ที่มุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเป็นการฝึกฝน วัสดุอุปกรณ์ย่อมมีความสำคัญ ที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้ครบถ้วนและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภิญโญ สาร ได้ให้ความหมายของวัสดุและอุปกรณ์การสอนว่า หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ทุกชนิด ที่นำมาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากของจริง และมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง^{๕๖}

Edgar Dale ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่า การที่จะให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อย่างตรงจุดมุ่งหมายนั้น วิธีการที่ดีที่สุดก็คือ ให้นักเรียนได้ลงมือทำจริง ๆ ที่เรียกว่า ประสบการณ์ตรง (Direct and Purposeful Experience) ส่วนการเรียนรู้โดยการฟังบรรยายด้วยวาจาของครูเพียงอย่างเดียว เป็นการเรียนรู้ที่ได้ผลน้อยที่สุด^{๕๗}

ดังนั้นสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และการบริการวัสดุ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้และเกิดประสบการณ์ โดยการจัดให้มีและใช้สื่อการเรียน การเรียนการสอนแบบโมดูล การมีและใช้หนังสือตำรา การบริการห้องสมุด การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดเก็บ การให้บริการ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น

การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการปรับปรุงทางวิชาการ การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน และยุ่งยาก เพราะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งการศึกษาได้ขยายตัวไปอย่างมากสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จำเป็นที่จะต้องให้ครู-อาจารย์ เป็นบุคคลที่ทันสมัยมีการพัฒนาสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดทางการศึกษา ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ภิญโญ สาร กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในการแนะนำครูและผู้อื่นที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือให้การศึกษา^{๕๘}

วิจิตร ธีระกุล วรุตบางกูร และคณะ ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา ก็คือ การปรับปรุงคุณภาพของการศึกษานั้นเอง จุดประสงค์ของการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษานั้น ต้องการลดความสูญเปล่าทางการศึกษา และให้เด็กได้รับการศึกษาที่ดีกว่าเดิมเหมาะสมกับความต้องการในอนาคตและวิธีการซึ่งจะต้องปรับปรุง โดยใช้กระบวนการ วิธีการ และเทคนิค เฉพาะอย่าง^{๕๙}

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาญชัย อาจินสมาจาร ให้คำจำกัดความของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเขา และสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์^{๑๐}

เนื่องจากการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา สังต อูทรานันท์ ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการนิเทศการศึกษาที่ดีว่าจะต้องมีลักษณะ คือ

1. พัฒนาคอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น
2. พัฒนางานให้มีปัญหาการทำงานน้อยที่สุด และให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูงสุด
3. สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว
4. สร้างการประสานสัมพันธ์ที่ดี ในระหว่างผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน^{๑๑}

บุญเทียม เจริญยิ่ง มีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา มีความจำเป็นและมีความสำคัญมาก ในการที่จะแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลผลิตคือ ทักษะการมนุษย์ที่มีคุณภาพ^{๑๒}

สรุป การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการสอนของครู-อาจารย์ให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ การปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดอบรมและสัมมนา การฝึกงานและดูงาน การศึกษาเพิ่มเติม การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ค้นคว้าวิจัยตลอดถึงการนิเทศภายในสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน โดยเป็นตัวกำหนดแนวทางการติดตามผล ของการใช้หลักสูตรและ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ว่าได้ผลเพียงใด หรือบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ การวัดและประเมินผล มีส่วนช่วยตรวจสอบจุดหมายและเนื้อหาของหลักสูตรที่กำหนด เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมายที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดเพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ความหมายของการวัดและประเมินผล

รุจิří ภู่อาระ กล่าวว่า คำว่า วัดผล หมายถึง การสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วกำหนดสัญลักษณ์ให้กับสิ่งที่สังเกตได้นั้น โดยกำหนดเป็นตัวอักษรหรือตัวเลขก็ได้^{๑๓}

ชวาล แพ้วตทนกุล กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง ชววนการใด ๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่งอันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพนามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นมีอยู่ในตน ถ้าใช้เป็นแบบทดสอบเป็นเครื่องกระตุ้นก็คือ เอาจำนวนผลงานที่นักเรียนแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมาเป็นเครื่องชี้บอกว่าเขามีสมรรถภาพในเรื่องนั้น ๆ ปานใด^{๑๔}

Victor H. Noll ได้อธิบายความหมายของการวัดผลสรุปได้ว่า การวัดผลมีความหมายกว้างกว่าการทดสอบ การทดสอบมักหมายถึง การใช้ข้อสอบที่เป็นชุดเพื่อวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แต่การวัดผลเป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบปริมาณ ซึ่งมีได้หมายถึง การใช้ข้อสอบเท่านั้น แต่ยังมีหมายถึง การใช้สเกล (Scale) หรือมาตราส่วนประเมินค่า แบบตรวจสอบรายการต่าง ๆ หรือ แบบสอบถาม^{๑๕}

การประเมินผลการศึกษา หมายถึง ชววนการในการตัดสินใจลงสรุปคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เจริญก้าวหน้าในตัวนักเรียน ว่ามีคุณค่าเพียงพหรือไม่ หรือมีคุณภาพดีระดับใด ทั้งนี้ย่อมต้องอาศัยเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลักในการเปรียบเทียบ^{๑๖}

ในการจัดอาชีวศึกษานั้น นอกจากการวัดผลและประเมินผลแล้ว การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็คือว่ามีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะการจัดอาชีวศึกษาเป็นการผลิตคน เพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดผลในระบบข้อมูลที่มีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาเองทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน อีกทั้งยังจะเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนและพัฒนากำลังคนในระดับชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานในอนาคตได้อีกด้วย

สรุป การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือวัดผล การกำหนดกฎเกณฑ์และระยะเวลาการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดผล การนำผลไปวิเคราะห์และปรับปรุงการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบไปแล้ว ตลอดจนถึงการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบวัดผลของกระทรวงศึกษาว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตร ปวช. 30

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิลาวัณย์ ต้นวัลณะพงษ์ ได้ทำการวิจัยด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 25 โรงเรียน พบว่า

1. ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานด้านวิชาการระดับมากในด้านกระบวนการบริหารวิชาการหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ และน้อยในด้านการใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ส่วนที่เหลืออีก 6 ด้าน คือ การดำเนินการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุด การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรแนะแนว การวัดและประเมินผล ผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ายังปฏิบัติน้อย
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน 9 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงด้านเดียวคือ การใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น
3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการ ส่วนใหญ่มีปัญหาลอยในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และปัญหาที่ประสบอยู่ เช่น ครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียน ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการ โรงเรียนจัดชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป เป็นต้น^{๑7}

ชวนชม คำหอมกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ระดับประกาศนียบัตร ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสถาน

ศึกษา ปฏิบัติมาก และมีปัญหาน้อย ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน สถานศึกษาปฏิบัติน้อย และมีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร และด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าสภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการ สถานศึกษาได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 มากกว่าการปฏิบัติในด้านอื่น ๆ และมีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและสถานศึกษา ในด้านวิชาการน้อยกว่าปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น พบว่า การจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ และมีปัญหาเรื่องการจัดประชุม เพื่อกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผลน้อยกว่าปัญหาในเรื่องอื่น ๆ

ปฐม ทศพล ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า อาจารย์ส่วนรวมมีปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมากที่สุด ในจำนวนงานวิชาการ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาโดยส่วนรวมมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลมากที่สุด จากการศึกษาทัศนคติของความต้องการ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาโดยส่วนรวมมีความต้องการด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น

วัลลภ จันทระกุล ได้ศึกษา ปัญหาการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาเครื่องกล ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวศึกษารัฐบาล ได้พบปัญหาในการจัดทำอุปกรณ์การสอน ขาดหนังสือตำราที่ต้องการใช้ การขาดแคลนอุปกรณ์ที่ตีเครื่องมือเครื่องจักรไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และมีความล้มสัยประสิทธิภาพในการใช้งานต่ำ การจัดหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังมีความล่าช้า ไม่ทันกับวิชาการ และความต้องการของท้องถิ่น ไม่สัมพันธ์กับตำราอุปกรณ์ ตลอดจนขาดความสอดคล้องกับจำนวนและคุณภาพของเครื่องมือเครื่องจักรที่มีอยู่ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นปัญหามาก คือ พื้นฐานความรู้ต่ำ และหนังสือตำราในห้องสมุดมีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ครูอาจารย์ที่สอนวิชาช่าง ประมาณร้อยละ 90 ต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้มาก คือ เนื้อหาทางทฤษฎีช่าง ทักษะการใช้เครื่องมือเครื่องจักร วิธีการสอนและเทคนิคการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการสร้างการใช้อุปกรณ์การสอนและการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน⁷⁰

สมศักดิ์ สุทวรายคิมหันต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 12 พบว่า การบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีการปฏิบัติปานกลาง โดยเรียงลำดับได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้าน ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบพบว่า การจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน มีการปฏิบัติเป็นอันดับแรก ส่วนอันดับสุดท้ายคือ การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลหลักสูตร ปวส. 2527

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ชื่อที่ปฏิบัติอันดับแรก คือ ส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการครบวงจร และชื่อที่ปฏิบัติสุดท้ายคือจัดอบรมให้ครูอาจารย์รู้จักวิธีการใช้อุปกรณ์สอน และสื่อการสอนที่ทันสมัย โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ หรือส่งครูอาจารย์ไปศึกษาดูงาน ตามสถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีเครื่องมือใหม่ ๆ และทันสมัย

ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า ชื่อที่ปฏิบัติเป็นอันดับแรกคือส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาต่อเพิ่มเติมตามสาขาที่สอน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ชื่อที่ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือ จัดอบรม/สัมมนา เพื่อให้อาจารย์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปวส. 2527

ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า มีการติดตามผลงานฝึกงานของนักศึกษาของสถานประกอบการเป็นอันดับแรก และมีการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งธนาคารข้อสอบภายในสถานศึกษา⁷¹

นิรันดร์ เมืองพระ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือและกลุ่มภาคกลาง มองการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้านว่า ในด้านการนิเทศและพัฒนากุศลกรทางการสอน กลุ่มภาคกลางปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มภาคเหนือปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนงานที่เหลืออีก 4 ด้าน ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาใน

การบริหารงานวิชาการนี้ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความเห็นว่า งานทั้ง 5 ด้าน มีปัญหาในการปฏิบัติปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามในการมองภาพรวม ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน⁷²

วิทยา จันทรศิลา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ผู้บริหารมีความเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมมีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ผู้บริหารมีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานห้องสมุด และทั้งผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันเฉพาะในด้านการบริหารงานห้องสมุด⁷³

Chester อ่างในสิทธิ์ สายหล้า ได้ศึกษาเรื่อง ผลดีกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีอภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ ทาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อให้เกิดกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ⁷⁴

เชิงอรรถ

¹ Herbert A. Simon, "A Study of Decision Making Process in Administration Organization," Administration Behavior (New York : The Pree Proecss, Collier Mcmillan, 1976), p. 1.

² สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 6.

³ ภิญญู สาร, หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519), หน้า 2.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

⁵ นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอส.เอ็ม.เอ็ม. จำกัด 2525), หน้า 4.

⁶ สงวน สุทธิเลิศอรุณ, การบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไพบูลย์ศิลป์การพิมพ์, 2523), หน้า 3.

⁷ ภิญญู สาร, สิ่งที่ได้อ่านมาแล้ว, หน้า 252.

⁸ สมิตร์ คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523), หน้า 157.

⁹ สุธีระ ทานตมวิษ, การบริหารการศึกษา (ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521), หน้า 153.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁰ โกวิท วรพัฒน์, เอกสารสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต (ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522), หน้า 2.

¹¹ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, เอกสารการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษา (นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2525), หน้า 40.

¹² ชารี มณีศรี, "การบริการงานวิชาการในโรงเรียน," วารสารวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ฉบับที่ 1 (มิถุนายน-ตุลาคม 2525), หน้า 65-66.

¹³ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานพิเศษ กรมอาชีวศึกษา, 2530), หน้า 1.

¹⁴ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 3.

¹⁵ ภิญโญ สาร, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 232.

¹⁶ นพพงษ์ บุญจิตราดลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.เอ็ม.เอ็ม จำกัด, 2529), หน้า 19.

¹⁷ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การบริหารงานวิชาการ : ชุดฝึกอบรมด้วยพัฒนาเอง (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528), หน้า 5-7.

¹⁸ กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 6-11.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁹ Ronald Campbell F., et. dl., Introduction to Educational Administration. 4th ed. (Boston : Allyn and Bacon, 1971), p. 36.

²⁰ Hilda Taba, Curriculum Development : Theory and Practice (New York : Harcourt, Brace and Word, 1978), p. 12.

²¹ ทิศนา แชมณี, "การจัดหลักสูตรแบบต่าง ๆ," วารสารครุศาสตร์ ฉบับที่ 4 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2517) : 31.

²² นพพงษ์ บุญจิตราตลย์, ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : อเนกศิลป์, 2525), หน้า 157-159.

²³ สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร, 2518), หน้า 4.

²⁴ Carter V. Good, Dictionary of Education 3rd ed. (New York McGraw-Hill Book Co., 1973), p. 157.

²⁵ Glen Hass, Curriculum Planning : A New Approach (Boston : Allyn and Bacon, 1977), p. 5.

²⁶ วิชัย วงษ์ใหญ่, พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2521), หน้า 185-191.

²⁷ สัจด์ อุทรานนท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, 2527), หน้า 273-275.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁸ ชำรง บัวศรี, หลักบริหารการศึกษาทั่วไป (ธนบุรี : โรงพิมพ์บรรพการ, 2515), หน้า 152-153.

²⁹ วุฒิ จุลพรหม, "การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 33.

³⁰ สาย ภาณุรัตน์, "หลักสูตรและบทบาทของหลักสูตรในการเรียนการสอน," วารสารสภาการศึกษา ฉบับที่ 4 (มิถุนายน 2513) หน้า 3-12.

³¹ น้อย สืบอ และคณะ, คู่มือฝึกสอนวิทยาลัยครูนิบลสังคราม (พิมพ์โลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย, 2516), หน้า 139-142.

³² ภิญโญ สาธร, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 240.

³³ บุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล และคณะ, ประมวลความรู้วิชาชุดครูมัธยม (พระนคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2515), หน้า 87.

³⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, คู่มือการจัดทำตารางสอน (กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2524), หน้า 4.

³⁵ สุดใจ ไส้สุก, "การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 52.

³⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁷ กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา, ความรู้ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และทักษะการใช้หลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : เอราวิฑการพิมพ์, 2527), หน้า 129-131.

³⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 128.

³⁹ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 6-7.

⁴⁰ บรรจง ชูสกุลชาติ, อาชีวศึกษาครบวงจร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2528), หน้า 10.

⁴¹ สนั่น สุมิตร, "อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 22-23.

⁴² สมาน แสงมลิ, "อาชีวศึกษาทางที่มองเห็น," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 2, ฉบับที่ 23 (สิงหาคม 2529), หน้า 16-17.

⁴³ สวัสดิ์ ไชยคุณา, "หัวใจของการศึกษาคือวิชาชีพ ปัจจัยในการจัดอาชีวศึกษา คือ ครูอาชีวะ," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528) หน้า 28-29.

⁴⁴ บุญยศักดิ์ ใจจงกิจ, "บทความทางวิชาการ," ข่าวสจ.พ. ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2523), หน้า 1.

⁴⁵ มานิดา อุษชิน, "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ" เอกสารการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2525), หน้า 1.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴⁶ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษา," เอกสารประกอบการอบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ในด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2526), หน้า 2..

⁴⁷ Paul B. Jacobson, and other., The Effective School Principle (N.J. : Prentice-Hall, 1963), p. 466-478.

⁴⁸ สิริ รังสินนท์, การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2529), หน้า 59.

⁴⁹ ประดิษฐ์ ยาวเจริญ, เทคโนโลยีทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2524), หน้า 157.

⁵⁰ ลัดดา ศุขปรีย์, เทคโนโลยีการเรียนการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เทศ, 2522), หน้า 61.

⁵¹ กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, คู่มือการใช้หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2521 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา 2521), หน้า 14.

⁵² ประมุข กอปรสิริพันธ์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แนวทางศึกษาหลักสูตรและแบบเรียน (นครราชสีมา : ศิริอักษรการพิมพ์, 2522), หน้า 90-92.

⁵³ สมหญิง กลั่นศรี, เอกสารประกอบการเรียนวิชา สดกทัศนศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521), หน้า 15.

⁵⁴ เชื้อ สาริมาณ และสุรินทร์ สรสิริ, วิชาครูตอน 1 : หลักการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 132.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵⁵ ทรรตนิเยา กัลยาณมิตร, "ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา," วารสารครูศาสตร์ ฉบับที่ 24 (มิถุนายน-กันยายน 2514) หน้า 32-34.

⁵⁶ ภิญโญ สาธร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 241.

⁵⁷ Edgar Dale, Audio-Visual Methods in Teaching (New York : Holt Rinchart and Winston, 1965), p. 43.

⁵⁸ ภิญโญ สาธร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 274.

⁵⁹ วิจิตร ชีระกุล วรุตบางกูร กาญจนาศรีภาพสินธุ์ และสุพิชญา ชีระกุล, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เศ, 2519), หน้า 1.

⁶⁰ ชำนาญ อัจฉริยา, "การนิเทศการศึกษา," เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 243 (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525), หน้า 5.

⁶¹ สวัสดิ์ อุตวานันท์, การนิเทศภายในสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2528), หน้า 1-9.

⁶² บุญเทียม เจริญยิ่ง, "แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในปี 2529 และในแผน 6," รายงานสรุปผลการสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2528), หน้า 82-94.

⁶³ รุจิรัถ ภู่อารยะ, การวัดและประเมินผลการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 1.

⁶⁴ ชวาล แพร์ตันกุล, เทคนิคการวัดผล (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 140.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁶⁵ Victor H. Noll, Introduction to Educational Measurement 2d.ed. (Boston : Houghton Mifflin Co., 1965), p. 13-14.

⁶⁶ บรรดล สุขปิติ, การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (นครปฐม : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษาวิทยาลัยครูนครปฐม, 2529), หน้า 4-5.

⁶⁷ วิลาวรีย์ ต้นวัฒนพงษ์ "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า จ.

⁶⁸ ชวนชม คำหอมกุล, "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), หน้า 1.

⁶⁹ ปฐม ทศพล, "ทัศนของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524), หน้า ง.

⁷⁰ วลลภ จันทรตระกูล, "การศึกษาปัญหาการสอนช่างอุตสาหกรรม สาขาเครื่องกลในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523), หน้า 70-74.

⁷¹ สมศักดิ์ สุทรายาคิมหันต์, "การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 12," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530), หน้า จ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁷² นิพันธ์ เมืองพระ, "การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532), หน้า ค.

⁷³ วิทยา จันทร์ศิลา, "การบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัด กรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531), หน้า ค.

⁷⁴ สิทธิ สายหล้า, "ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530), หน้า 56.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารวิชาการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ รวบรวมข้อมูล และเสนอแนะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนช่างอุตสาหกรรมใน 6 แผนกวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ แผนกวิชาช่างยนต์ - แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะแผ่น แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกวิชาช่างก่อสร้าง ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 22 แห่ง มีประชากรทั้งสิ้น 1,487 คน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้บริหารวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม หัวหน้าแผนกวิชาที่เปิดสอนช่างอุตสาหกรรมใน 6 แผนกวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหัวหน้างาน 4 งาน ของวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 22 แห่ง ซึ่งมีจำนวน 352 คน

2. กลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ ข้าราชการครู ที่สอนประจำในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนช่างอุตสาหกรรม (ปวช.) ใน 6 แผนกวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีจำนวนครู-อาจารย์ 1,135 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

	ผู้บริหารวิชาการ					ครู- อาจารย์	รวม
	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วย ผู้อำนวยการ	หัวหน้า คณะวิชา	หัวหน้า แผนกวิชา	หัวหน้า งาน		
กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้							
1. วิทยาลัยเทคนิค ยะลา	1	1	4	6	4	60	76
2. วิทยาลัยเทคนิค ปัตตานี	1	1	4	6	4	35	51
3. วิทยาลัยเทคนิค หาดใหญ่	1	1	4	6	4	78	94
4. วิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช	1	1	4	6	4	58	74
5. วิทยาลัยเทคนิค สุราษฎร์ธานี	1	1	4	6	4	58	74
6. วิทยาลัยเทคนิค พัทลุง	1	1	4	6	4	51	67
7. วิทยาลัยเทคนิค ชุมพร	1	1	4	6	4	49	65
8. วิทยาลัยเทคนิค ภูเก็ต	1	1	4	6	4	62	78
9. วิทยาลัยเทคนิค ตรัง	1	1	4	6	4	35	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ผู้บริหารวิชาการ					ครู- อาจารย์	รวม
	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วย ผู้อำนวยการ	หัวหน้า คณะวิชา	หัวหน้า แผนกวิชา	หัวหน้า งาน		
<u>กลุ่มสถานศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ</u>							
10. วิทยาลัยเทคนิค อุตรธานี	1	1	4	6	4	58	74
11. วิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น	1	1	4	6	4	64	80
12. วิทยาลัยเทคนิค สกลนคร	1	1	4	6	4	51	67
13. วิทยาลัยเทคนิค นครพนม	1	1	4	6	4	42	58
14. วิทยาลัยเทคนิค อุบลราชธานี	1	1	4	6	4	65	81
15. วิทยาลัยเทคนิค กาฬสินธุ์	1	1	4	6	4	48	64
16. วิทยาลัยเทคนิค มหาสารคาม	1	1	4	6	4	49	65
17. วิทยาลัยเทคนิค ร้อยเอ็ด	1	1	4	6	4	41	57
18. วิทยาลัยเทคนิค ยโสธร	1	1	4	6	4	37	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ผู้บริหารวิชาการ					ครู- อาจารย์	รวม
	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วย ผู้อำนวยการ	หัวหน้า คณะวิชา	หัวหน้า แผนกวิชา	หัวหน้า งาน		
19. วิทยาลัยเทคนิค นครราชสีมา	1	1	4	6	4	58	74
20. วิทยาลัยเทคนิค บุรีรัมย์	1	1	4	6	4	40	56
21. วิทยาลัยเทคนิค ศรีสะเกษ	1	1	4	6	4	39	55
22. วิทยาลัยเทคนิค สุรินทร์	1	1	4	6	4	57	73
รวม	22	22	88	132	88	1,135	1,487

ที่มา : กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 จำนวนสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง คำนวณเทียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา ได้กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ 6 แห่ง และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 กลุ่มผู้บริหารวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารวิชาการจากประชากร
ในจำนวนสถานศึกษาตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง ได้จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

1.3 กลุ่มครู-อาจารย์ ได้กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนครู-อาจารย์ 1,135 คน
ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู-อาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 296 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 536 คน

ตารางที่ 2

จำนวนสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 15 แห่ง

กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้	กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. วิทยาลัยเทคนิคยะลา	1. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
2. วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	2. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
3. วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	3. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
4. วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช	4. วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
5. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต	5. วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
6. วิทยาลัยเทคนิคตรัง	6. วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
	7. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
	8. วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
	9. วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์

2. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.1 จำนวนสถานศึกษา ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากคิดจากร้อยละ 70 ของจำนวนสถานศึกษาที่เป็นประชากร และคิดเทียบสัดส่วนในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา ได้สถานศึกษาทั้งสิ้น 15 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 กลุ่มผู้บริหารวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรในจำนวนสถานศึกษา ตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง แห่งละ 16 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3
จำนวนกลุ่มผู้บริหารวิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 แห่ง

กลุ่ม	วิทยาลัยเทคนิค	ผู้บริหารวิชาการ					รวม
		ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วย วิชาการ	หัวหน้า คณะวิชา	หัวหน้า แผนกวิชา	หัวหน้า งาน	
สถานศึกษา	วิทยาลัยเทคนิค	1	1	4	6	4	16

2.3 กลุ่มครู-อาจารย์ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ จากประชากรที่เป็นครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 22 แห่ง ซึ่งมีจำนวนประชากรที่เป็นครู-อาจารย์ทั้งหมด 1,135 คน โดยใช้สูตรของ Yamane ดังนี้¹

N

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดให้ร้อยละ 5
หรือ = 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1135

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{1135}{1 + 1135 (0.05)^2} \\ &= 296 \text{ คน} \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู-อาจารย์ ได้จำนวนทั้งสิ้น 296 คน

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ ในแต่ละวิทยาลัยเทคนิค ตามสัดส่วนของประชากร โดยคิดสัดส่วนในลักษณะการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ระหว่างประชากร ครู-อาจารย์ช่างอุตสาหกรรม กับกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ช่างอุตสาหกรรม ดังนี้

$$n_s = \frac{nx}{N}$$

n_s = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู-อาจารย์
 x = จำนวนประชากรในวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นตัวอย่าง
 N = ขนาดประชากรทั้งหมด

เช่น วิทยาลัยเทคนิคยะลา มีครู-อาจารย์ช่างอุตสาหกรรม จำนวน 60 คน จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ดังนี้

$$n_s = \frac{nx}{N}$$

$$\begin{aligned} \therefore \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ } (n_s) &= \frac{296 \times 60}{795} \\ &= 22 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้นจากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค 15 แห่ง รวม 296 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

จำนวนผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้				กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
วิทยาลัยเทคนิค	ผู้บริหาร วิชาการ	ครู - อาจารย์	รวม	วิทยาลัยเทคนิค	ผู้บริหาร วิชาการ	ครู - อาจารย์	รวม
1. ยะลา	16	22	38	1. อุดรธานี	16	22	38
2. ปัตตานี	16	13	29	2. ขอนแก่น	16	24	40
3. ทาดใหญ่	16	29	45	3. สกลนคร	16	19	35
4. นครศรีธรรมราช	16	22	38	4. นครพนม	16	15	31
5. ภูเก็ต	16	23	39	5. กาฬสินธุ์	16	18	34
6. ตรัง	16	13	29	6. มหาสารคาม	16	18	34
				7. นครราชสีมา	16	22	38
				8. บุรีรัมย์	16	15	31
				9. สุรินทร์	16	21	37
รวม	96	122	218	รวม	144	174	318

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคแต่ละแห่ง แล้ว ในการเลือกตัวอย่างครู-อาจารย์ ของแต่ละแผนกวิชา โดยคิดตามสัดส่วนของครู-อาจารย์ ที่ทำการสอนในแต่ละแผนกวิชา เช่น วิทยาลัยเทคนิคยะลา มีครู-อาจารย์ข้างยนต์ จำนวน 10 คน ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแผนกวิชาข้างยนต์ ได้จำนวนดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้} = \frac{8 \times 22}{60} = 3 \text{ คน}$$

60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ที่ทำการสอนในแต่ละแผนกวิชาแล้ว ในการเลือกตัวอย่างครู-อาจารย์ชั้นสุดท้าย ที่จะตอบแบบสอบถามนั้น ใช้วิธีนำรายชื่อครู-อาจารย์ในแต่ละแผนกวิชามาเรียง และกำหนดเลขที่ แล้วทำการคัดเลือกครู-อาจารย์ ที่เป็นตัวอย่างคนแรก และเลือกคนต่อไปโดยใช้ตารางสุ่ม²

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน จัดรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามกำหนดให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 86 ข้อ โดยมีเกณฑ์ของน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อของแบบสอบถามให้ผู้ตอบพิจารณาจากน้ำหนัก 1-5 หน่วย ตามลำดับดังนี้

1. สภาพที่ปฏิบัติจริง
  - 5 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด
  - 4 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมาก
  - 3 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติปานกลาง
  - 2 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อย
  - 1 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อยที่สุด
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
  - 5 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก
  - 3 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย
  - 1 หมายถึง ไม่มีปัญหาเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ตอบแบบสอบถามจะทำเครื่องหมายเลือกตอบเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้ครอบคลุมถึงลักษณะงานวิชาการ 6 ด้านเกี่ยวกับ

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ มีคำถามจำนวน 10 ข้อ (ข้อ 1-10) คิดเป็นร้อยละ 12
2. หลักสูตรและการจัดตารางสอน มีคำถามจำนวน 18 ข้อ (ข้อ 11-28) คิดเป็นร้อยละ 21
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน มีคำถามจำนวน 19 ข้อ (ข้อ 29-47) คิดเป็นร้อยละ 22
4. ลือการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ มีคำถามจำนวน 15 ข้อ (ข้อ 48-62) คิดเป็นร้อยละ 17
5. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีคำถามจำนวน 12 ข้อ (ข้อ 63-74) คิดเป็นร้อยละ 14
6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีคำถามจำนวน 12 ข้อ (ข้อ 75-86) คิดเป็นร้อยละ 14

สำหรับแต่ละด้านของแบบสอบถาม จะมีคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาไว้ด้วย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสอบถามได้มาจากการศึกษาเอกสาร บทความ ตำราคู่มือการบริหารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
2. นำแบบสอบถามฉบับที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาแต่ละด้านให้เหมาะสมที่สุด
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 35 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารวิชาการ 16 คน และเป็นกลุ่มครู-อาจารย์ 19 คน สำหรับกลุ่มครู-อาจารย์ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมาดังนี้ แผนกวิชาช่างยนต์ 3 คน แผนกช่างกลโรงงาน 4 คน แผนกช่างเชื่อมโลหะแผ่น 3 คน แผนกช่างไฟฟ้า 3 คน แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ 3 คน และแผนกช่างก่อสร้าง 3 คน

เมื่อรับแบบสอบถามกลับคืนมา นำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) หรือตามแบบของ Cronbach มีสูตรคำนวณดังนี้³

$$r = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{S_x^2} \right)$$

ในเมื่อ r = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n = จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ
 (Variance of a single item)
 S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมดหรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

จากการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.96 และปัญหาการบริหารงานวิชาการเท่ากับ 0.96 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าสูงเพียงพอเชื่อถือได้ในการวัดครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือ ขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และได้ทำการแจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 6-21 มกราคม พ.ศ. 2533 ให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับผู้บริหารวิชาการและกลุ่มครู-อาจารย์กับวิทยาลัยเทคนิค 15 แห่ง ที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยเทคนิค 15 แห่ง ที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแนบหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อทำวิทยานิพนธ์ไปด้วย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ จากกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยใช้บริการไปรษณีย์ จากนั้นให้วิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ส่งแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกเสร็จแล้ว คืนไปที่วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ สำหรับวิทยาลัยเทคนิคบางแห่งที่ยังไม่ได้ส่งคืนแบบสอบถามตามกำหนด ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดตามทวงถาม และเดินทางไปขอรับข้อมูลคืนด้วยตนเอง

3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วประมาณ 30 วัน ได้โทรศัพท์ติดต่อทวงถามหากปรากฏว่า แบบสอบถามหายไปหรือสถานศึกษาใดยังไม่ได้รับ ได้จัดส่งแบบสอบถามไปใหม่อีก 1 ชุด และผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2533

4. ผลการรวบรวมข้อมูล จากจำนวนที่ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 536 ชุด ได้รับคืนมาเป็นฉบับที่ตอบจำนวน 476 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ ด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อคำถามและของแต่ละประเภทของงานและเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและระดับปัญหาดังกล่าวระหว่างกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษา โดยการหาค่าทดสอบที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวนี้ ได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเป็นช่วง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงคะแนน 1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาเลย และปฏิบัติน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน 1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย และปฏิบัติน้อย
ช่วงคะแนน 2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีระดับปัญหาระดับปานกลาง และปฏิบัติปานกลาง
ช่วงคะแนน 3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีระดับปัญหามาก และปฏิบัติมาก
ช่วงคะแนน 4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีระดับปัญหามากที่สุด และปฏิบัติมากที่สุด

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์โดยใช้วิธีจัดลำดับความถี่แล้วนำเสนอโดยการบรรยาย

การคำนวณค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 1 และข้อ 2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences)

เชิงอรรถ

¹ บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : ท่างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์พระนคร, 2527), หน้า 63.

² กานดา พูนลาภทวี, สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : นิลิกซ์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530), หน้า 491.

³ อนันต์ ศรีโสภา, หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2527), หน้า 194.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้จัดลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย

เทคนิคในกลุ่มสถานศึกษามาคีใต้และกลุ่มสถานศึกษามาคีตะวันตกเฉียงเหนือ ประเภทช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น พุทธศักราช 2530 ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 86 ข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของผู้บริหารวิชาการและครูอาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษามาคีใต้กับกลุ่มสถานศึกษามาคีตะวันตกเฉียงเหนือ

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษามาคีใต้

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษามาคีตะวันตกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตาราง ประกอบด้วยคำอธิบายเป็นตอน ๆ

ไป ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ในตอนที่ 2 ถึง 3 มีดังนี้

1.00 - 1.49	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อยที่สุด/และไม่มีปัญหาเลย
1.50 - 2.49	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อย/และมีปัญหาน้อย
2.50 - 3.49	หมายความว่า	ปฏิบัติปานกลาง/และมีปัญหাপานกลาง
3.50 - 4.49	หมายความว่า	ปฏิบัติมาก/และมีปัญหามาก
4.50 - 5.00	หมายความว่า	ปฏิบัติมากที่สุด/และมีปัญหามากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
N	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน t-distribution
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มภาคใต้
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
$\bar{X}_3$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มผู้บริหารวิชาการ
$\bar{X}_4$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มครู-อาจารย์
S.D ₁	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มภาคใต้
S.D ₂	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
S.D ₃	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้บริหารวิชาการ
S.D ₄	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มครู-อาจารย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5

กลุ่มตัวอย่างแยกตามตำแหน่ง และกลุ่มสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มสถานศึกษา		กลุ่มสถานศึกษาภาค		รวม จำนวน	ร้อยละ
		ภาคใต้		ตะวันออกเฉียงเหนือ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ	6	3.15	7	2.4	13	2.7
	ผู้ช่วยวิชาการ	6	3.15	6	2.1	12	2.5
	หัวหน้าคณะวิชา	18	9.5	18	6.3	36	7.6
	หัวหน้าแผนกวิชา	32	16.8	51	17.8	83	17.4
	หัวหน้างาน	23	12.1	24	8.5	47	9.9
	ครู-อาจารย์	105	55.3	180	62.9	285	59.9
รวม		190	100	286	100	476	100

ตารางที่ 5 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนรวม เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 หัวหน้าคณะวิชา 36 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 หัวหน้าแผนกวิชา 83 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 หัวหน้างาน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และครู-อาจารย์ 282 คน คิดเป็นร้อยละ 59.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และ
กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหาร				ปัญหาการบริหาร			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นโยบายการบริหารงาน วิชาการ มุ่งคุณภาพและ ความเป็นเลิศทางวิชาชีพ	474	3.31	1.01	ปานกลาง	471	3.36	1.04	ปานกลาง
2. นโยบายการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาได้ กำหนดแนวปฏิบัติไว้ชัดเจน และเป็นลำดับขั้นตอน	473	3.19	1.07	ปานกลาง	470	3.27	1.05	ปานกลาง
3. การวางแผนงานวิชาการ และโครงการเพื่อพัฒนา งานวิชาการ ได้รับความ ร่วมมือจากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้า งาน และครู-อาจารย์	473	3.23	.98	ปานกลาง	472	3.20	1.03	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหาร				ปัญหาการบริหาร			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. มีการประสานงานในการ วางแผน และการบริหาร งานวิชาการ กับฝ่าย ส่งเสริมการศึกษา ฝ่าย กิจการนักศึกษา และฝ่าย วางแผน และพัฒนา	470	2.84	1.06	ปานกลาง	473	3.40	1.07	ปานกลาง
5. การจัดสรรงบประมาณให้ กับแต่ละคณะวิชาและงาน ในวิชาการ สอดคล้องกับ สภาพและความจำเป็น	470	3.01	1.08	ปานกลาง	474	3.40	1.13	ปานกลาง
6. การกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ให้กับบุคคลในระดับต่างๆ	470	2.87	1.12	ปานกลาง	471	3.24	1.06	ปานกลาง
7. การสื่อสารให้ทราบความ เคลื่อนไหว และความ ก้าวหน้า ในการปฏิบัติงาน วิชาการระหว่างผู้บริหาร วิชาการกับครู-อาจารย์	474	2.80	1.03	ปานกลาง	470	3.26	1.04	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหาร				ปัญหาการบริหาร			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. จัดผู้รับผิดชอบติดตาม และควบคุมการการ บริหารงานวิชาการ ตามแผนงานและ โครงการฯ	475	3.05	.97	ปานกลาง	472	3.15	1.00	ปานกลาง
9. ประชุมและรายงานผล การบริหารงาน วิชาการเมื่อสิ้นสุด ภาคเรียน	475	2.71	1.15	ปานกลาง	471	3.18	1.08	ปานกลาง
10. ส่งเสริมให้มี คณะกรรมการที่ปรึกษา วิชาชีพในแต่ละแผนก วิชาชีพ	472	2.42	1.17	น้อย	470	3.24	1.16	ปานกลาง
รวม	470	2.94	.72	ปานกลาง	470	3.28	.76	ปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครูอาจารย์ใน
กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหาร
งานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับสภาพด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางจุดที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การส่งเสริมให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาในแต่ละแผนกวิชาขึ้น

ส่วนปัญหาในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการปรากฏว่า ได้มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารวมด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.94) และมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.28)

ตารางที่ 7

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การประชุมชี้แจงให้ครู ครู-อาจารย์ เข้าใจ หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างและขอบข่าย เนื้อหารายวิชาของ หลักสูตร	475	2.70	1.09	ปานกลาง	474	3.26	1.08	ปานกลาง
2. สถานศึกษาสามารถจัดหา และจัดทำเอกสาร การ ใช้หลักสูตรและคู่มือครู เพื่อให้ครู-อาจารย์ศึกษา ค้นคว้า	473	2.61	1.09	ปานกลาง	470	3.43	1.10	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. หลักสูตรและเนื้อหาวิชา ภาคทฤษฎีบางรายวิชา เหมาะสมกับระดับชั้น	472	2.91	.98	ปานกลาง	470	3.18	1.05	ปานกลาง
4. การจัดเวลาให้เรียนต่อ ภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับ ปริมาณเนื้อหาวิชาชั้น ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	474	2.30	1.16	น้อย	474	4.01	1.15	มาก
5. หลักสูตร ปวช. 30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้ เกิดการยืดหยุ่นและการ จัดการที่เหมาะสม	472	2.22	1.17	น้อย	473	4.08	1.12	มาก
6. ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ อย่างถ่องแท้ก่อนทำ การสอน	472	2.96	.98	ปานกลาง	473	3.19	1.07	ปานกลาง
7. สถานศึกษาจัดแผนการ เรียน ได้ถูกต้องตามจุด มุ่งหมายหลักการ และ เกณฑ์การใช้หลักสูตร	470	3.12	1.02	ปานกลาง	472	3.06	1.06	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. สถานศึกษาเปิดหลักสูตร สอนวิชาชีพในสาขาวิชา ช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ตรงกับความต้องการ ของธุรกิจอุตสาหกรรม	471	3.16	1.06	ปานกลาง	472	2.93	1.08	ปานกลาง
9. สถานศึกษาเปิดหลักสูตร สอนวิชาชีพในสาขา อาชีพใหม่ ๆ สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่นได้อย่าง เหมาะสม	474	2.84	1.02	ปานกลาง	470	3.09	1.06	ปานกลาง
10. ครู-อาจารย์ ได้จัดทำ แผนการสอนตรงตาม หลักสูตรกำหนดไว้ตลอด ปี	472	2.88	1.05	ปานกลาง	473	3.10	1.05	ปานกลาง
11. ผู้บริหารวิชาการติดตาม ตรวจสอบบันทึกการสอน ของครู-อาจารย์	475	2.79	1.13	ปานกลาง	474	3.12	1.08	ปานกลาง
12. การติดตามผลการใช้ หลักสูตรสม่ำเสมอ	471	2.65	1.03	ปานกลาง	472	3.13	1.04	ปานกลาง
13. การนำปัญหาอุปสรรคมา ปรับปรุงแก้ไขการเรียน การสอน	476	2.72	1.08	ปานกลาง	473	3.29	1.04	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
14. การจัดการตารางสอนได้จัด สอดคล้องกับจำนวน ห้องเรียน การแบ่งกลุ่ม นักศึกษาพื้นที่ โรงฝึกงาน และจำนวนครู-อาจารย์	470	2.99	1.24	ปานกลาง	473	3.34	1.20	ปานกลาง
15. การจัดการตารางสอนใน ช่วงกลางของแต่ละวัน จัดได้เหมาะสมและ สอดคล้องกับพื้นที่ โรงฝึกงาน (เวลา 11.30-14.30 น.)	475	2.99	1.14	ปานกลาง	473	3.38	1.13	ปานกลาง
16. การกำหนดคาบเวลา เรียนในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ เหมาะสมที่ จะต้องใช้ระยะเวลาใน การสอนต่อเนื่อง	472	3.03	1.04	ปานกลาง	471	3.12	1.05	ปานกลาง
17. การจัดการตารางสอน อำนวยความสะดวกใน กรณีที่นักศึกษาต้อง เรียนซ่อม หรือเปลี่ยน ห้องเรียนในบางวิชา	473	2.68	1.08	ปานกลาง	472	3.32	1.08	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
18. จัดตารางสอนให้ครู- อาจารย์สอนต่อเนื่อกัน หลายคาบใน 1 วัน ใน ภาคทฤษฎี	475	2.91	1.09	ปานกลาง	475	3.28	1.11	ปานกลาง
รวม	470	2.79	.69	ปานกลาง	470	3.33	.72	ปานกลาง

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ดังนี้

เกี่ยวกับสภาพในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยในบางจุด คือ การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช.30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติและหลักสูตรปวช. 30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปีทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม

สำหรับปัญหาในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอนปรากฏว่า ได้มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง และมีจุดที่มีปัญหาในระดับมากคือการจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตรปวช. 30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และหลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาค เรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม

เมื่อพิจารณารวมในด้านหลักสูตรและจัดตารางสอนทั้ง 18 ข้อ แล้ว ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.79) และมีปัญหายู่งในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.33)

ตารางที่ 8

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่ม
สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
ในสถานศึกษาและบริการชุมชน

การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ แข่งขันทักษะวิชาชีพ	474	3.19	1.14	ปานกลาง	471	3.06	1.02	ปานกลาง
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม และสัมพันธ์กับวิชา และสาขาวิชาชีพ	474	3.57	1.12	มาก	472	2.81	1.12	ปานกลาง
3. การร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	475	3.14	1.06	ปานกลาง	471	2.98	1.04	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. กิจกรรมส่งเสริมการ เรียนการสอนในหลักสูตร บังคับ จัดสนองความ ต้องการความสนใจและ ความถนัดของนักศึกษา ได้ทั่วถึง	473	2.88	.92	ปานกลาง	473	3.09	.98	ปานกลาง
5. สถานศึกษาส่งเสริมงาน ผลิต และงานการค้า เพื่อประโยชน์ในการฝึก ภาคปฏิบัติของนักศึกษา	475	3.07	1.04	ปานกลาง	474	3.03	1.04	ปานกลาง
6. การจัดครู-อาจารย์เข้า สอนรายวิชาตรงกับ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของ ผู้สอน	474	3.21	1.08	ปานกลาง	475	3.01	1.11	ปานกลาง
7. การแบ่งกลุ่มนักศึกษา ฝึกภาคปฏิบัติ และการ ทดลองมีการควบคุม อย่างใกล้ชิด	474	3.16	1.05	ปานกลาง	475	2.86	1.08	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. การแบ่งกลุ่มนักศึกษา สามารถแบ่งภาคปฏิบัติ ได้กลุ่มละ 20 คน ตาม เงื่อนไขที่กำหนด	475	3.34	1.21	ปานกลาง	475	2.83	1.21	ปานกลาง
9. ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มี ชั่วโมงการสอนเกินกว่า เกณฑ์ที่กำหนด	474	2.93	1.18	ปานกลาง	473	2.97	1.23	ปานกลาง
10. การจัดระบบการบริหาร โรงฝึกงาน เพื่ออำนวยความสะดวก ความสะดวกแก่ครู- อาจารย์ และนักศึกษา การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรการบำรุง รักษา	476	3.05	1.08	ปานกลาง	476	3.12	1.10	ปานกลาง
11. ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาการสอน ร่วมกันในกลุ่มวิชาเดียว กัน	474	2.83	1.08	ปานกลาง	473	3.05	1.07	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12. งานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอน ประจำมีมาก ทำให้งาน ในหน้าที่ประจำขาด ประสิทธิภาพ	475	3.19	1.17	ปานกลาง	472	3.35	1.19	ปานกลาง
13. ครู-อาจารย์ปรับปรุงวิธี การสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ใหม่ ทำให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพ	476	3.07	.96	ปานกลาง	475	3.13	.99	ปานกลาง
14. ครู-อาจารย์ สามารถ เลือกเทคนิค วิธีสอนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ ต่าง ๆ ได้	476	3.13	.98	ปานกลาง	474	2.98	1.01	ปานกลาง
15. การให้ครู-อาจารย์ไป เป็นวิทยากร เพื่อ เผยแพร่ความรู้ทาง วิชาการ เทคโนโลยีแก่ ชุมชนหรือหน่วยงาน ธุรกิจอื่น	476	2.91	1.04	ปานกลาง	474	2.95	1.10	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16. การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน	474	2.64	1.01	ปานกลาง	475	3.13	1.06	ปานกลาง
17. มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	476	2.47	1.02	น้อย	475	3.11	1.10	ปานกลาง
18. การบริการและเปิดสอนวิชาขึ้นข้างอุตสาหกรรมให้กับกลุ่มสนใจในชุมชน	474	2.71	1.03	ปานกลาง	474	3.03	1.05	ปานกลาง
19. การเผยแพร่ตำราเอกสาร สิ่งพิมพ์ทางวิชาการให้กับชุมชน	474	2.33	1.05	น้อย	473	3.22	1.16	ปานกลาง
รวม	473	2.98	.67	ปานกลาง	471	3.05	.73	ปานกลาง

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครูอาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับสภาพในด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและ
บริการชุมชน ปรากฏว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีบางจุดที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คือ มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการเผยแพร่
ตำรา เอกสาร สื่อพิมพ์ทางวิชาการแก่ชุมชน และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษา
ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม และสัมพันธ์กับวิชา และ
สาขาวิชาชีพ

ส่วนปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน
ปรากฏว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารวมในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและ
บริการชุมชนทั้ง 19 ข้อแล้ว ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.98)
และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.05)

ตารางที่ 9

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และ
กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านสื่อการเรียนการสอน
การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดระบบบริหารงานสื่อ การสอน เพื่ออำนวยความสะดวก ความสะดวกในการผลิต การใช้ การบำรุงรักษา	476	2.80	1.03	ปานกลาง	473	3.25	1.03	ปานกลาง
2. การจัดสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน มี จำนวนเพียงพอ	476	2.58	1.02	ปานกลาง	475	3.38	1.08	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การจัดอบรมครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและวิธีใช้ อุปกรณ์การสอนและสื่อ การสอน	474	2.59	1.02	ปานกลาง	474	3.45	1.05	ปานกลาง
4. สถานศึกษามีศูนย์บริการ ทางการศึกษาเพื่อผลิต สื่อและอุปกรณ์การสอน	473	2.44	1.10	น้อย	473	3.33	1.14	ปานกลาง
5. ครู-อาจารย์ นิยมใช้สื่อ การสอนมาประกอบการ เรียนการสอนของตน	472	2.79	1.00	ปานกลาง	475	3.22	1.04	ปานกลาง
6. การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวก ในการจัด หาวัสดุ เครื่องมือเครื่อง ใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู- อาจารย์	474	2.64	1.09	ปานกลาง	473	3.44	1.09	ปานกลาง
7. การจัดหาวัสดุฝึกและ อุปกรณ์การสอนไว้อย่าง เหมาะสมและเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา ในการ ฝึกงานตลอดภาคเรียน	476	2.76	1.09	ปานกลาง	474	3.35	1.13	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. การสำรวจความพร้อม และความต้องการวัสดุ ฝึกก่อนการเปิดภาคเรียน ทุกภาค	473	2.77	1.10	ปานกลาง	473	3.31	1.11	ปานกลาง
9. สถานศึกษาส่งเสริมให้ ครู-อาจารย์ ผลิตตำรา ใบงานและเอกสารทาง วิชาการเพื่อใช้ประกอบ การสอน	473	2.90	1.16	ปานกลาง	474	3.31	1.13	ปานกลาง
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร ทางช่างอุตสาหกรรมมี เพียงพอสำหรับให้ครู- อาจารย์ นักศึกษาค้นคว้า	475	2.79	1.06	ปานกลาง	475	3.37	1.05	ปานกลาง
11. การจัดห้องสมุด สำหรับ ครู และนักศึกษา และ บริการได้อย่างเหมาะสม ต่อการศึกษา	475	2.89	1.07	ปานกลาง	476	3.26	1.11	ปานกลาง
12. จัดสรรงบประมาณให้กับ ห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความ จำเป็น	475	2.99	1.03	ปานกลาง	473	3.22	1.08	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
13. ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ ตำรา วารสาร และ เอกสารใหม่ ๆ แก่คณะ ครู-อาจารย์ และ นักศึกษา	476	2.74	1.07	ปานกลาง	474	3.22	1.14	ปานกลาง
14. การใช้วัสดุ สื่อการสอน ที่มีอยู่ในห้องเรียนให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียน การสอน	474	2.60	.99	ปานกลาง	473	3.17	1.02	ปานกลาง
15. การบำรุงรักษา วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	475	2.99	1.03	ปานกลาง	475	3.07	1.06	ปานกลาง
รวม	472	2.74	.74	ปานกลาง	473	3.31	.78	ปานกลาง

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครูอาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและการบริการวัสดุมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับสภาพในด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยบางจุด คือ สถานศึกษามีศูนย์บริการทางการศึกษาเพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน

ส่วนปัญหาในด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ปรากฏว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารวมในด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ทั้ง 15 ข้อแล้ว ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.74) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.31)

ตารางที่ 10

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการนิเทศและ การพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศภายในแก่ครู อาจารย์ ในแต่ละแผนก วิชาอย่างเป็นทางการ	473	2.57	1.15	ปานกลาง	476	3.23	1.10	ปานกลาง
2. มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร และนิเทศงานวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาใน กลุ่มเดียวกัน	475	2.16	1.05	น้อย	474	3.32	1.17	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. บุคลากรในสถานศึกษา สามารถให้คำปรึกษาหรือ นิเทศงานวิชาการ และ วิชาชีพของแต่ละแผนก วิชา โดยเฉพาะ	473	2.62	1.07	ปานกลาง	475	3.15	1.07	ปานกลาง
4. การกำหนดโครงการ นิเทศงานวิชาการภายใน สถานศึกษาเป็นระยะ ๆ	472	2.43	1.01	น้อย	473	3.22	1.08	ปานกลาง
5. หัวหน้าแผนกวิชาติดตาม ผลการปฏิบัติงานของครู- อาจารย์ เพื่อนำมาเป็น ส่วนหนึ่งในการนิเทศ	476	2.67	1.04	ปานกลาง	472	3.17	1.06	ปานกลาง
6. การจัดการประชุมนิเทศครู- อาจารย์บรรจุใหม่หรือที่ ได้รับมอบหมายงานใหม่ หรือเปลี่ยนตำแหน่ง หน้าที่ใหม่	476	2.47	1.10	น้อย	471	3.13	1.16	ปานกลาง
7. การกำหนดและการ วางแผนพัฒนาบุคลากรทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว เพื่อพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพทางอาชีวศึกษา	476	2.58	1.05	ปานกลาง	473	3.30	1.06	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. การจัดให้ครู-อาจารย์ รับการฝึกงานในสถาน- ประกอบการ เพื่อนำ ความรู้มาปรับปรุง การเรียนการสอน	474	2.33	1.14	น้อย	473	3.41	1.19	ปานกลาง
9. การให้ครู-อาจารย์ได้ ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ให้สูงขึ้น	476	3.22	1.12	ปานกลาง	471	2.94	1.07	ปานกลาง
10. การจัดอบรม/สัมมนา เชิงปฏิบัติการ เพื่อ เพิ่มพูนทักษะให้ครู- อาจารย์ในทางช่าง อุตสาหกรรม	476	2.85	1.09	ปานกลาง	472	3.14	1.10	ปานกลาง
11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครู-อาจารย์ ศึกษา ค้นคว้าวิจัย	476	2.66	1.12	ปานกลาง	476	3.29	1.09	ปานกลาง
12. การสนับสนุนให้ครู- อาจารย์เข้าฟังการ บรรยาย อภิปราย หรือ ชมการสาธิตที่หน่วยงาน อื่นจัด	476	2.64	1.12	ปานกลาง	475	3.29	1.14	ปานกลาง
รวม	472	2.59	.79	ปานกลาง	471	3.22	.83	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีดังนี้

เกี่ยวกับสภาพในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีบางจุดที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย คือ มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่างสถานศึกษาในกลุ่มเดียวกัน การกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ การจัดการประชุมนิเทศครู-อาจารย์บรรจุใหม่หรือที่ ได้รับมอบหมายงานใหม่ หรือเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ใหม่ และการจัดให้ครู-อาจารย์เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

ส่วนปัญหาในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปรากฏว่า ได้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารวมในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนทั้ง 12 ข้อ แล้วปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.59) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.22)

ตารางที่ 11

แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาจัดทำเอกสารคู่มือไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ในการวัดและการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา	475	2.88	1.08	ปานกลาง	475	3.03	1.09	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนรู้การสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. การอบรมสัมมนาหรือ ประชุมครู-อาจารย์ เพื่อให้เกิดความรู้ความ เข้าใจกับระเบียบวิธีการ ประเมินผล	472	2.51	1.00	ปานกลาง	473	3.12	1.06	ปานกลาง
3. การสร้างเครื่องมือใน การวัดผลตรงตาม วัตถุประสงค์ของการ เรียนรู้ไว้ครบถ้วน	472	2.63	1.01	ปานกลาง	473	3.15	1.06	ปานกลาง
4. การจัดอบรมวิธีการออก ข้อสอบแบบต่าง ๆ และ การวิเคราะห์ข้อสอบ และกำหนดให้ครู-อาจารย์ ทำข้อสอบมาตรฐานของ แต่ละรายวิชา	474	2.37	1.03	น้อย	476	3.27	1.12	ปานกลาง
5. ครู-อาจารย์ผู้สอนสนใจ ในการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำมาปรับปรุง และ การทำคลังข้อสอบภายใน สถานศึกษา	473	2.39	1.06	น้อย	475	3.32	1.12	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. การติดตามและนำผลที่ ประเมินทางวิชาการที่ ได้มาปรับปรุงการเรียน การสอนให้ดีขึ้น	473	2.56	1.02	ปานกลาง	475	3.25	1.05	ปานกลาง
7. การจัดให้มีการติดตามผล การฝึกงานของนักศึกษา ในสถานประกอบการ เป็นระยะ ๆ	473	3.14	1.11	ปานกลาง	476	2.90	1.05	ปานกลาง
8. การจัดทำ PROGRESS CHART เพื่อให้นักศึกษา ได้ทราบผลการปฏิบัติ- งานของตนเอง	473	2.82	1.05	ปานกลาง	476	2.95	1.08	ปานกลาง
9. การจัดให้มีการติดตาม การมีงานทำของผู้สำเร็จ การศึกษา เพื่อประเมิน ว่า หลักสูตรสอดคล้อง กับความต้องการของ ตลาดแรงงานมากน้อย เพียงใด	476	3.22	1.12	ปานกลาง	475	3.01	1.06	ปานกลาง
10. การจัดให้มีการประเมิน คุณภาพของผลผลิตที่ได้ จากการฝึกปฏิบัติของ นักศึกษา	476	2.74	1.01	ปานกลาง	471	3.13	1.00	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. กำหนดแนวปฏิบัติในการ ส่งผลการเรียนถึง ผู้ปกครองนักศึกษาอย่าง มีประสิทธิภาพ	472	2.97	1.04	ปานกลาง	473	3.02	1.06	ปานกลาง
12. การประเมินผลงาน วิชาการของสถานศึกษา ใช้คณะกรรมการ รับผิดชอบเพื่อร่วมมือ การปฏิบัติงาน	473	2.81	1.06	ปานกลาง	476	3.09	1.06	ปานกลาง
รวม	472	2.74	.73	ปานกลาง	471	3.12	.80	ปานกลาง

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีดังนี้

เกี่ยวกับสภาพในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยในบางจุดคือ การอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ และการวิเคราะห์ข้อสอบ และการกำหนดให้ครู-อาจารย์ ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละรายวิชา และครู-อาจารย์ผู้สอนสนใจในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและการทำข้อสอบภายในสถานศึกษา

ส่วนปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่า ได้มีปัญห
อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารวมในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้ง 12 ข้อ
แล้วปรากฏว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (2.74) และมีปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.12)

ตารางที่ 12

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษา

ภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความคิดเห็นต่อ

การบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกระบวนการบริหาร งานวิชาการ	470	2.94	.72	ปานกลาง	470	3.28	.76	ปานกลาง
2. ด้านหลักสูตรและการ จัดตารางสอน	470	2.79	.69	ปานกลาง	470	3.33	.72	ปานกลาง
3. ด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการ ชุมชน	473	2.98	.67	ปานกลาง	471	3.05	.73	ปานกลาง
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและ บริการวัสดุ	472	2.74	.74	ปานกลาง	473	3.31	.78	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				ปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	472	2.59	.79	ปานกลาง	471	3.22	.83	ปานกลาง
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	472	2.74	.73	ปานกลาง	471	3.12	.80	ปานกลาง
รวม	470	2.77	.63	ปานกลาง	470	3.22	.68	ปานกลาง

ตารางที่ 12 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นที่สภาพการบริหารงานวิชาการได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย (2.77) โดยมีด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ได้มีการปฏิบัติต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย (2.59) และด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ได้มีการปฏิบัติสูงสุดอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย (2.98) และได้มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (3.22) โดยมีปัญหาสูงสุดในระดับปานกลางคือ ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ค่าเฉลี่ย (3.33) และมีปัญหาต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ค่าเฉลี่ย (3.05)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ
ในกลุ่มสถานศึกษามาตรา 16 กับกลุ่มสถานศึกษามาตรา 20 นอกเหนือ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. นโยบายการบริหารงาน วิชาการ มุ่งคุณภาพและ ความเป็นเลิศทางวิชาชีพ	189	3.31	1.01	285	3.30	1.00	.03
2. นโยบายการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาได้ กำหนดแนวปฏิบัติไว้ชัดเจน และเป็นลำดับขั้นตอน	188	3.20	1.04	285	3.18	1.10	.21
3. การวางแผนงานวิชาการ และโครงการเพื่อพัฒนางาน วิชาการ ได้รับความร่วมมือ จากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้า แผนกวิชา หัวหน้างาน และ ครู-อาจารย์	188	3.27	0.97	285	3.21	0.98	.66
4. มีการประสานงานในการ วางแผน และการบริหาร งานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริม การศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา และฝ่ายวางแผนและพัฒนา	187	2.87	1.07	283	2.80	1.06	.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
5. การจัดสรรงบประมาณให้กับ แต่ละคณะวิชาและงานใน วิชาการ สอดคล้องกับสภาพ และความจำเป็น	186	3.01	1.08	284	3.00	1.08	.11
6. การกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ให้กับบุคคลในระดับต่าง ๆ	189	2.83	1.11	281	2.87	1.11	-.43
7. การสื่อสารให้ทราบความ เคลื่อนไหว และความ ก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน วิชาการระหว่างผู้บริหาร วิชาการกับครู-อาจารย์	189	2.87	1.04	285	2.74	1.01	1.33
8. จัดผู้รับผิดชอบติดตามและ ควบคุมการการบริหาร งานวิชาการตามแผนงาน และโครงการฯ	189	3.02	0.95	286	3.06	0.98	-.48
9. ประชุมและรายงานผลการ บริหารงานวิชาการเมื่อ สิ้นสุดแต่ละภาคเรียน	189	2.93	1.14	286	2.57	1.14	3.38*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
10. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิชาชีพในแต่ละ แผนกวิชาชีพ	188	2.51	1.20	284	2.35	1.15	1.49
รวม	186	2.96	.71	281	2.92	.72	.57

* $p < .05$

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ กลุ่มสถานศึกษา
ภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกี่ยวกับการประชุมและรายงานผลการบริหารงานวิชาการเมื่อสิ้นสุด
แต่ละภาคเรียน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
มีค่าเฉลี่ย 2.93 และ 2.57 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้สูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ แสดงว่า กลุ่มภาคใต้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการพิจารณารวมในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่ม
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน
การวิจัย ข้อ 1 แสดงว่า ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย
ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการจะเห็นว่า ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
มีค่าเฉลี่ย 2.96 และ 2.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน
ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

หลักสูตรและการจัดการเรียน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและ ขอบข่ายเนื้อหาวิชา ของหลักสูตร	190	2.86	1.09	286	2.59	1.08	2.70*
2. สถานศึกษาสามารถจัดทำ และจัดทำเอกสาร การใช้ หลักสูตรและคู่มือครู เพื่อให้ ครู-อาจารย์ศึกษาค้นคว้า	189	2.60	1.09	284	2.16	1.09	-.07
3. หลักสูตรและเนื้อหาวิชา ทฤษฎีบางรายวิชา เหมาะสมกับระดับชั้น	188	3.01	1.01	284	2.84	0.96	1.80
4. การจัดเวลาให้เรียนต่อ ภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับ ปริมาณเนื้อหาวิชาทั้งหมด ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	188	2.40	1.20	286	2.24	1.14	1.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
5. หลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่น และการจัดการที่เหมาะสม	189	2.32	1.21	283	2.15	1.15	1.50
6. ครู-อาจารย์ผู้สอน ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนทำการสอน	185	3.14	0.97	287	2.84	0.97	3.25*
7. สถานศึกษาจัดแผนการเรียน ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และเกณฑ์การใช้หลักสูตร	188	3.14	1.06	282	3.09	1.00	.54
8. สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ตรงกับความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม	189	3.14	1.07	282	3.18	1.06	-.37
9. สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาอาชีพใหม่ ๆ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม	189	2.83	1.01	285	2.84	1.02	-.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
10. ครู-อาจารย์ ได้จัดทำแผน การสอนตรงตามหลักสูตร กำหนดไว้ตลอดปี	186	3.01	1.04	286	2.78	1.04	2.37*
11. ผู้บริหารวิชาการติดตาม ตรวจสอบบันทึกการสอน ของครู-อาจารย์	189	3.06	1.17	286	2.60	1.05	4.25*
12. การติดตามผลการใช้ หลักสูตรสม่ำเสมอ	188	2.81	1.05	283	2.55	1.00	2.63*
13. การนำปัญหา อุปสรรคมา ปรับปรุงแก้ไขการเรียน การสอน	190	2.89	1.08	286	2.60	1.06	2.87*
14. การจัดตารางสอน ได้จัด สอดคล้องกับจำนวน ห้องเรียน การแบ่งกลุ่ม นักศึกษาในที่โรงฝึกงาน และจำนวนครู-อาจารย์	187	3.00	1.22	283	2.97	1.26	.24
15. การจัดตารางสอนใน ช่วงกลางของแต่ละวันจัด ได้เหมาะสมและสอดคล้อง กับพื้นที่โรงฝึกงาน (เวลา 11.30-14.30 น.)	190	3.06	1.10	285	2.92	1.16	1.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หลักสูตร์และการจัด ตารางสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
16. การกำหนดคาบเวลาเรียน ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เหมาะสมที่จะต้องใช้ระยะ เวลาในการสอนต่อเนื่อง	186	3.12	1.02	286	2.97	1.04	1.51
17. การจัดการตารางสอนอำนวยความสะดวกในกรณีที่ นักศึกษาต้องเรียนซ่อมหรือ เปลี่ยนห้องเรียนในบางวิชา	187	2.72	1.06	286	2.64	1.09	.80
18. จัดตารางสอนในครู- อาจารย์สอนต่อเนื่องกัน หลายคาบใน 1 วัน ใน ภาคทฤษฎี	189	2.91	1.10	286	2.91	1.09	.00
รวม	186	2.88	.70	282	2.73	.67	2.23*

* $p < 0.05$

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร์และการจัดการตารางสอน กลุ่มสถานศึกษาภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาารายวิชาของหลักสูตร ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนทำการสอน ครู-อาจารย์ได้จัดทำแผนการสอนตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึกการสอนของครู-อาจารย์ การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ การนำปัญหาอุปสรรคมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้สูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่า กลุ่มภาคใต้มีการปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการพิจารณารวมในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย 2.88 และ 2.73 ตามลำดับ เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่า กลุ่มภาคใต้มีการปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 15

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนใน
สถานศึกษา และบริการชุมชน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิชาการและครู-อาจารย์

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ แข่งขันทักษะวิชาชีพ	189	3.15	1.18	285	3.20	1.11	-0.50
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กับวิชา และสาขาวิชาชีพ	188	3.50	1.05	286	3.61	1.16	-1.03
3. การร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	190	3.13	1.07	285	3.13	1.06	.06
4. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรบังคับ จัดสนองความต้องการความสนใจและความถนัดของนักศึกษาได้ทั่วถึง	188	2.84	0.93	285	2.89	0.91	-0.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
5. สถานศึกษาส่งเสริมงาน ผลิต และงานการค้าเพื่อ ประโยชน์ในการฝึกภาค ปฏิบัติของนักศึกษา	189	3.02	1.02	286	3.08	1.04	-.69
6. การจัดการครู-อาจารย์เข้า สอนรายวิชาตรงกับความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ของผู้สอน	188	3.22	1.05	286	3.19	1.10	.27
7. การแบ่งกลุ่มนักศึกษาฝึก ภาคปฏิบัติ และการทดลอง มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด	190	3.21	1.02	284	3.12	1.08	.91
8. การแบ่งกลุ่มนักศึกษา สามารถแบ่งภาคปฏิบัติได้ ได้กลุ่มละ 20 คน ตาม เงื่อนไขที่กำหนด	189	3.41	1.20	286	3.29	1.22	.98
9. ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มี ชั่วโมงการสอนเกินกว่า เกณฑ์ที่กำหนด	188	2.87	1.19	286	2.96	1.18	-.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
10. การจัดระบบการบริหาร โรงฝึกงาน เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ครู-อาจารย์ และนักศึกษา การใช้ เครื่องมือเครื่องจักร การ บำรุงรักษา	190	2.99	1.11	286	3.08	1.06	-0.86
11. ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาการสอน ร่วมกันในกลุ่มวิชาเดียวกัน	189	2.98	1.02	285	2.73	1.11	2.50*
12. งานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอน ประจำมีมาก ทำให้งานใน หน้าที่ประจำขาด ประสิทธิภาพ	190	2.95	1.12	285	3.35	1.18	-3.62*
13. ครู-อาจารย์ปรับปรุงวิธี การสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ	190	3.12	0.95	286	3.02	0.97	1.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
14. ครู-อาจารย์สามารถเลือก เลือกเทคนิค วิธีสอนให้ บรรลุลวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้	190	3.17	0.97	286	3.11	0.99	.58
15. การให้ครู-อาจารย์ไปเป็น วิทยากร เพื่อเผยแพร่ ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีแก่ชุมชน หรือ หน่วยงานธุรกิจอื่น	190	2.80	1.08	286	2.97	1.01	-1.66
16. การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการของชุมชน	189	2.59	1.06	285	2.66	0.97	-.78
17. มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากร และเทคโนโลยีระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน	190	2.45	1.05	286	2.47	1.00	-.19
18. การบริการและเปิดสอน วิชาสั้นข้างอุตสาหกรรมให้ กับกลุ่มสนใจในชุมชน	189	2.70	1.08	285	2.72	1.00	-.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
19. การเผยแพร่ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ทางวิชาการให้กับ ชุมชน	189	2.30	1.06	285	2.33	1.03	-.26
รวม	188	2.96	.70	284	2.98	.66	-.31

* $p < 0.05$

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียน
การสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของ
ครู-อาจารย์ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาการสอนร่วมกัน ในกลุ่มวิชาเดียวกัน
งานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอนประจำมีมากทำให้งาน ในหน้าที่ประจำขาด
ประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่
กลุ่มภาคใต้ปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในงานครู-อาจารย์ผู้สอนได้แลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นในการแก้ปัญหาการสอนร่วมกัน ในกลุ่มวิชาเดียวกันมีค่าเฉลี่ย 2.98 และ 2.73
ตามลำดับ สำหรับงานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอนประจำมีมากทำให้งาน ในหน้าที่
ประจำขาดประสิทธิภาพ เห็นว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.95 และ 3.35 ตามลำดับ

ในการพิจารณาารวมในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่า ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 และ 2.98 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและ
บริการวัสดุ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
1. จัดระบบบริหารงานสื่อ การสอน เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการผลิตการใช้ การบำรุงรักษา	190	2.80	1.06	286	2.81	1.01	.00
2. การจัดสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน มีจำนวน เพียงพอ	190	2.65	1.03	286	2.54	1.02	1.14
3. การจัดอบรมครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและวิธีใช้อุปกรณ์ การสอนและสื่อการสอน	189	2.59	1.10	285	2.57	0.97	.20
4. สถานศึกษามีศูนย์บริการทาง การศึกษาเพื่อผลิตสื่อและ อุปกรณ์การสอน	188	2.39	1.10	285	2.47	1.09	-.80
5. ครู-อาจารย์ นิยมใช้สื่อการ สอนมาประกอบการเรียน การสอนของตน	186	2.82	0.99	286	2.75	1.01	.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
6. การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวก ในการจัดหาวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู-อาจารย์	189	2.61	1.12	285	2.65	1.06	-.40
7. การจัดหาวัสดุฝึกและอุปกรณ์การสอนไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในการฝึกงานตลอดภาคเรียน	190	2.81	1.20	286	2.71	1.01	.86
8. การสำรวจความพร้อมและความต้องการวัสดุฝึก ก่อนการเปิดภาคเรียนทุกภาค	189	2.83	1.13	284	2.73	1.07	1.00
9. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ผลิตตำรา ใบงาน และเอกสารวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการสอน	188	2.82	1.20	285	2.95	1.13	-1.21
10. หนังสือ ตำรา เอกสารทางช่างอุตสาหกรรมมีเพียงพอสำหรับให้ครู-อาจารย์ และนักศึกษา ค้นคว้า	190	2.73	1.09	285	2.83	1.03	-1.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
11. การจัดห้องสมุด สำหรับ ครู-อาจารย์ และนักศึกษา และบริการได้อย่าง เหมาะสมต่อการ ศึกษา	190	2.76	1.08	285	2.95	1.05	-1.87
12. จัดสรรงบประมาณให้กับ ห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความ จำเป็น	189	2.84	1.04	286	3.07	1.00	-2.41*
13. ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ ตำรา วารสาร และ เอกสารใหม่ ๆ แก่คณะครู อาจารย์ และนักศึกษา	190	2.63	1.11	286	2.79	1.03	-1.55
14. การใช้วัสดุ สื่อการสอน ที่มีอยู่ในห้องถิ่น ให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียน การสอน	188	2.54	0.99	286	2.62	0.98	-.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
15. การบำรุงรักษา วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้อยู่ ในสภาพใช้งานได้ดี	190	3.08	1.06	285	2.91	1.01	1.70
รวม	186	2.72	.80	284	2.75	.70	-.41

* $p < 0.05$

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการ วัสดุ กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุดเพื่อจัดหา หนังสือเอกสาร วารสาร ฯลฯ ให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของ ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.84 และ 3.07 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ แสดงว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ในการพิจารณารวมในด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แสดงว่า ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย เห็นว่า ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.72 และ 2.75 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17

เปรียบเทียบสถานการณ์บริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สถานการณ์บริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศภายในแก่ครู- อาจารย์ ในแต่ละแผนก วิชาอย่างเป็นทางการ	187	2.51	1.20	286	2.00	1.12	- .83
2. มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร และนิเทศงานวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาใน กลุ่มเดียวกัน	190	2.20	1.10	285	2.13	1.01	.63
3. บุคลากรในสถานศึกษา สามารถให้คำปรึกษาหรือ นิเทศงานวิชาการ และ วิชาชีพของแต่ละแผนกวิชา โดยเฉพาะ	188	2.55	1.10	285	2.66	1.05	-1.03
4. การกำหนดโครงการ นิเทศงานวิชาการภายใน สถานศึกษาเป็นระยะ ๆ	187	2.43	1.07	285	2.41	0.97	.23

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
5. หัวหน้าแผนกวิชาติดตาม ผลการปฏิบัติงานของครู- อาจารย์ เพื่อนำมาเป็น ส่วนหนึ่งในการนิเทศ	190	2.68	1.07	286	2.65	1.01	.27
6. การจัดการประชุมนิเทศครู- อาจารย์บรรจุใหม่หรือที่ ได้รับมอบหมายงานใหม่หรือ เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ใหม่	190	2.47	1.22	286	2.47	1.01	.01
7. การกำหนดและการ วางแผนพัฒนาบุคลากรทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว เพื่อพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพทางอาชีวศึกษา	190	2.62	1.08	286	2.56	1.04	.66
8. การจัดให้ครู-อาจารย์ เข้ารับการฝึกงานใน สถานประกอบการเพื่อนำ ความรู้มาปรับปรุง การเรียนการสอน	189	2.44	1.19	285	2.24	1.09	1.87
9. การให้ครู-อาจารย์ได้ ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้สูงขึ้น	190	3.32	1.13	286	3.16	1.12	1.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การนิเทศและกำรพัฒนา บุคลากรทางการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
10. การจัดอบรม/สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูน ทักษะให้ครู-อาจารย์ใน ทางช่างอุตสาหกรรม	190	2.91	1.12	286	2.81	1.07	.99
11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครู-อาจารย์ ศึกษาค้นคว้า วิจัย	190	2.67	1.16	286	2.65	1.10	.18
12. การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ เข้ารับการบรรยาย อภิปราย หรือชมการสาธิตที่หน่วยงาน อื่นจัด	190	2.65	1.12	286	2.62	1.12	.31
รวม	187	2.62	.86	285	2.57	.75	.68

* $p < 0.05$

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิชาการ และครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการสอนกลุ่มสถาน
ศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มแล้ว ปรากฏว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ในการพิจารณารวมในด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปรากฏว่า ทั้ง สองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีการ ปฏิบัติใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 2.62 และ 2.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 18

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ในกลุ่มสถานศึกษามาศได้กับกลุ่มสถานศึกษามาศตะวันออกเฉียงเหนือ

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. สถานศึกษาจัดหาเอกสาร คู่มือไว้เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ครู-อาจารย์ ใน การวัดและการประเมินผล การเรียนของนักศึกษา	189	2.87	1.11	286	2.89	1.06	- .22
2. การอบรมสัมมนาหรือประชุม ครู-อาจารย์ เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจกับ ระเบียบวิธีการประเมินผล	186	2.59	1.03	286	2.45	0.97	1.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
3. การสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ไว้ครบถ้วน	188	2.61	0.96	284	2.64	1.04	-0.23
4. การจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ และการวิเคราะห์ข้อสอบและกำหนดให้ครู-อาจารย์ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละรายวิชา	188	2.47	1.14	286	2.29	0.96	1.84
5. ครู-อาจารย์ผู้สอนสนใจในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและการทำงานคลังข้อสอบภายในสถานศึกษา	188	2.48	1.11	285	2.32	1.03	1.53
6. การติดตามและนำผลที่ประเมินทางวิชาการที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น	188	2.65	1.14	285	2.49	0.93	1.60
7. การจัดให้มีการติดตามผลการฝึกงานของนักศึกษาในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ	189	3.28	1.13	284	3.05	1.09	2.19*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
8. การจัดทำ PROGRESS CHART เพื่อให้ นักศึกษา ได้ทราบผลการปฏิบัติงาน ของตนเอง	188	2.83	1.17	285	2.81	0.96	.17
9. การจัดให้มีการติดตามการ มุ่งงานทำของผู้สำเร็จการ ศึกษา เพื่อประเมินว่า หลักสูตรสอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน มากน้อยเพียงใด	190	2.74	1.03	286	3.15	1.14	1.42
10. การจัดให้มีการประเมิน คุณภาพของผลผลิตที่ได้จาก การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา	190	3.08	1.01	286	2.73	0.99	.11
11. กำหนดแนวปฏิบัติในการส่ง ผลการเรียนถึงผู้ปกครอง- นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	187	3.08	1.01	285	2.89	1.06	1.95
12. การประเมินผลงาน วิชาการของสถานศึกษา ใช้คณะกรรมการรับผิดชอบ เพื่อร่วมมือการปฏิบัติงาน	187	2.85	1.05	286	2.78	1.07	.65
รวม	186	2.80	.77	284	2.71	.71	1.20

* $p < 0.05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกี่ยวกับการจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 และ 3.05 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคใต้สูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่า กลุ่มภาคใต้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการพิจารณารวมในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและปฏิบัติใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย จะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 2.80 และ 2.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 19

สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การบริหารงานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	186	2.96	.71	281	2.92	.72	.57
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	186	2.88	.73	282	2.73	.67	2.23*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
3. ด้านการจัดกิจกรรมการ จัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาและบริการชุมชน	188	2.96	.70	284	2.98	.66	-.31
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและ บริการวัสดุ	186	2.72	.80	284	2.75	.70	-.41
5. ด้านการนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	187	2.62	.86	285	2.57	.75	.68
6. ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	186	2.80	.77	284	2.71	.71	1.20
รวม	186	2.79	.68	281	2.76	.60	.45

* $p < 0.05$

ตารางที่ 19 สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โดยส่วนรวมทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน แตกต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.88 และ 2.73 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่ากลุ่มภาคใต้มีการปฏิบัติในด้านนี้สูงกว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ
ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

กระบวนการบริหารงานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. นโยบายการบริหารงานวิชาการ มุ่งคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ	186	3.28	1.08	285	3.42	1.01	-1.37
2. นโยบายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ชัดเจนและเป็นลำดับขั้นตอน	187	3.11	1.08	283	3.37	1.02	-2.61*
3. การวางแผนงานวิชาการและโครงการเพื่อพัฒนางานวิชาการ ได้รับความร่วมมือจากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานและครู-อาจารย์	186	3.07	1.12	286	3.28	0.97	-2.11*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
4. มีการประสานงานในการ วางแผนและการบริหาร งานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริม การศึกษา ฝ่ายกิจกรรม นักศึกษา และฝ่ายวางแผน และพัฒนา	188	3.19	1.13	285	3.55	1.01	-3.47*
5. การจัดสรรงบประมาณให้ กับแต่ละคณะวิชาและงาน ในวิชาการ สอดคล้องกับ สภาพและความจำเป็น	189	3.27	1.20	285	3.47	1.08	-1.85
6. การกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ให้กับบุคคลให้ระดับต่าง ๆ	186	3.13	1.10	285	3.30	1.02	-1.65
7. การสื่อสารให้ทราบความ เคลื่อนไหว และความ ก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน วิชาการระหว่างผู้บริหาร วิชาการกับครู-อาจารย์	187	3.08	1.06	283	3.39	1.02	-3.13*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
8. จัดผู้รับผิดชอบติดตามและ ควบคุมการการบริหาร งานวิชาการตามแผนงาน และโครงการฯ	186	2.95	1.01	286	3.29	0.97	-3.61*
9. ประชุมและรายงานผลการ บริหารงานวิชาการเมื่อ สิ้นสุดแต่ละภาคเรียน	185	2.98	1.11	286	3.32	1.05	-3.24*
10. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิชาชีพในแต่ละ แผนกวิชาชีพ	187	3.17	1.16	283	3.30	1.17	-1.16
รวม	185	3.14	.83	283	3.76	.70	-3.03*

* $p < 0.05$

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ กลุ่มสถานศึกษา
ภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของนโยบายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้กำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวปฏิบัติไว้ชัดเจน และเป็นลำดับขั้นตอน การวางแผนงานวิชาการและโครงการเพื่อพัฒนา งานวิชาการได้รับความร่วมมือจากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานและครู- อาจารย์มีการประสานงานในการวางแผนและการบริหารงานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและฝ่ายวางแผนและพัฒนา การสื่อสารให้ทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ จัดให้มี ผู้รับผิดชอบติดตามและควบคุมการบริหารงานวิชาการตามแผนงานและโครงการ ประชุมและ รายงานผลการเปรียบเทียบงานวิชาการ เมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องการประสานงานในการวางแผนและการบริหารงานวิชาการกับ ฝ่ายส่งเสริม ฝ่ายกิจกรรม แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่ม ภาคใต้ แสดงว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ในการพิจารณาในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของ การวิจัยข้อ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.14 และ 3.76 ตามลำดับ โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมี ปัญหาอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้ แสดงว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ตารางที่ 21

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน

ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

หลักสูตรและการจัดการเรียน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและ ขอบข่ายเนื้อหารายวิชาของ หลักสูตร	190	3.08	1.11	284	3.39	1.05	-2.99*
2. สถานศึกษาสามารถจัดหา และจัดทำเอกสาร การใช้ หลักสูตรและคู่มือครู เพื่อให้ ครู-อาจารย์ศึกษาค้นคว้า	186	3.34	1.11	284	3.49	1.09	-1.40
3. หลักสูตรและเนื้อหาวิชา ทฤษฎีบางรายวิชาเหมาะสม กับระดับชั้น	187	3.02	1.07	283	3.28	1.03	-2.58*
4. การจัดเวลาให้เรียนต่อ ภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับ ปริมาณเนื้อหาวิชาในพื้นที่ ทฤษฎีและปฏิบัติ	189	3.86	1.25	285	4.12	1.07	-2.28*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
5. หลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม	188	3.90	1.26	285	4.20	1.01	-2.76*
6. ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนทำการสอน	188	3.04	1.07	285	3.30	1.06	-2.52*
7. สถานศึกษาจัดแผนการเรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายหลักการ และเกณฑ์การใช้หลักสูตร	186	2.92	1.03	286	3.14	1.07	-2.18*
8. สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตรงกับความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม	187	2.90	1.08	285	2.94	1.08	-.43
9. สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาอาชีพใหม่ ๆ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม	187	3.10	1.07	283	3.08	1.00	.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
10. ครู-อาจารย์ ได้จัดทำแผน การสอนตรงตามหลักสูตร กำหนดไว้ตลอดปี	188	2.97	1.07	285	3.17	1.03	-2.06*
11. ผู้บริหารวิชาการติดตาม ตรวจสอบบันทึกการสอน ของครู-อาจารย์	189	2.98	1.15	285	3.20	1.03	-2.08*
12. การติดตามผลการใช้ หลักสูตรสม่ำเสมอ	186	3.00	1.07	286	3.21	1.02	-2.05*
13. การนำปัญหา อุปสรรคมา ปรับปรุงแก้ไขการเรียน การสอน	188	3.23	1.13	285	3.34	0.97	-1.09
14. การจัดตารางสอนได้จัด สอดคล้องกับจำนวน ห้องเรียน การแบ่งกลุ่ม นักศึกษาพื้นที่โรงฝึกงาน และจำนวนครู-อาจารย์	189	3.30	1.27	284	3.36	1.16	-.46
15. การจัดตารางสอนใน ช่วงกลางของแต่ละวันจัด ได้เหมาะสมและสอดคล้อง กับพื้นที่โรงฝึกงาน (เวลา 11.30-14.30 น.)	188	3.32	1.17	285	3.42	1.10	-1.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด ตารางสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
16. การกำหนดคาบเวลาเรียน ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เหมาะสมที่จะต้องใช้ระยะ เวลาในการสอนต่อเนื่อง	186	3.10	1.06	285	3.14	1.04	-.46
17. การจัดตารางสอนอำนวยความสะดวก ในกรณีที่ นักศึกษาต้องเรียนซ่อมหรือ เปลี่ยนห้องเรียนในบางวิชา	186	3.35	1.11	286	3.36	1.07	.46
18. จัดตารางสอนให้ครู- อาจารย์สอนต่อเนื่องกัน หลายคาบใน 1 วัน ใน ภาคทฤษฎี	190	3.19	1.14	285	3.34	1.10	-1.36
รวม	186	3.23	.80	283	3.40	.66	-2.23*

* $p < 0.05$

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิชาการและครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน กลุ่มสถานศึกษา
ภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหารายละเอียดของหลักสูตร หลักสูตรและเนื้อหาวิชา ภาคทฤษฎีบางรายวิชาเหมาะสมกับระดับชั้น การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาขึ้น ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ หลักสูตรปวช. 30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม ครู-อาจารย์ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนทำการสอน สถานศึกษาจัดแผนการเรียน ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายหลักการและเกณฑ์การใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์ได้จัดทำแผนการสอน ตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับ ปริมาณเนื้อหาวิชาขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และหลักสูตรปวช. 30 จัดให้มีเวลาเรียน 4 ภาคต่อภาคเรียน ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาค ตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคใต้ แสดงว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหา สูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ในการพิจารณารวมในด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมี ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของ การวิจัยข้อ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.23 และ 3.40 ตามลำดับ เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคใต้ แสดงว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ตารางที่ 22

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนใน
สถานศึกษา และบริการชุมชน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ
และครู-อาจารย์

การจัดกิจกรรมการจัดการ การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ แข่งขันทักษะวิชาชีพ	186	3.01	1.08	285	3.09	0.98	-0.86
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กับวิชา กับวิชา และสาขาวิชาชีพ	186	2.76	1.14	286	2.85	1.12	-0.82
3. การร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	186	2.91	1.11	285	3.03	0.99	-1.16
4. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรบังคับ จัดสนองความต้องการความสนใจและความถนัดของนักศึกษาได้ทั่วถึง	188	3.01	1.02	285	3.14	0.94	-1.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
5. สถานศึกษาส่งเสริมงาน ผลิต และงานการค้าเพื่อ ประโยชน์ในการฝึกภาค ปฏิบัติของนักศึกษา	189	2.93	1.08	285	3.09	1.00	-1.63
6. การจัดครู-อาจารย์เข้า สอนรายวิชาตรงกับความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ของผู้สอน	189	2.92	1.12	286	3.07	1.10	-1.43
7. การแบ่งกลุ่มนักศึกษาฝึก ภาคปฏิบัติ และการทดลอง มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด	190	2.81	1.17	285	2.89	1.03	-.80
8. การแบ่งกลุ่มนักศึกษา สามารถแบ่งภาคปฏิบัติได้ ได้กลุ่มละ 20 คน ตาม เงื่อนไขที่กำหนด	190	2.86	1.25	285	2.80	1.18	.46
9. ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มี ชั่วโมงการสอนเกินกว่า เกณฑ์ที่กำหนด	188	2.83	1.23	285	3.06	1.23	-1.97*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
10. การจัดระบบการบริหาร โรงฝึกงาน เพื่ออำนวยความสะดวก ความสะอาดแก่ครู-อาจารย์ และนักศึกษา การใช้ เครื่องมือเครื่องจักร การ บำรุงรักษา	190	3.14	1.16	286	3.11	1.05	.24
11. ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาการสอน ร่วมกันในกลุ่มวิชาเดียวกัน	188	2.89	1.07	285	3.16	1.05	-2.63*
12. งานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอน ประจำมีมาก ทำให้งานใน หน้าที่ประจำขาด ประสิทธิภาพ	187	3.20	1.18	285	3.44	1.18	-2.14*
13. ครู-อาจารย์ปรับปรุงวิธี การสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ	190	3.01	1.04	285	3.21	0.96	-2.11*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
14. ครู-อาจารย์สามารถเลือก เทคนิค วิธีสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้	189	2.82	0.99	285	3.10	1.01	-2.88*
15. การให้ครู-อาจารย์ไปเป็น วิทยากร เพื่อเผยแพร่ ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีแก่ชุมชน หรือ หน่วยงานธุรกิจอื่น	189	2.97	1.16	285	2.94	1.06	.33
16. การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการของชุมชน	185	3.09	1.13	286	3.15	1.02	-.59
17. มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากร และเทคโนโลยีระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน	189	3.03	1.16	286	3.16	1.05	-1.26
18. การบริการและเปิดสอน วิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้ กับกลุ่มสนใจในชุมชน	189	3.01	1.06	285	3.04	1.04	-.33
19. การเผยแพร่ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ทาง วิชาการให้กับชุมชน	188	3.16	1.24	285	3.26	1.10	-.87
รวม	186	2.98	.81	285	3.09	.67	-1.36

* p < 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ครู-อาจารย์ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาการสอนร่วมกันในกลุ่มวิชาเดียวกัน งานพิเศษในสถานศึกษานอกจากการสอนประจำมีมากทำให้งานในหน้าที่ประจำขาดประสิทธิภาพ ครู-อาจารย์สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ครู-อาจารย์ปรับปรุงวิธีการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงใหม่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ แสดงว่ากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มภาคใต้

ในการพิจารณารวม ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 23

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ในกลุ่มสถานศึกษามหาศีกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษามหาศีกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. จัดระบบบริหารงานสื่อ การสอน เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการผลิตการใช้ การบำรุงรักษา	188	3.20	1.07	285	2.28	1.00	-.86
2. การจัดสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน มีจำนวน เพียงพอ	190	3.29	1.13	285	3.44	1.05	-1.39
3. การจัดอบรมครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและวิธีใช้อุปกรณ์ การสอนและสื่อการสอน	189	3.39	1.11	285	3.49	1.01	-.98
4. สถานศึกษามีศูนย์บริการที่ทาง การศึกษาเพื่อผลิตสื่อและ อุปกรณ์การสอน	188	3.31	1.17	285	3.35	1.13	-.33
5. ครู-อาจารย์ นิยมใช้สื่อการ สอนมาประกอบการเรียน การสอนของตน	189	3.19	1.08	286	3.24	1.02	-.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
6. การจัดการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก ในการจัดหาวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู-อาจารย์	188	3.41	1.12	285	3.46	1.07	-.43
7. การจัดหาวัสดุฝึกและอุปกรณ์การสอนไว้อย่างเหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในการฝึกงานตลอดภาคเรียน	189	3.31	1.19	285	3.39	1.08	-.74
8. การสำรวจความพร้อมและความต้องการวัสดุฝึก ก่อนการเปิดภาคเรียนทุกภาค	188	3.27	1.18	285	3.34	1.06	-.67
9. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ผลิตตำรา ใบงาน และเอกสารทางวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการสอน	189	3.29	1.14	285	3.32	1.13	-.26
10. หนังสือ ตำรา เอกสารทางช่างอุตสาหกรรมมีเพียงพอสำหรับให้ครู-อาจารย์ นักศึกษาค้นคว้า	190	3.36	1.11	285	3.39	1.01	-.21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
11. การจัดห้องสมุด สำหรับครู และนักศึกษา และบริการ ได้อย่างเหมาะสมต่อการ ศึกษา	190	3.30	1.18	286	3.23	1.07	.69
12. จัดสรรงบประมาณ ให้กับ ห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความ จำเป็น	188	3.28	1.13	285	3.18	1.06	1.00
13. ห้องสมุดประจำสัมพันธ์ ตำรา วารสาร และ เอกสารใหม่ ๆ แก่คณะครู อาจารย์ และนักศึกษา	189	3.30	1.16	285	3.16	1.02	1.34
14. การใช้วัสดุ สื่อการสอน ที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียน การสอน	188	3.18	1.05	285	3.16	1.01	.24
15. การบำรุงรักษา วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้อยู่ ในสภาพใช้งานได้ดี	190	3.05	1.12	285	3.07	1.02	-.18
รวม	188	3.30	.87	285	3.32	.72	-.33

* $p < 0.05$:

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และ บริการวัสดุ กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มแล้วปรากฏว่า มี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และทั้งสองกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกัน

การพิจารณา รวม ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่า ทั้งสองกลุ่มมีการปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางและมีปัญหาใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะเห็นว่า ทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 3.30 และ 3.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 24

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	X_1	S.D ₁	จำนวน	X_2	S.D ₂	
1. การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศภายในแก่ครู- อาจารย์ ในแต่ละแผนก วิชาอย่างเป็นทางการ	190	3.19	1.13	286	3.27	1.08	-.80

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
2. มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร และนิเทศงานวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาใน กลุ่มเดียวกัน	189	3.26	1.23	285	3.36	1.13	-.87
3. บุคลากรในสถานศึกษา สามารถให้คำปรึกษาหรือ นิเทศงานวิชาการ และ วิชาชีพของแต่ละแผนกวิชา โดยเฉพาะ	189	3.18	1.10	285	3.14	1.06	.34
4. การกำหนดโครงการ นิเทศงานวิชาการภายใน สถานศึกษาเป็นระยะ ๆ	188	3.18	1.16	285	3.25	1.02	-.70
5. หัวหน้าแผนกวิชาติดตาม ผลการปฏิบัติงานของครู- อาจารย์ เพื่อนำมาเป็น ส่วนหนึ่งในการนิเทศ	186	3.12	1.06	286	3.19	1.06	-.63
6. การจัดการประชุมนิเทศครู- อาจารย์บรรจุใหม่หรือที่ ได้รับมอบหมายงานใหม่ หรือเปลี่ยนตำแหน่งใหม่	186	3.08	1.19	285	3.18	1.14	-.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
7. การกำหนดและการ วางแผนพัฒนาบุคลากรทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว เพื่อพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพทางอาชีวศึกษา	187	3.20	1.13	286	3.37	1.01	-1.60
8. การจัดให้ครู-อาจารย์ เข้ารับการฝึกงานในสถาน สถานประกอบการเพื่อนำ ความรู้มาปรับปรุง การเรียนการสอน	187	3.30	1.23	286	3.49	1.16	-1.67
9. การให้ครู-อาจารย์ได้ ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้สูงขึ้น	186	2.86	1.12	285	2.99	1.03	-1.18
10. การจัดอบรม/สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูน ทักษะให้ครู-อาจารย์ใน ทางช่างอุตสาหกรรม	186	3.04	1.21	286	3.20	1.03	-1.45
11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครู-อาจารย์ ศึกษาค้นคว้า วิจัย	190	3.20	1.15	286	3.34	1.06	-1.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
12. การสนับสนุนให้ครู- อาจารย์เข้าฟังการ บรรยาย อภิปราย หรือชม การสาธิตที่หน่วยงานอื่นจัด	189	3.09	1.17	286	3.26	1.12	-1.56
รวม	186	3.20	.91	285	3.26	.77	-1.18

* $p < 0.05$

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิชาการ และครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอนกลุ่ม
สถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทั้งสองกลุ่มแล้ว ปรากฏว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง และทั้งสองกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

การพิจารณารวมในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปรากฏว่า ทั้ง
สองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหา
ใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 3.20 และ 3.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 25

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนใน
กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. สถานศึกษาจัดหาเอกสาร คู่มือไว้เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ครู-อาจารย์ ในการ วัดและการประเมินผล การเรียนของนักศึกษา	189	3.03	1.12	286	3.04	1.08	-.16
2. การอบรมสัมมนาหรือประชุม ครู-อาจารย์ เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจกับ ระเบียบวิธีการประเมินผล	188	3.12	1.07	285	3.13	1.06	-.14
3. การสร้างเครื่องมือในการ วัดผลตรงตามวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ไว้ครบถ้วน	187	3.12	1.09	286	3.18	1.05	-.58
4. การจัดอบรมวิธีการออก ข้อสอบแบบต่าง ๆ และการ วิเคราะห์ข้อสอบและกำหนด ให้ครู-อาจารย์ทำข้อสอบ มาตรฐานของแต่ละรายวิชา	190	3.19	1.16	286	3.32	1.10	-1.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
5. ครู-อาจารย์ผู้สอนสนใจ ในการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำมาปรับปรุง และ การทำคลังข้อสอบภายใน สถานศึกษา	189	3.23	1.15	286	3.39	1.10	-1.48
6. การติดตามและนำผลที่ ประเมินทางวิชาการที่ได้ มาปรับปรุงการเรียนการ สอนให้ดีขึ้น	189	3.13	1.05	286	3.32	1.04	-1.97*
7. การจัดให้มีการติดตามผล การฝึกงานของนักศึกษาใน สถานประกอบการเป็น ระยะ ๆ	190	2.18	1.09	286	2.96	1.03	-1.38
8. การจัดทำ PROGRESS CHART เพื่อให้นักศึกษา ได้ทราบผลการปฏิบัติงาน ของตนเอง	190	2.91	1.16	286	2.99	1.03	-.74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
9. การจัดทำให้มีการติดตามการ มีงานทำของผู้สำเร็จการ ศึกษา เพื่อประเมินว่า หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน มากน้อยเพียงใด	189	2.92	1.09	286	3.07	1.04	-1.40
10. การจัดทำให้มีการประเมิน คุณภาพของผลผลิตที่ได้จาก การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา	186	3.09	1.08	285	3.16	0.95	-.72
11. กำหนดแนวปฏิบัติในการส่ง ผลการเรียนถึงผู้ปกครอง- นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	187	2.99	1.11	286	3.04	1.03	-.41
12. การประเมินผลงาน วิชาการของสถานศึกษา ใช้คณะกรรมการรับผิดชอบ เพื่อร่วมมือการปฏิบัติงาน	190	3.07	1.12	286	3.12	1.03	-.53
รวม	186	3.08	.85	285	3.15	.77	-.89

* $p < 0.05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการติดตามและนำผลที่ประเมินทางวิชาการที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มภาคใต้ แสดงว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มภาคใต้

การพิจารณาผลรวมในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและปัญหาใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย จะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 3.08 และ 3.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 26

สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การบริหารงานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	185	3.14	.83	283	3.76	.70	-3.03*

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						t
	กลุ่มภาคใต้			กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	จำนวน	$\bar{X}_1$	S.D ₁	จำนวน	$\bar{X}_2$	S.D ₂	
2. ด้านหลักสูตรและการจัด							
ตารางสอน	186	3.23	.80	283	3.40	.66	-2.23*
3. ด้านการจัดกิจกรรมการจัด							
การเรียนการสอนในสถาน							
ศึกษาและบริการชุมชน	186	2.98	.81	285	3.09	.67	-1.36
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน							
การบริการห้องสมุดและ							
บริการวัสดุ	188	3.30	.87	285	3.32	.72	-.33
5. ด้านการนิเทศและการพัฒนา							
บุคลากรทางการสอน	186	3.20	.91	285	3.26	.77	-1.18
6. ด้านการวัดและประเมินผล							
การเรียนการสอน	186	3.08	.85	285	3.15	.77	-.89
รวม	185	3.18	.78	283	3.32	.61	-1.65

* $p < 0.05$

ตารางที่ 26 สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โดยส่วนรวมทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณารายด้านเห็นว่า ด้านกระบวนการการบริหารงานวิชาการและด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มนี้ มีปัญหาอยู่ระดับปานกลางและมีปัญหาอยู่ในระดับมากในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ย 3.14 และ 3.76 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ แสดงว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ สำหรับด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทั้งสองกลุ่ม มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.23 และ 3.40 ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่ากลุ่มภาคใต้ แสดงว่า กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน
ของกลุ่มสถานศึกษามหาคดี

การบริหารงานวิชาการ	กลุ่มสถานศึกษามหาคดี													t
	สภาพการบริหารงานวิชาการ						ปัญหาการบริหารงานวิชาการ							
	ผู้บริหารวิชาการ			ครู-อาจารย์			ผู้บริหารวิชาการ			ครู-อาจารย์				
	N	$\bar{X}_o$	S.D. _o	N	$\bar{X}_a$	S.D. _a	N	$\bar{X}_o$	S.D. _o	N	$\bar{X}_a$	S.D. _a		
1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	85	3.13	.65	101	2.81	.73	3.08*	84	3.07	.73	101	3.13	.90	-0.93
2. ด้านหลักสูตรและการจัดทำตารางสอน	85	3.00	.70	101	2.78	.69	2.06*	83	3.16	.77	103	3.28	.81	-0.92
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน	83	3.06	.68	105	2.88	.64	1.87	82	2.89	.83	104	3.06	.79	-1.30
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ	84	2.94	.75	102	2.53	.78	3.58*	83	3.15	.77	105	3.40	.92	-1.95
5. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	84	2.76	.81	103	2.49	.86	2.14*	84	3.03	.87	102	3.25	.93	-1.60
6. ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	82	2.94	.70	102	2.67	.79	2.37*	83	3.05	.79	103	3.09	.90	-0.28
รวม	82	2.95	.62	101	2.63	.70	2.78*	82	3.14	.67	101	3.21	.86	-0.50

* p < 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ กล่าวคือ ในสภาพการบริหารงานวิชาการ ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์ เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของผู้บริหารงานวิชาการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ แสดงว่า ผู้บริหารงานวิชาการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ นี้ สูงกว่าครู-อาจารย์

ในการนิจรรวมทั้ง 6 ด้าน ของสภาพการบริหารงานวิชาการปรากฏว่าทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.95 และ 2.63 ตามลำดับ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยผู้บริหารงานวิชาการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ แสดงว่า ผู้บริหารงานวิชาการปฏิบัติสูงกว่าครู-อาจารย์

ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในการนิจรรวมทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.14 และ 3.21 ตามลำดับ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

สรุป จากการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้โดยส่วนรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 2

ตารางที่ 28

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน
ของกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การบริหารงานวิชาการ	กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ													
	สภาพการบริหารงานวิชาการ							ปัญหาการบริหารงานวิชาการ						
	ผู้บริหารวิชาการ			ครู-อาจารย์				ผู้บริหารวิชาการ			ครู-อาจารย์			
	N	$\bar{X}_o$	S.D. _o	N	$\bar{X}_a$	S.D. _a	t	N	$\bar{X}_o$	S.D. _o	N	$\bar{X}_a$	S.D. _a	t
1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	102	3.05	.76	179	2.83	.68	2.42*	103	3.31	.72	180	3.41	.68	-1.07
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการรายสอน	103	2.87	.66	179	2.64	.66	2.61*	103	3.31	.68	180	3.44	.64	-1.49
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน	104	3.17	.65	180	2.87	.63	3.65*	105	2.95	.68	180	3.16	.65	-2.39*
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ	105	2.91	.70	179	2.64	.66	3.15*	105	3.26	.74	180	3.35	.71	-1.00
5. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	105	2.63	.78	180	2.64	.72	1.15	105	3.17	.84	180	3.30	.72	-1.35
6. ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	105	2.76	.74	179	2.67	.68	.99	105	3.11	.77	180	3.17	.76	-.61
รวม	102	2.88	.61	179	2.68	.56	2.35*	103	3.24	.61	180	3.35	.60	-1.21

* $p < 0.05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ กล่าวคือ ในสภาพการบริหารงานวิชาการ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน และด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์ เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของผู้บริหารงานวิชาการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ แสดงว่า ผู้บริหารงานวิชาการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ สูงกว่าครู-อาจารย์

ในการพิจารณารวมทั้ง 6 ด้านของสภาพการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.88 และ 2.68 ตามลำดับ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยผู้บริหารงานวิชาการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ แสดงว่า ผู้บริหารงานวิชาการปฏิบัติสูงกว่าครู-อาจารย์

ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ค่าเฉลี่ย 2.95 และ 3.16 ตามลำดับ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหารงานวิชาการ แสดงว่า ครู-อาจารย์ มีปัญหาในด้านนี้สูงกว่าผู้บริหารงานวิชาการ

ในการพิจารณารวมทั้ง 6 ด้านของสภาพการบริหารงานวิชาการ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.24 และ 3.35 ตามลำดับ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

สรุป จากการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่วนรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 2

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) สรุปดังนี้

ตารางที่ 29

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการแต่ละด้าน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความถี่	ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ		1. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	
1.1 การบริหารวิชาการขาดการประสานงานอย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน	22	1.1 ควรกำหนดขั้นตอนการบริหารงานให้เป็นระบบ	22
1.2 ขาดงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการ	20	1.2 ควรมีคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านวิชาการให้เหมาะสมแต่ละงาน	20
1.3 ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ	15	1.3 ควรจัดอบรมและชี้แจงบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของตนอย่างแท้จริง	15
1.4 ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการ	8	1.4 ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	8
2. ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน		2. ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน	
2.1 เนื้อหาวิชาปฏิบัติให้เวลาเรียนน้อยเกินไป	52	2.1 ควรจัดให้มีเวลาเรียนในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น	52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความถี่	ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
2.2 จำนวนรายวิชาในหลักสูตร มากเกินไป	51	2.2 ควรนำรายวิชาที่เหมือนกัน มารวมเข้าด้วยกันหรือตัด บางรายวิชาที่ไม่จำเป็น ออก เช่น ลูกเสือ และ อ.ช.ท.	51
2.3 สอนไม่ทันตามหลักสูตร เนื่องจากเวลาการสอน น้อยลง เมื่อมีกิจกรรมวันหยุด	48	2.3 ควรจัดการเรียนเป็น 2 ภาคเรียนต่อปี	48
2.4 มีเงื่อนไขในการจัดตาราง- สอนมากเกินไป	48	2.4 ควรลดเงื่อนไขในการจัด ตารางสอนลง และให้ สถานศึกษากำหนดการจัด การเรียนการสอนของตน	48
2.5 การจัดตารางสอนในช่วงกลาง คาบ 5-9 ของแต่ละวันมี ปัญหามาก เพราะภาคเช้า และภาคบ่ายจัดทับกัน	32	2.5 ควรจัดแบ่ง เป็นภาคเช้า และภาคบ่ายโดยแยกเวลา กัน และไม่ให้เวลาทับกัน	32
2.6 พื้นที่โรงฝึกงานไม่พอเพียง และไม่สอดคล้องกับการจัด ตารางสอน	18	2.6 ควรจัดตารางสอนในแผนก ช่างก่อน แล้วจึงจัดวิชา สามัญ	18
3. ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา และบริการ ชุมชน		3. ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29. (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความถี่	ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
3.1 การจัดกิจกรรมลูกเสือ และ อ.ช.ท. มากเกินไป	37	3.1 ควรลดกิจกรรมลูกเสือ และ อ.ช.ท. ลง	37
3.2 ขาดการประสานงานและ ประชาสัมพันธ์กับชุมชน	23	3.2 ควรประชาสัมพันธ์ในชุมชน ให้ทราบ และควรมี เจ้าหน้าที่ประสานงาน โดยเฉพาะ	23
3.3 งบประมาณที่สนับสนุน การ บริการชุมชนมีน้อย	19	3.4 ควรมีคณะกรรมการจัดสรร งบประมาณให้สอดคล้องกับ แต่ละงาน	19
3.4 งานพิเศษในสถานศึกษามีมาก เกินไป	14	3.4 ควรแบ่งงานพิเศษให้ เฉพาะบุคคลเท่านั้น	14
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การ บริการห้องสมุด และบริการวัสดุ		4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การ บริการห้องสมุด และบริการวัสดุ	
4.1 จำนวนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (มีน้อย)	28	4.1 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการผลิต และจัดหาสื่อ การเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับความจำเป็น ของแต่ละแผนกวิชา	28
4.2 ครู-อาจารย์ ร่วมผลิตสื่อน้อย เพราะมีชั่วโมงสอนมาก	20	4.2 ควรจัดคาบการสอนให้ เหมาะสม เพื่อให้ครู- อาจารย์มีเวลาผลิตสื่อ การเรียนการสอน	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความถี่	ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
4.3 ขาดงบประมาณสนับสนุน	17	4.3 ควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นให้เหมาะสม	17
4.4 ห้องสมุดมีตำราทางเทคโนโลยีไม่เพียงพอ	11	4.4 ควรจัดหาตำราทางเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแต่ละแผนกวิชา	11
4.5 การจัดซื้อวัสดุล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด และมีชิ้นตอนมากเกินไป	9	4.5 ควรจัดอบรมชี้แจงเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านวัสดุ และลดขั้นตอนปฏิบัติลง	9
5. ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน		5. ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	
5.1 ครู-อาจารย์ มีความรู้ และเข้าใจด้านการนิเทศน้อย	35	5.1 ควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	35
5.2 ขาดการกำหนดและวางแผนในการพัฒนาบุคลากร	31	5.2 ควรกำหนดและวางแผนในการพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามแผนการศึกษาฯ	31
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความถี่	ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
6.1 ครู-อาจารย์ มีความรู้และเข้าใจในการทำข้อสอบมาตรฐานและในการวิเคราะห์ข้อสอบน้อย	21	6.1 ควรจัดอบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อสอบและการออกข้อสอบมาตรฐาน	21
6.2 ครู-อาจารย์ มีความรู้ทางการวัดผลและประเมินผลน้อย	16	6.2 ควรจัดอบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้กับครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่อง	16
6.3 ไม่ทราบเกณฑ์ขั้นต่ำของการวัดผลอยู่ที่ใด	12	6.3 ควรกำหนดมาตรฐานเกณฑ์ขั้นต่ำไว้	12

สรุป สำหรับปัญหา 8 ลำดับ ที่มีปัญหามาก ในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกด้าน เรียงลำดับความถี่มากไปหาน้อยดังนี้

1. เนื้อหาวิชาปฏิบัติให้เวลาเรียนน้อยไป (ความถี่ 52)
2. จำนวนรายวิชาในหลักสูตรมากเกินไป (ความถี่ 51)
3. สอนไม่ทันตามหลักสูตร เนื่องจากเวลาการสอนน้อยลงเมื่อมีกิจกรรมวันหยุด (ความถี่ 48)
4. มีเงื่อนไขในการจัดตารางสอนมากเกินไป (ความถี่ 48)
5. การจัดกิจกรรมลูกเสือและ อ.ช.ท. มากเกินไป (ความถี่ 37)
6. ครู-อาจารย์ มีความรู้และเข้าใจในด้านนิเทศน้อย (ความถี่ 35)
7. การจัดตารางสอนในช่วงกลางคาบ 5-9 ของแต่ละวัน มีปัญหามากเพราะภาคเช้า และภาคบ่าย ทับกัน (ความถี่ 32)
8. ขาดการกำหนดและวางแผนในการพัฒนาบุคคล (ความถี่ 31)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผล การวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ครอบคลุมถึงลักษณะการบริหารงานวิชาการ ในด้านต่อไปนี้

- 1.1 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 หลักสูตรและการจัดตารางสอน
- 1.3 การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและบริการ

ชุมชน

- 1.4 สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ
- 1.5 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
- 1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม คือ

- 2.1 กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้
- 2.2 กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 จำนวนสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง คำนวณเทียบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา ได้กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ 6 แห่ง และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง

1.2 กลุ่มผู้บริหารวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารวิชาการจากประชากรในจำนวนสถานศึกษาตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง ได้จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

1.3 กลุ่มครู-อาจารย์ ได้กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนครู-อาจารย์ 1,135 คน ได้ตัวอย่างที่เป็นครู-อาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 296 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จำนวน 536 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน จัดรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบ ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามกำหนดให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 86 ข้อ โดยมีเกณฑ์ของน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อของแบบสอบถามให้ผู้ตอบพิจารณาจากน้ำหนัก 1-5 หน่วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และได้ทำการแจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 6-21 มกราคม พ.ศ. 2533 ให้กับผู้บริหารวิชาการ และกลุ่มครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิค 15 แห่ง ที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยเทคนิค 15 แห่ง ที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแนบหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อทำวิทยานิพนธ์ไปด้วย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เก็บจากกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยใช้บริการไปรษณีย์จากนั้นให้วิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ส่งแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกเสร็จแล้ว คืนไปที่วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ สำหรับวิทยาลัยเทคนิคบางแห่งที่ยังไม่ได้ส่งคืนแบบสอบถามตามกำหนด ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดตามทวงถาม และเดินทางไปขอรับข้อมูลคืนด้วยตนเอง
3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วประมาณ 30 วัน ได้โทรศัพท์ติดต่อทวงถาม หากปรากฏว่า แบบสอบถามหายไปหรือสถานศึกษาใดยังไม่ได้รับ ได้จัดส่งแบบสอบถามไปใหม่อีก 1 ชุด และผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2533
4. ผลการรวบรวมข้อมูล จากจำนวนที่ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 536 ชุด ได้รับคืนมาเป็นฉบับที่ตอบจำนวน 476 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ ด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อคำถามและของแต่ละประเภทของงานและเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและระดับปัญหา

ดังกล่าวระหว่างกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษา โดยการทดสอบที่ (t-test)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์โดยใช้วิธีจัดลำดับความถี่แล้วนำเสนอโดยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 6 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ

1.1 ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีจุดการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การส่งเสริมให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิชาชีพในแต่ละแผนกวิชา

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีจุดการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช.30 เหมาะกับปริมาณเนื้อหาวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และหลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีจุดการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กับวิชา และสาขาวิชาชีพ และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การเผยแพร่ตำราเอกสาร สิ่งพิมพ์ทางวิชาการให้กับชุมชน

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีจุด การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีศูนย์บริการทางการศึกษา เพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน

1.5 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีบางจุดที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่างสถานศึกษาในกลุ่มเดียวกัน การกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ การจัดการประชุมนิเทศครู-อาจารย์ บรรลุใหม่หรือที่ได้รับมอบหมายงานใหม่หรือเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ใหม่ และการจัดให้ครู-อาจารย์ เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

1.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีบางจุดที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ และการวิเคราะห์ข้อสอบ และการกำหนดให้ครู-อาจารย์ ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละรายวิชา และครู-อาจารย์ผู้สอนสนใจในการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงและการทำคลังข้อสอบภายในสถานศึกษา

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.1 ด้านกระบวนการบริหารวิชาการ โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และมีจุดที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคของหลักสูตร ปวช.30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และหลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอนการบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สรุป จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ตามความเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ โดยส่วนรวมแล้วได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ระหว่างกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 2 ด้าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ

1.1 ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีจุดที่แตกต่างกัน ได้แก่ การประชุมและรายงานผลการปฏิบัติงานวิชาการเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นแตกต่างกัน และมีจุดที่แตกต่างกัน ได้แก่ เรื่อง การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร ครูผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรให้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนเข้าทำการสอน ครู-อาจารย์ได้จัดทำแผนการสอนตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ตลอดปี ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึกการสอนของครู-อาจารย์ การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ การนำปัญหาอุปสรรคมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน โดยกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีบางจุดที่แตกต่างกัน ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาการสอนร่วมกันในกลุ่มวิชา

เดียวกัน กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนงานพิเศษในสถานศึกษานอกเหนือจากการสอนประจำมีมากทำให้งานในหน้าที่ประจำขาดประสิทธิภาพ กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีบางจุดที่แตกต่างกัน คือจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือเอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

1.5 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีบางจุดที่แตกต่างกัน ได้แก่ การจัดทำมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้มีการปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.1 ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นแตกต่างกันและมีจุดที่แตกต่างกัน ได้แก่ นโยบายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ชัดเจนและเป็นลำดับขั้นตอน การวางแผนงานวิชาการและโครงการพัฒนางานวิชาการได้รับความร่วมมือจาก หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานและครู-อาจารย์ มีการประสานงานในการวางแผนและการบริหารงานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและฝ่ายวางแผนพัฒนา การสื่อสารให้ทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ จัดผู้รับผิดชอบติดตามและควบคุมการบริหารงานวิชาการเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน ซึ่งกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นแตกต่างกัน และมีบางจุดที่แตกต่างกัน คือ การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักการมุ่งหมายโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎีบางรายวิชาเหมาะสมกับระดับชั้น การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช.30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาสี่ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ หลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจก่อนทำการสอน สถานศึกษาจัดแผนการเรียน ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายหลักการและเกณฑ์การใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์ได้จัดทำแผนการสอนตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึกการสอนของครู-อาจารย์ การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ ซึ่งกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีบางจุดที่มีความเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงการสอนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ครู-อาจารย์ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาการสอนร่วมกันในกลุ่มวิชาเดียวกัน งานพิเศษในสถานศึกษานอกเหนือจากการสอนประจำมีมากทำให้งานในหน้าที่ประจำขาดประสิทธิภาพ ครู-อาจารย์ปรับปรุงวิธีการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงใหม่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ครู-อาจารย์สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอนการบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

2.5 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

2.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีบางจุดที่มีความเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ การติดตามและนำผล ที่ประเมินทางวิชาการที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหามากกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้

สรุป จากการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ตามความเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่วนรวมทั้งสภาพและปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับ ครู-อาจารย์ในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพของปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ

การวิจัยพบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา (กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าเฉลี่ยของผู้บริหารวิชาการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์ แสดงว่าผู้บริหารวิชาการมีการปฏิบัติสูงกว่าครู-อาจารย์

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ

การวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ในแต่ละกลุ่มสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 เห็นว่า มีปัญหาอยู่ระดับปานกลางและมีปัญหาใกล้เคียงกัน

สรุป จากการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ของแต่ละกลุ่มสถานศึกษา โดยส่วนรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในสถานศึกษาทั้งสองกลุ่มที่มีต่อการบริหารวิชาการทั้ง 6 ด้าน จากผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเมื่อมองในภาพรวมของการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ ด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าได้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพันธ์ เมืองพระ ที่พบว่า

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง 5 ด้าน เกี่ยวกับด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการ ในวิทยาลัย และบริการชุมชน ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านบริการวัสดุและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดและประเมินผลทางการสอน มีสภาพและปัญหาการบริหารงาน

* วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง¹

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันท์ศิลา ที่พบว่า ผู้บริหารและครู มีความเห็นว่าสภาพการบริหารวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ โดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง² แต่งานวิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทางการศึกษา งานวิชาการจึงสำคัญเป็นอันดับแรกเพราะงานวิชาการจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาสติปัญญา ความรู้ทักษะ ความสามารถ ความชำนาญ ความรับผิดชอบที่ดีต่องานและเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังที่ สุดใจ เหล่าสุนทร กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทาง

การศึกษางานวิชาการจึงสำคัญเป็นอันดับแรก สถาบันจะดีหรือเลว ขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ถ้าฝ่ายวิชาการอ่อน ฝ่ายอื่นก็อ่อนตาม³ และเกรียง เอี่ยมสกุล ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาเนื่องจากงานนี้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ศึกษาด้านอาชีพอุตสาหกรรม มีคุณภาพ⁴และภัยใหญ่ สาธาร กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการว่าเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการและงานด้านวิชาการนี้ผู้บริหารต้องแบ่งเวลาให้แก่งานด้านวิชาการมากที่สุด⁵ ดังนั้นวิทยาลัยเทคนิคควรปรับปรุงการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการให้มากขึ้น เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งให้ความรู้แก่นักศึกษาในด้านวิชาการ ซึ่งจะเป็ผลประโยชน์โดยตรงที่นักศึกษาจะได้รับ

ในการพิจารณารายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ ผู้วิจัยขออภิปรายเป็นรายข้อดังนี้

1.1-1 ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ในสภาพและปัญหาผู้บริหาร วิชาการและครู-อาจารย์ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา จันทรศิลา ที่พบว่า "ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ โดยส่วนรวม ผู้บริหารและครู มีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติ⁶และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง"⁷ แต่ยังมีจุดที่มีสภาพในการปฏิบัติงานน้อย เกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีคณะกรรมการ⁸ ที่ปรึกษาวิชาชีพในแต่ละแผนกวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของวิทยาลัย⁹ หรือครู-อาจารย์ในแผนกวิชายังไม่เห็นความสำคัญ เพราะต้องปฏิบัติหน้าที่สอนมีชั่วโมงการสอนมากเกินไป และขาดงบประมาณในการดำเนินงานในเรื่องนี้ แต่ถ้ามีการส่งเสริมให้มีคณะกรรมการจะเป็นผลดีเพราะจะทำให้มีการประสานงาน การปรับปรุงงาน การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้ครู-อาจารย์ นักศึกษาและอีกประการหนึ่งยังช่วยให้นักศึกษามีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และที่ปรึกษายังสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาได้ด้วย สถานศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนดำเนินงานจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาแผนกวิชาขึ้น ดังที่ เมธี บิลันธานนท์ ได้กล่าวว่า

ที่ปรึกษาเฉพาะ โปรแกรมการศึกษา เพื่อให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ทั้งนี้รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะคำยืนยันในเรื่องการศึกษา ด้านอาชีพและเทคนิคให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด จะต้องประสานงานและร่วมมือให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพและเทคนิคศึกษาของทุกฝ่าย ทั้งในฝ่ายวงการ

อุตสาหกรรม ผู้ปกครอง และสถานศึกษาในการติดต่อสัมพันธ์ด้วยระบบ 2 ทาง ซึ่งถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการจัดและพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนด้าน อาชีววะและเทคนิคศึกษา⁷

1.1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ในสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันท์ศิลา ที่พบว่า ด้านบริหารงานหลักสูตร และการสอนของศูนย์ฝึกวิชาชีพ โดยส่วนรวม ผู้บริหารและครู มีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง⁸ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ เมืองพระ ที่พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ โดยส่วนรวมมองการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีสภาพและปัญหา อยู่ระดับปานกลาง⁹ แต่มีบางจุดที่มีสภาพในการปฏิบัติน้อยและมีปัญหามาก ได้แก่ เรื่อง การ จัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช. 30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาทั้งภาค ทฤษฎีและปฏิบัติ และเรื่องหลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการเรียน 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้ เกิดการยืดหยุ่นและการจัดการที่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้พยายามจัดเวลา เรียนและตารางสอนตามหลักสูตร ปวช.30 ให้ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ก็ประสบปัญหา มากเกี่ยวกับระยะเวลาเรียน และปริมาณเนื้อหาวิชา เพราะมีข้อจำกัดเรื่อง เวลาเรียนที่ กำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 10 สัปดาห์ แต่ต้องเสียเวลาเรียนไปในวันสอบวันหยุดราชการ หรือวันจัดกิจกรรมพิเศษ ซึ่งทำให้เหลือเวลาเรียนจริง ๆ เพียง 8 สัปดาห์เท่านั้น แม้ว่าจะ ได้มีการประชุมการวางแผนระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอน เป็นไปตามหลักสูตรก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ เมืองพระ ที่พบว่า การ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดห้องปฏิบัติหรือ โรงฝึกงาน และการจัดการเรียนครบคลุมเนื้อหาและ ถูกต้องตามหลักสูตร ปวช.30 มีปัญหามาก¹⁰

1.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และ บริการชุมชน ในสภาพและปัญหาผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.98) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.05) แต่มีบาง จุดที่มีสภาพในการปฏิบัติน้อย และมีปัญหามาก ในเรื่อง การแลกเปลี่ยนทรัพยากรและ เทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และเรื่อง การเผยแพร่ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ทาง วิชาการให้กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ เมืองพระ ที่พบว่า,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานเกี่ยวกับการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน การเผยแพร่ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ ทางวิชาการให้กับชุมชน มีการปฏิบัติน้อย โดยมีสาเหตุมาจากครู-อาจารย์ ยังมีความรู้ความเข้าใจในงานด้านนี้ไม่ดีเท่าที่ควร¹¹

ซึ่งจากผลงานการวิจัยของ มาลี วิชญุกูญ พบว่า ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่า มีปัญหามากในการขาดเอกสาร ตำราวิชาชีพ เพื่อใช้ในการค้นคว้า ขาดบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและไม่มีเวลาที่จะจัดทำเอกสารทางวิชาการ¹² และในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายสอนมีการะงานหลายด้าน เช่น การสอน การบริหาร การบริการชุมชนและการเขียนคู่มือการเรียนการสอน เป็นต้น จึงไม่สามารถปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเวลาที่มีอยู่ได้ และกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดคาบการสอนไว้ ภาคในเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ และภาคนอกเวลาไว้ไม่เกิน 16 คาบต่อสัปดาห์ รวมแล้ว 36 คาบต่อสัปดาห์ต่อคน และขณะนี้ยังประสบกับปัญหาการขาดบุคลากรฝ่ายการสอนจึงเห็นได้ว่า บุคลากรฝ่ายสอนปฏิบัติงานส่วนใหญ่ในด้านการสอนดังนั้นในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและการเผยแพร่ตำราต่อชุมชนจึงใช้เพียงเวลาบางส่วนในการปฏิบัติเท่านั้น และในบางจุดมีการปฏิบัติอยู่มากและมีปัญหาปานกลาง คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กับวิชาและสาขาวิชาชีพ ดังที่ สนั่น สุมิตร กล่าวไว้ว่า การจัดอาชีวศึกษานั้นสถานศึกษาต้องให้นักศึกษามีโอกาสในการฝึกงานได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันได้ก้าวหน้าขึ้นอีกมาก การผลิตนักศึกษาจึงต้องเน้นหนักในเรื่องของคุณภาพและวินัยการทำงาน¹³ ดังนั้นจากการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ระดับมากนับเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และควรส่งเสริมสนับสนุนให้มากขึ้นทุกสาขาวิชาชีพ แต่จากผลการวิจัยยังพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางก็เป็นสิ่งที่ควรแก้ไขให้เกิดปัญหาน้อยลง เช่น กวดขันการตรงเวลา ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน การปฏิบัติตามระเบียบของสถานประกอบการ และความปลอดภัยในการทำงาน

1.1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และ บริการวัสดุ
ในสถานและปัญหาผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ค่าเฉลี่ย 2.74) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) แต่ยังมีจุดที่มีสภาพในการปฏิบัติอยู่น้อย และมีปัญหาปานกลางในเรื่อง สถานศึกษามีศูนย์บริรักษ์ทางการศึกษาเพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ในสถานศึกษา งบประมาณส่วนใหญ่มักจะเข้าไปในวัสดุอุปกรณ์การฝึก เงินเดือน สิ่งก่อสร้าง ส่วนเงินบำรุง การศึกษาก็ไม่พอใช้จ่าย สาเหตุเหล่านี้จึงทำให้ขาดแคลนงบประมาณในการสร้างศูนย์บริรักษ์ เพื่อการผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทร์ศิลา ที่พบว่า การปฏิบัติเพื่อการผลิตสื่อการเรียนร่วมกันของครูในศูนย์ฝึกวิชาชีพมีปัญหาปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากขาดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และขาดวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิต สื่อโดยตรง¹⁴ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัลลภ จันทรตระกูล พบว่าปัญหาที่ประสบ เกี่ยวกับการอุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นปัญหามากและขาดแคลนอุปกรณ์สอนจัดอุปกรณ์การสอนสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชาที่จะสอนไม่ได้ ขาดงบประมาณในการจัดทำอุปกรณ์การสอนขาดต้นแบบของอุปกรณ์ ที่ดี¹⁵ และผลการวิจัยของชัยวัฒน์ ฉายอรุณ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของศึกษานิเทศก์ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ปัญหาหนึ่งก็คือ ขาดงบประมาณในการผลิตวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับเอกสารสรุปปัญหาที่ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ ศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้สรุปรวบรวมไว้ถึงปัญหาในด้านสื่อการเรียนการสอนว่า

ไม่เพียงพอ ขำรุด คุณภาพต่ำ วัสดุฝึกไม่เพียงพอ ไม่ได้รับตามกำหนดและ ตรงกับความต้องการ หลักสูตรและใบงานไม่ทันสมัย ไม่ทันตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ และไม่สอดคล้องกับตลาดในปัจจุบัน ใบงานไม่เหมาะสมกับเครื่องมือที่มีอยู่ ไม่ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง และครู-อาจารย์ไม่รู้จักสร้างสื่อการเรียน การสอน การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนเท่าที่ควร¹⁷

1.1.5 ด้านนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนในสภาพและปัญหา

ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.59) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22) แต่ยังมีจุดที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่น้อยและมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่อง การแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่าง สถานศึกษาในกลุ่มเดียวกัน การจัดการประชุมนิเทศครู-อาจารย์บรรจุใหม่ หรือที่ได้รับมอบหมาย งานใหม่ หรือเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ใหม่ การกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายใน

สถานศึกษาเป็นระยะ ๆ และการจัดให้ครู-อาจารย์เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับในเรื่องการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่างกลุ่มสถานศึกษาเดียวกัน อาจมีสาเหตุจากการขาดแคลนบุคลากรในแต่ละสถานศึกษา ซึ่งผู้ที่มีความรู้ความสามารถได้ลาออกจากราชการไปทำงานภาคเอกชนและบุคลากรในสถานศึกษาไม่ต้องการย้ายที่อยู่ ส่วนการกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ที่มีการปฏิบัติอยู่น้อยอาจจะมีสาเหตุมาจากครู-อาจารย์ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และเห็นว่าการนิเทศเป็นการตรวจสอบการทำงานของครู-อาจารย์ และการยอมรับในตัวนิเทศ ส่วนการจัดการประชุมนิเทศครู-อาจารย์บรรจุใหม่ มีการปฏิบัติอยู่น้อย อาจมีสาเหตุมาจากขาดผู้ทำหน้าที่โดยตรง ขาดเอาใจใส่และการสนับสนุน และขาดความรู้ในเรื่องการนิเทศซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของนิพนธ์ เมืองพระ พบว่า งานเกี่ยวกับการนิเทศ ครู-อาจารย์ใหม่ เรื่องระเบียบวิธีการในการปฏิบัติงานสอน มีการปฏิบัติอยู่น้อย และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง¹⁸ จากผลการวิจัยของ สิริลักษณ์ บุญวงษ์ ได้ศึกษาการประเมินความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ ในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษาพบว่า

ครู-อาจารย์ แผนกวิชาช่างต่าง ๆ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างกลโรงงาน มีความต้องการจะได้รับการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ และช่างเชื่อมโลหะแผ่น มีความต้องการจะได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านอาคารสถานที่ เครื่องจักร และเครื่องมือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนการสอน¹⁹

ส่วนผลการวิจัยของ วัลลภ จันทรตระกูล ได้ศึกษา ปัญหาการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาเครื่องกล ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล พบว่า

ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาช่างประมาณร้อยละ 90 ต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้อีก คือ เนื้อหาทางทฤษฎีช่าง ทักษะการให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือเครื่องจักร วิธีการสอนและเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การสร้างการใช้อุปกรณ์การสอน และการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน²⁰

จากผลการวิจัยของ มาลี วิชญกุล ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้พบปัญหาในการพัฒนาบุคลากรในด้านขาดแคลนงบประมาณ ขาดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ความไม่พร้อมในด้านอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ความไม่เพียงพอในหนังสือคู่มือวิชาชีวะและความไม่พร้อมในด้านโรงงานฝึกงาน โดยเฉพาะครู-อาจารย์มีความเห็นว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติหน้าที่ด้านพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับน้อยในทุกด้าน เช่น การประชุมพิเศษ การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ²¹ เป็นต้น และการจัดให้ครู-อาจารย์เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติอยู่น้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านเวลา ชั่วโมงในการปฏิบัติการสอนมาก ขาดยานพาหนะในการเดินทาง ขาดงบประมาณสนับสนุน ซึ่งเป็นสาเหตุในการปฏิบัติน้อย

1.1.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในสภาพและปัญหาผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ สุทร่ายคิมหันต์ พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่มีประสบการณ์มากและผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่มีประสบการณ์น้อย มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 มีการปฏิบัติด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง²² แต่ยังมีจุดที่มีสภาพในการปฏิบัติอยู่น้อย และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อสอบ และการกำหนดให้ครู-อาจารย์ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละรายวิชา ครู-อาจารย์ ผู้สอนสนใจในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและการทำคลังข้อสอบภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วิทยา จันทร์ศิลา ที่พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า มีเรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่น้อยและมีปัญหาสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายวิชา²³ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากขาดการจูงใจ ขาดงบประมาณ ขาดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ และขาดการบริหารจัดการที่ดี จึงทำให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและเนื่องจากกระบวนการวิเคราะห์ข้อสอบ การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำข้อสอบมาตรฐานแต่ละรายวิชา และการทำคลังข้อสอบภายในสถานศึกษานั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยาก ครู-อาจารย์ต้องมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล และมีความรู้ความเข้าใจว่าเครื่องมือวัดผลที่ดีมีคุณภาพเป็นอย่างไร และต้องมีความรู้ทางสถิติพอสมควร ซึ่งในแต่ละสถานศึกษามีครู-อาจารย์ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวอย่างน้อยมาดั่งที่ สันต์ ธรรมบำรุง กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อสอบเท่าที่ควร ดังนั้นจึงไม่รู้ว่าผลการสอนของแต่ละวิชาเป็นอย่างไร เช่น ครูสอนดีหรือไม่ นักเรียนเรียนรู้เรื่องหรือไม่ และควรปรับปรุงการเรียนการสอนในส่วนใดบ้าง²⁴

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ระหว่างผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากผลการวิจัยพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า สภาพแวดล้อมไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการแต่อย่างใด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งสองกลุ่มสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาใช้ระเบียบการบริหารสถานศึกษา และมีการจัดการบริหารรูปแบบเดียวกัน รัับนโยบายการปฏิบัติงานจากส่วนกลางเหมือนกัน และทั้งสองกลุ่มได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรพร้อมกันและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการอบรมจากสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการเดียวกัน จึงมีเทคนิคการบริหารคล้าย ๆ กัน ฉะนั้นสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เป็นอยู่จึงไม่แตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานแต่ละด้าน ปรากฏว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบ โดยรายละเอียดการปฏิบัติงานของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละงาน พบว่า การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ เข้าใจหลักการจุดมุ่งหมายโครงสร้าง และขอบเขตเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร การให้ครู อาจารย์ผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจก่อนทำการสอน การให้ครู-อาจารย์ได้จัดทำ แผนการสอนตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี การที่ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึก การสอนของครู-อาจารย์ การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอและการนำปัญหาอุปสรรคมา ปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน งานต่าง ๆ เหล่านี้กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้มีการปฏิบัติสูงกว่า กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกนั้นแต่ละงานมีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าในการปฏิบัติงานของผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ของกลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ได้ปฏิบัติงานในงานด้านนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน (ค่าเฉลี่ย 2.62) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 2.80) มากกว่ากลุ่มสถานศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้ปฏิบัติ (ด้านนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ค่าเฉลี่ย 2.57 และการวัดประเมินผลการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 2.69) ทำให้ผู้บริหารวิชาการ และครู-อาจารย์ของกลุ่มภาคใต้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานในจุดต่าง ๆ สูงกว่า ดังนั้น กรมอาชีวศึกษาน่าจะส่งศึกษานิเทศก์ของกรมอาชีวศึกษาเข้ามาช่วยเหลือ และทำการนิเทศใน สถานศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าที่เป็นอยู่ซึ่งจากผลการวิจัยของชัยวัฒน์ ฉายอรุณ ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้พบว่า ครู-อาจารย์ และผู้บริหารมีความต้องการที่จะให้ศึกษานิเทศก์ ประเภทวิชาช่าง อุตสาหกรรม ช่วยเหลืองานด้านวิชาการภายในสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาก²⁵

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาการบริหาร งานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ และด้านหลักสูตรและ การจัดตารางสอนเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยจะได้ วิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันของกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กับ กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

การวิเคราะห์งานด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ พบว่ากลุ่มสถานศึกษาภาค ใต้กับกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่มีระดับ ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

เจียงเหนือมีระดับปัญหามากกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ ค่าเฉลี่ย 3.76 และ 3.14 ตามลำดับเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดของแต่ละจุดแล้ว พบว่า งานนโยบายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ชัดเจนและเป็นลำดับขั้นตอน การวางแผนงานวิชาการและโครงการเพื่อพัฒนางานวิชาการได้รับความร่วมมือจากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์ มีการประสานงานในการวางแผน และการการบริหารงานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและฝ่ายวางแผนและพัฒนา การสื่อสารให้ทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร วิชาการกับครู-อาจารย์ จัดผู้รับผิดชอบติดตามและควบคุมการบริหารงานวิชาการตามแผนงานและโครงการประชุมและรายงานผลการบริหารงานวิชาการ เมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน งานต่าง ๆ เหล่านี้ กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับปัญหาสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ นอกนั้นแต่ละงานมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นว่าลักษณะการปฏิบัติงานของกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความตื่นตัวและการแสดงออกสูงต่อคำสั่ง ฎระเบียบ และข้อบังคับบางอย่าง และข่าวสารที่ได้รับจากส่วนกลางสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ ซึ่งมีลักษณะเป็นการให้ความเห็นตามระบอบประชาธิปไตยและเป็นผลดีในการให้ข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นจึงทำให้มีปัญหามากกว่าดังจะเห็นได้ในภาพรวม

จากการสรุปผลของแผนฯ 6 ซึ่งอยู่ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาฉบับที่ 7 พบว่า ในด้านการปรับปรุงคุณภาพได้ประสบปัญหา และอุปสรรคในหลายด้าน ซึ่งในด้านที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารนั้นทราบว่า ฎระเบียบ ข้อบังคับบางอย่างไม่สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการบริหารอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพและในการวางแผนยังไม่เป็นระบบ ขาดข้อมูลทั้งด้านความต้องการกำลังคน การบริหาร และด้านกระบวนการบริหาร การติดตามประเมินผลยังไม่มี การดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง²⁸

ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน พบว่า ในงานการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ เข้าใจหลักการจุดมุ่งหมายโครงสร้าง และขอบข่ายเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรหลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎีบางรายวิชาเหมาะสมกับระดับชั้น การจัดเวลาให้เรียนต่อภาคเรียนของหลักสูตร ปวช.30 จัดให้มี 4 ภาคเรียนต่อปี ทำให้เกิดการยืดหยุ่นและการจัด

การที่เหมาะสม ครู-อาจารย์ผู้สอน ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนทำการสอน สถานศึกษาจัดแผนการเรียน ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และเกณฑ์การใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์ได้ทำแผนการสอนตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึกการสอนของครู-อาจารย์ การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ งานต่าง ๆ เหล่านี้กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับปัญหาสูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ นอกนั้นแต่ละงานมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครู-อาจารย์ ยังมีความเข้าใจงานด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการวัดประเมินผลทางการเรียนการสอนน้อยกว่ากลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ จึงทำให้กลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหามากกว่าดังเห็นได้จากครู-อาจารย์ ในกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอบคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารวิชาการจำนวน 28 คน ว่า ครู-อาจารย์มีความรู้และเข้าใจด้านการนิเทศน้อย จึงควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ในด้านนิเทศการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนตั้งทีมงานนิเทศไว้เหมาะสมและ โรงเรียน ได้กระทำการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง²⁷ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนน้อยกว่าทุก ๆ ด้าน²⁸ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพันธ์ เมืองพระ พบว่า ในด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน กลุ่มภาคกลางได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย²⁹ ซึ่งตามหลักการแล้วงานนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ถือเป็นหัวใจของการบริหารที่ผู้บริหารจะแสดงบทบาททางวิชาการ เพราะการนิเทศเป็นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่ เมธี บิลันธานนท์ ได้กล่าวว่า

การนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือกันทำงาน โดยใช้เหตุผลและปัญญา การติดต่อสื่อสารกัน การใช้มนุษยสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้า การพิจารณาถึงความต้องการของสถาบันและปัจเจกบุคคล เพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตร และการเรียนการสอน ให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุด³⁰

2.2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน ระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้จากผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมสภาพการบริหารงานวิชาการผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 2.95) ปฏิบัติงานสูงกว่าครู-อาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 2.78) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทยา จันทรศิลา ที่พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ³¹ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และบริการชุมชนเท่านั้นที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในงานด้านอื่น ๆ อีก 5 ด้าน แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารหรือสนับสนุนงานด้านวิชาการ โดยเป็นผู้นำครู-อาจารย์ ทำงานร่วมกับครู-อาจารย์ กระตุ้นเตือนครู-อาจารย์ ให้คำแนะนำและประสานงานให้ครู-อาจารย์ทุกคนให้ทำงานร่วมกันในด้านการสอน³² ดังนั้นผู้บริหารวิชาการจึงมีความเห็นว่าการปฏิบัติสูงกว่าครู-อาจารย์

จากผลการวิจัยพบอีกว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ ระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน ผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารวิชาการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกรมอาชีวศึกษาหรือจากหน่วยงานศึกษานิเทศก์ให้เข้ารับการอบรมและสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารวิชาการจึงมีความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดีจึงรายงานและชี้แจงแนวการปฏิบัติงานให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาได้ทราบ ทำให้ครู-อาจารย์สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ดังนั้นความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการกับครู-อาจารย์จึงไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน ระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ในกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการศึกษาวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมสภาพการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 2.88) ปฏิบัติงานสูงกว่าครู-อาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 2.68) เมื่อพิจารณารายด้าน มีเพียงด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

การเรียนเท่านั้น ที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมมือกันทุกคน เป็นผู้จัดระเบียบการบริหารงานเลือกครู-อาจารย์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน^{๑๓} ดังนั้นผู้บริหารวิชาการจึงเห็นว่าการปฏิบัติสูงกว่าครู-อาจารย์

จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีเพียงด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชนเท่านั้น ที่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งครู-อาจารย์ มีปัญหามากอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.16 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุม ทศพล ได้พบว่าอาจารย์ส่วนรวมมีปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมากที่สุด ในจำนวนงานวิชาการและต้องการปรับปรุงด้านการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น^{๑๔} ส่วนในงานด้านอื่น ๆ อีก 5 ด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากโดยภาพรวมการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารได้รับการอบรมและสัมมนาเป็นประจำ ผู้บริหารวิชาการจึงมีความรู้และเข้าใจต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี และได้ชี้แจงแผนการปฏิบัติงานให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ดังนั้นความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์จึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำผลวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์ที่ประจำภาคแต่ละภาค ได้มีบทบาทออกนิเทศการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้ครู-อาจารย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้เกิดคุณภาพต่อการเรียนการสอน และให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่างสถานศึกษาและกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ

1.2 ควรจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในวิทยาลัยชั้น เพื่อให้คำแนะนำด้านงานวิชาการแก่ครู-อาจารย์และประเมินผลการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ควรให้ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

1.3 ควรจัดประชุมชี้แจงและประสานงานวิชาการ ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้ช่วยพัฒนาครู-อาจารย์ ผู้สอนให้เข้าใจแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการเพิ่มขึ้น

1.4 ควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาการแบ่งงบประมาณทางด้านวิชาการ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นของแต่ละงาน

1.5 ควรจัดอบรมปฏิบัติการให้ครู-อาจารย์เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนโครงการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน การออกข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ

1.6 ควรจัดอบรมหัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนกวิชา และหัวหน้างานในฝ่ายวิชาการให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการดำเนินไปอย่างมีระบบ

1.7 ควรส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์กรมอาชีวศึกษา (ศูนย์ ศพอ) ออกนิเทศการอาชีวศึกษาตามวิทยาลัยเทคนิคอย่างต่อเนื่อง

1.8 ควรส่งเสริมและพัฒนาครู-อาจารย์ให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยการศึกษา อบรม สัมมนา ฯลฯ

1.9 ควรจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิชาชีพ ในแต่ละแผนกวิชาชั้น เพื่อให้คำแนะนำด้านวิชาการและเทคโนโลยี

1.10 ควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างวิทยาลัยกับบริษัทเอกชน หรือ ชุมชน เพื่อที่จะได้ให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ในอันที่จะนำมาสร้างสรรค์ให้เยาวชนได้มีคุณภาพมากขึ้น

สำหรับเรื่องที่ปฏิบัติค่อนข้างมากอยู่แล้วควรพัฒนาให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัย

2.2 การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา แต่ใช้วิธีสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลในแนวทางไปพัฒนางานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค

2.3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกับการบริหารวิชาการของภาครัฐบาล

2.4 ควรศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานกับการรับนักศึกษา สาขาวิชาอื่นต่าง ๆ เข้าทำงาน

เชิงอรรถ

¹ นิพนธ์ เมืองพระ, "การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคเหนือและกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532), หน้า ค.

² วิทยา จันท์ศิลา, "การบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531), หน้า ค.

³ สุตใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2505), หน้า 5.

⁴ เกรียง เอี่ยมสกุล, "ช่วยครูใหญ่ให้เป็นนักบริหารที่ดี," วารสารวิทยาจารย์ ฉบับที่ 5 (กรกฎาคม 2512) หน้า 16.

⁵ ภิญญา สาธร, หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 232.

⁶ วิทยา จันท์ศิลา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁷ เมธี บิลันธานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530), หน้า 1-2.

⁸ วิทยา จันท์ศิลา, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 73.

⁹ นิพนธ์ เมืองพระ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 63.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 66.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 67.

¹² มาลี วิชญกุล, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 104-105.

¹³ สนั่น สมิตร์, "อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร," วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528) หน้า 22-23.

¹⁴ วิทยา จันทร์ศิลา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 74.

¹⁵ วัลลภ จันทร์ตระกูล "การศึกษาปัญหาการสอนช่างอุตสาหกรรม สาขาเครื่องกลในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523), หน้า 72.

¹⁶ ชัยวัฒน์ ฉายอรุณ, "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ประเภทช่างอุตสาหกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529), หน้า 78.

¹⁷ ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 80.

¹⁸ นิพนธ์ เมืองพระ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 69.

¹⁹ สิทธิลักษณ์ บุญวงศ์ "การประเมินความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูอาจารย์ในสถานศึกษากองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า จ.

²⁰ วัลลภ จันทรตระกูล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 70-74.

²¹ มาลี วิชญกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า จ-ฉ.

²² สมศักดิ์ สุทระยาคิมหันต์, "การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530), หน้า 122.

²³ วิทยา จันทรศิลา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 75.

²⁴ สันต์ บำรุงธรรม, หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2527), หน้า 182.

²⁵ ชัยวัฒน์ ฉายอรุณ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 75.

²⁶ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, ก้าวไปในแผนฯ 7 (กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2533), หน้า 20.

²⁷ วีระ ทองประสิทธิ์ "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 114.

- ²⁸ ชวนชม คำหอมกุล, "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), หน้า จ.
- ²⁹ นิพันธ์ เมืองพระ, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 70.
- ³⁰ เมธี บิลันธานนท์, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 70.
- ³¹ วิทยา จันทรศิลา, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 70.
- ³² อภิรมย์ ณ นคร, หลักการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517), หน้า 43.
- ³³ นพพงษ์ นุญจิตราตุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอส.เอ็ม.เอ็ม. จำกัด, 2525), หน้า 17.
- ³⁴ ปฐม ทศพล, "ทัศนของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524), หน้า ง.

บรรณานุกรม

เกรียง เอี่ยมสกุล. "ช่วยครูใหญ่ให้เป็นนักบริหารที่ดี." วารสารวิทยากร ฉบับที่ 5 (กรกฎาคม 2512), หน้า 16-18.

โกวิท วรพิพัฒน์. เอกสารสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

โกศล เน้ชร์สุวรรณ. "แรงงานไทยกับการลงทุนในอุตสาหกรรม." เอกสารประกอบคำบรรยายนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531.

กานดา พูนลาภทวี. สถิติการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : พลิซซ์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) เฉพาะส่วนอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529.

_____ . รายงานการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ระดับอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การบริหารงานวิชาการ: ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานบริหารโรงเรียน, 2528.

เชื้อ สาริมาณ และสุรินทร์ สรสิริ. วิชาครุตอน 1 : หลักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชวนชม คำหอมกุล. "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.

ชวาล แพ้วตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

ชัยวัฒน์ ฉายอรุณ. "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็นของศึกษานิเทศก์ ประเภทช่างอุตสาหกรรม สังกัด กรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์ เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529.

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. "การนิเทศการการศึกษา." เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 243 . กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.

ซารี มณีศรี. "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน." วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ฉบับที่ 1 (มิถุนายน - ตุลาคม 2525), หน้า 65-78.

ทรรศนียา กัลยาณมิตร. "ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา." วารสารครุศาสตร์ ฉบับที่ 24 (มิถุนายน-กันยายน 2514), หน้า 32-34.

ทัศนาศา แชนงณี. "การจัดหลักสูตรแบบต่าง ๆ." วารสารครุศาสตร์ ฉบับที่ 4 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2517), หน้า 29-32.

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529.

ธนู แสงศักดิ์. "การอาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ." การศึกษาเพื่องานและอาชีพ กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2521.

ธีรวุฒิ บุญโสภณ. "แนวความคิดในการบริหารการอาชีวศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรม." วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม 2528) หน้า 36-38.

ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ. "การบริหารงานวิชาการและหลักสูตรมัธยมศึกษากับพัฒนาคุณภาพชีวิต." การพัฒนาหลักสูตร (กรกฎาคม 2525), หน้า 14-15.

ธำรง บัวศรี. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. ธนบุรี : โรงพิมพ์บรรพการ, 2515.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอส.เอ็ม.เอ็ม จำกัด, 2525.

_____ . ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อเนกศิลป์, 2525.

นิพนธ์ เมืองพระ. "การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้านครเหนือ, 2532.

น้อย สี่ป้อ และคณะ. คู่มือฝึกสอนวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม. พิมพ์โลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย, 2516.

บุญเกิด นิर्मัวร์เมธากุล และคณะ. ประมวลความรู้วิชาชุดครูมัธยม. พระนคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2515.

บุญเทียม เจริญยิ่ง. "แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในปี 2529 และในแผนฯ 6."
สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศประจำปี
งบประมาณ 2529 กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2528.

บุญธรรม กิจปรีตาภิสิทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์พระนคร, 2527.

บุญศักดิ์ โฉงกิจ. "บทความทางวิชาการ." ข่าว สจ.พ. ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2523),
 หน้า 1-2.

บรรดล สุขปิติ. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
 นครปฐม : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา วิทยาลัยครูนครปฐม, 2529.

บรรจง ชูสกุลชาติ. อาชีวศึกษาครบวงจร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2528.

ปฐม ทศพล. "ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัย
 เทคนิคในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524.

ประดิษฐ์ ฮิวบเจริญ. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต,
 2524.

ประมุข กอปรสิริพัฒน์, และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. แนวทางศึกษาหลักสูตรและแบบเรียน.
 นครราชสีมา : ศิริอักษรการพิมพ์, 2522.

พูนัส หันนาดินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
 2521.

พัฒนาผู้บริหารการศึกษา, สถาบัน. "การบริหารงานวิชาการ." เอกสารการฝึกอบรม
ผู้บริหารการศึกษา หลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษา นครปฐม : สถาบันพัฒนา
ผู้บริหารการศึกษา, 2525.

ภิญโญ สาธร. หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช, 2519.

มานิดา อุชชิน. "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ." เอกสารการประชุม
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

เมธี บิลันธานนท์. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.

มาลี วิชญกุล. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย
สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

มารุต บุณาค. "นานาทัศนะเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไทย." ใน กรมอาชีวศึกษา 46 ปีทองของ
คุณภาพ กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2530.

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช. "นานาทัศนะเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไทย." ใน กรมอาชีวศึกษา
46 ปีทองของคุณภาพ กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2530.

รุจิรี ภู่อาระ. การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2520.

ลัดดา ศุขปริตธีร์. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต์,
2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจิตร ชีระกุล วรุตบางกูร กาญจนมา ศรีกาฬสินธุ์ และสุพัญญา ชีระกุล. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2519.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2527.

วิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชบุรีอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525.

วิทยา จันทรศิลา. "การบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

วุฒิ จุลพรหม. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2521.

วิรัช กุพมาศ. "หลักการอาชีวศึกษา." วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 48-52.

วีระ ทองประสิทธิ์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษา." เอกสารประกอบการอบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ในด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2 กรุงเทพมหานคร : กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2526.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัลลภ จันทระกุล. "การศึกษาปัญหาการสอนช่างอุตสาหกรรม สาขาเครื่องกลในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. คู่มือการจัดทำตารางสอน. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2524.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา. ความรู้หลักสูตรการเรียนการสอนและทักษะการใช้หลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : เอรಾವังการพิมพ์, 2527.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. คู่มือการใช้หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2521. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, 2527.

_____ . "การนิเทศภายในสถานศึกษา." การนิเทศภายในสถานศึกษา หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2528.

สุดใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรพการ, 2505.

สุดใจ ไสสุก. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สิทธิ สายหล้า. "ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น
พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน, 2530.

สุธีระ ทานตวนิช. การบริหารการศึกษา. ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.

สุธีระ ทานตวนิช. "การบริหารงานวิชาการ." การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศ
การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2525.

สนั่น สุมิตร. "อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร." วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 11
(สิงหาคม 2528), หน้า 22-23.

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม, กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. "บทบาทของคณะกรรมการ
นโยบายอุตสาหกรรมในการพัฒนาอุตสาหกรรม." ใน อุตสาหกรรม 29 กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อักษรไทย, 2529.

สำลี บุชสาย. "การอาชีวศึกษากับการพัฒนาประเทศ." ใน การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์
เพื่อสันติภาพและพัฒนา เล่ม 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิลปสนอง, 2531.

สมหญิง กลั่นศิริ. เอกสารประกอบการเรียนวิชา สัตว์ศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2517.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงวน สุทธิเลิศอรณ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไพบาลการพิมพ์, 2523.

สมศักดิ์ สุทราวัยคิมหันต์. "การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 12." วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530.

สมาน แสงมลิ. "อาชีวศึกษาทางที่มองเห็น." วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 23 (สิงหาคม 2529), หน้า 16-17.

สาย ภานุรัตน์. "หลักสูตรและบทบาทของหลักสูตรในการเรียนการสอน." วารสารสภาการศึกษา ฉบับที่ 4 (มิถุนายน 2513), หน้า 3-12.

สันต์ บำรุงธรรม. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2527.

สิริลักษณ์ บุญวงษ์. "การประเมินความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูอาจารย์ ในสถานศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สิริ รังสินนท์. การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, 2529.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สวาสต์ ไชยคุณา. "หัวใจของการอาชีวศึกษาคือวิชาชีพ ปัจจัยในการจัดอาชีวศึกษาคือครูอาชีวะ." วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 28-29.

อนันต์ ศรีโสภา. หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

อภิรมย์ ณ นคร. หลักการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

อาชีวศึกษา, กรม. การประเมินผลการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529). กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน, 2530.

..... . สถิติอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน, 2530.

..... . ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการกรมอาชีวศึกษา, 2529.

..... . ก้าวไปในแผนฯ 7. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2533.

Campbell, Ronald F., John E., Corbally Jr., and John A., Ramseyer,
Introduction to Education Administration. 4 th ed. Boston :
Allyn and Bacon, 1971.

Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. New York : Holt
Rinchart and Winston, 1965.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd ed. New York : McGraw-
Hill Book Co., 1973.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Hass, Glen. Curriculum Planning : A New Approach. Boston : Allyn and Bacon, 1977.

Simon, Herbert A. "A Study of Decision Making Process in Administration Organization." Administration Behavior New York : The Free Press, Collier Mcmillan, 1976.

Jacobson, Paul B., and others. The Effective School Principle. N.J. : Prentice - Hall, 1963.

Noll, Victor H. Introduction to Educational Measurement. 2d. ed. Boston : Houghton Mifflin Co., 1965.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World, 1978.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม. 1507/050

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กทม. 10520

22 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิคเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอร่าม เรืองฤทธิ์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ซึ่งขณะนี้อยู่กำลังศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่ง เจริญจิต ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประเสริฐ นนทพัล และอาจารย์ ไพรัตน์ ฝักน้อย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม มีความประสงค์ที่จะขออนุญาตรวบรวมข้อมูล และแจกแบบสอบถามวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ให้กับผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 15 แห่ง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มา เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวแจกแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิค ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาร่วมกันต่อไป จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิชัย โภไคยอุดม)

คณบดี

ฝ่ายวิชาการและแผนงาน

งานทะเบียน

โทร. 3267334

รายชื่อวิทยาลัยเทคนิคที่แจกแบบสอบถาม จำนวน 15 แห่ง

วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้

1. วิทยาลัยเทคนิคยะลา
2. วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี
3. วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
4. วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
5. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
6. วิทยาลัยเทคนิคตรัง

วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
2. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
3. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
4. วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
5. วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
6. วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
7. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
8. วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
9. วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์

ที่ ศษ ๐๑๐๗/ 13106

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

/3 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิคเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างอิง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย ที่ หม 1507/950 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2532

ตามหนังสืออ้างอิง บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งว่า จะขออนุญาตให้ นายอร่าม เริงฤทธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา แจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 15 แห่ง เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษา ภาคตะวันออก ฉียงเหนือ" ทั้งคู่พร้อมแล้วนั้น

บัดนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายอร่าม เริงฤทธิ์ แจกแบบสอบถาม ในวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 15 แห่ง ตามที่ขอไปที

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้งให้ นายอร่าม เริงฤทธิ์ ทราบด้วยจะเมื่อเสร็จแล้ว ขอได้โปรดรายงานขอให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเขียน สุวรรณสิงห์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิชาลัยเทคนิค

โทร. 2622552

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

26 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

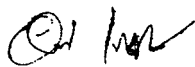
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายอร่าม เริงฤทธิ์ ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ขณะนี้กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมสายวิชาชีพ สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจริญจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการวิจัยครั้งนี้นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแล้ว ผลการวิจัยยังเป็นข้อมูลนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยนี้ ตามสภาพและปัญหาที่เป็นจริงในความคิดเห็นของท่าน คำตอบจากข้อมูลที่ได้รับ จะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลเสียหายต่อตัวท่านและงานในหน้าที่แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วส่งแบบสอบถามคืนที่ผู้ประสานงานที่แจกแบบสอบถามนี้ ในวิทยาลัยของท่าน ภายในวันที่ 4 มกราคม 2533 และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอร่าม เริงฤทธิ์)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถาม

การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา ภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค

คือ

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
2. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน
4. สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ
5. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม หัวหน้าแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม หัวหน้างาน และครู-อาจารย์ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการแต่ประการใด

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดนำหมายเลขข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่านเขียนลงในช่อง ซึ่งอยู่ตอนท้ายของข้อความทางขวามือ

ตัวอย่าง ชื่อ สถานภาพการสมรส

1. โสด	2. สมรส
3. ม้าย	4. แยกกันอยู่ ☒

คำอธิบาย ท่านเขียนหมายเลข 1 ลงช่อง หมายความว่า
สถานภาพการสมรสของท่านเป็น โสด

1. เพศ

1. ชาย	2. หญิง	☐

2. อายุ

1. 21 - 30 ปี	2. 31 - 40 ปี	
3. 41 - 50 ปี	4. 51 - 60 ปี	☐

3. อายุราชการ

1. 5 - 10 ปี	2. 11 - 15 ปี	
3. 16 - 20 ปี	4. 20 ปีขึ้นไป	☐

4. วุฒทางการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	
3. ปริญญาโท	4. สูงกว่าปริญญาโท	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ตำแหน่งหน้าที่

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
3. หัวหน้าคณะวิชา
4. หัวหน้าแผนกวิชา
5. หัวหน้างาน
6. ครู-อาจารย์

6. สถานศึกษาของท่านอยู่ในกลุ่มสถานศึกษา

1. ภาคใต้
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2

สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา
ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างของข้อความที่เป็นสภาพและปัญหา
แต่ละข้อตามความเป็นจริง แต่ละช่องของระดับสภาพและปัญหามีความหมายเป็น
คะแนนที่ใช้สำหรับการวิจัยดังนี้

1. ระดับสภาพที่ปฏิบัติจริง โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ ดังนี้
  - 5 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ
  - 4 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมาก คือ ปฏิบัติค่อนข้างมาก
  - 3 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติปานกลาง คือ ปฏิบัติพอสมควร
  - 2 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ปฏิบัติค่อนข้างน้อย
  - 1 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ได้ปฏิบัติเลย

2. พิจารณาต่อไปอีกว่า สภาพที่ปฏิบัติจริง ในข้อนั้น ๆ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานต่อท่าน
อยู่ในระดับใด แล้วกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของข้อความที่เป็น
ระดับปัญหาในการปฏิบัติอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ ดังนี้
  - 5 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด คือ เป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนรุนแรง
และมีผลต่อการดำเนินงานวิชาการ
ของวิทยาลัยเทคนิคอย่างยิ่ง
  - 4 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก คือ เป็นปัญหาที่กระทบค่อนข้างมาก
และมีผลต่อการดำเนินงานวิชาการ
ของวิทยาลัยเทคนิคมาก
  - 3 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง คือ เป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนปานกลาง
และมีผลต่อการดำเนินงานวิชาการ
ของวิทยาลัยเทคนิคพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย คือ เป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนค่อนข้างน้อย และมีผลต่อการดำเนินงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคเพียงเล็กน้อย
- 1 หมายถึง ไม่มีปัญหาเลย คือ เป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนน้อยที่สุด หรือแทบไม่มีปัญหาต่อการดำเนินงาน วิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคเลย

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.	<p><u>กระบวนการบริหารงานวิชาการ</u></p> <p>นโยบายการบริหารงานวิชาการ มุ่งคุณภาพ และความเป็นเลิศ ทางวิชาชีพ.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	<p>นโยบายการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ได้กำหนดแนว ปฏิบัติไว้ชัดเจน และเป็นลำดับ ขั้นตอน.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	<p>การวางแผนงานวิชาการ และ โครงการเพื่อพัฒนางานวิชาการ ได้รับความร่วมมือจากหัวหน้า คณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์..</p>	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สถานที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.	มีการประสานงานในการวางแผนและการบริหารงานวิชาการกับฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา และฝ่ายวางแผนและพัฒนา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การจัดสรรงบประมาณให้กับแต่ละคณะวิชา และงานในวิชาการ สอดคล้องกับสภาพและความจำเป็น.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การกระจายอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้กับบุคคลในระดับต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	การสื่อสารให้ทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานวิชาการระหว่างผู้บริหารวิชาการคณาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	จัดผู้รับผิดชอบติดตามและควบคุมการบริหารงานวิชาการตามแผนงานและ โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.	ประชุมและรายงานผลการบริหารงานวิชาการ เมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิชาชีพ ในแต่ละแผนกวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

กระบวนการบริหารงานวิชาการ ท่านมีปัญหาใดเพิ่มเติมและที่ควรแก้ไข (โปรดระบุ)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	<u>หลักสูตรและการจัดการวางแผน</u>											
11.	การประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และขอบข่าย เนื้อหารายวิชาของหลักสูตร...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
12.	สถานศึกษาสามารถจัดหา และจัดทำเอกสาร การใช้หลักสูตร และคู่มือครู เพื่อให้ครู-อาจารย์ ศึกษาค้นคว้า.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
13.	หลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาค- ทฤษฎีบางรายวิชาเหมาะสมกับระดับชั้น.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
14.	การจัดเวลาให้เรียนต่อภาค- เรียนของหลักสูตร ปวช.30 เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหา วิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
15.	หลักสูตร ปวช.30 จัดให้มีการยืดหยุ่นและการจัดการที่ เหมาะสม.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
16.	ครู-อาจารย์ผู้สอน ได้ศึกษา หลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก่อนทำการสอน.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.	สถานศึกษาจัดแผนการเรียนรู้ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายหลักการและเกณฑ์การใช้หลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
18.	สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาวิชาข้างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตรงกับความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
19.	สถานศึกษาเปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพในสาขาอาชีพใหม่ ๆ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
20.	ครู-อาจารย์ ได้จัดทำแผนการสอนตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ตลอดปี.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
21.	ผู้บริหารวิชาการติดตามตรวจสอบบันทึกการสอนของครู-อาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
22.	การติดตามผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
23.	การนำปัญหา อุปสรรคมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
24.	การจัดตารางสอน ได้จัดสอดคล้องกับจำนวนห้องเรียน การแบ่งกลุ่มนักศึกษา พื้นที่ โรงฝึกงาน และจำนวนครู-อาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
25.	การจัดตารางสอน ในช่วงกลางของแต่ละวันจัดได้เหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่โรงฝึกงาน (เวลา 11.30-14.30 น.)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
26.	การกำหนดคาบเวลาเรียนในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเหมาะสมที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการสอนต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.	การจัดตารางสอนอำนวยความสะดวก ในกรณีที่นักศึกษาต้องเรียนซ่อม หรือเปลี่ยนห้องเรียนในบางวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
28.	จัดตารางสอนให้ครู-อาจารย์สอนต่อเนื่องกันหลายคาบใน 1 วัน ในภาคทฤษฎี.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรและการจัดการรายสัปดาห์ของหลักสูตรปวช.30 ท่านมีปัญหาใดเพิ่มเติมและที่ควรแก้ไข (โปรดระบุ)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
29.	<u>การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน</u> สถานศึกษาส่งเสริมการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ แข่งขันทักษะวิชาชีพ.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
30.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ ได้อย่างเหมาะสม และสัมพันธ์กับวิชา และสาขาวิชาชีพ.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
31.	การร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจ อุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
32.	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนในหลักสูตรบังคับ จัดสนองความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักศึกษาได้ทั่วถึง.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
33.	สถานศึกษาส่งเสริมงานผลิต และงานการค้า เพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
34.	การจัดครู-อาจารย์เข้าสอน รายวิชาตรงกับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้สอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
35.	การแบ่งกลุ่มนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ และการทดลองมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
36.	การแบ่งเวลากลุ่มนักศึกษาสามารถแบ่งภาคปฏิบัติได้กลุ่มละ 20 คน ตามเงื่อนไขที่กำหนด.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
38.	การจัดระบบการบริหาร โรงฝึกงาน เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกแก่ครู-อาจารย์ และ นักศึกษา การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรการบำรุงรักษา...	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.	งานพิเศษในสถานศึกษา นอกเหนือจากการสอนประจำ มีมาก ทำให้งานในหน้าที่ ประจำขาดประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
41.	ครู-อาจารย์ ปรับปรุงวิธีการ สอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ เปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้การ เรียนการสอนมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
42.	ครู-อาจารย์สามารถเลือก เทคนิค วิธีสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	การให้ครู-อาจารย์ไปเป็น วิทยากร เพื่อเผยแพร่ความรู้ ทางวิชาการ เทคโนโลยีแก่ ชุมชนหรือหน่วยงานธุรกิจอื่น..	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
44.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน.....											
45.	มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน.....											
46.	การบริการและเปิดสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้กับกลุ่มสนใจในชุมชน.....											
47.	การเผยแพร่ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ทางวิชาการให้กับชุมชน.....											

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน ท่านมีปัญหาคือ ควรเพิ่มเติมและที่ควรแก้ไข (โปรดระบุ)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
48	<u>สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ</u> จัดระบบบริหารงานสื่อการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกในการผลิต การใช้ การบำรุงรักษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
49	การจัดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
50	การจัดอบรมครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการผลิตสื่อนวัตกรรม และวิธีใช้อุปกรณ์การสอนและสื่อการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
51	สถานศึกษามีศูนย์บริการทางการศึกษา เพื่อผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
52	ครู-อาจารย์นิยมใช้สื่อการสอนมาประกอบการเรียนการสอนของตน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
53	การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำวัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู-อาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
54.	การจัดหาวัสดุฝึกงานอุปกรณ์การสอน วัสดุอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในการฝึกงานตลอดภาคเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
55.	การสำรวจความพร้อมและความต้องการวัสดุฝึกก่อนการเปิดภาคเรียนทุกภาค.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
56.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ผลิตตำรา ใบงาน และเอกสารทางวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
57.	หนังสือ ตำรา เอกสารทางช่างอุตสาหกรรมมีเพียงพอสำหรับให้ครู-อาจารย์ นักศึกษาค้นคว้า.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
58.	การจัดห้องสมุด สำหรับครูและนักศึกษา และบริการได้อย่างเหมาะสมต่อการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
59.	จัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุด เพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
60.	ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ ตำรา วารสาร และเอกสารใหม่ ๆ แก่คณะครู-อาจารย์ และ นักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
61.	การใช้วัสดุ สื่อการสอนที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
62.	การบำรุงรักษา วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

สื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด และบริการวัสดุ ท่านมีปัญหาใดเพิ่มเติม และที่ควรแก้ไข (โปรดระบุ)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาของท่าน มากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
	<u>การนิเทศและการพัฒนา</u>												
	<u>บุคลากรทางการสอน</u>												
63.	การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศภายในแก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละแผนกวิชา อย่างเป็นทางการ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
64.	มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิเทศงานวิชาการระหว่างสถานศึกษา ในกลุ่มเดียวกัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
65.	บุคลากรในสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาหรือนิเทศงานวิชาการ และวิชาอื่นของแต่ละแผนกวิชา โดยเฉพาะ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
66.	การกำหนดโครงการนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
67.	หัวหน้าแผนกวิชาติดตามผลการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการนิเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
68.	การจัดการประชุมพิเศษครู-อาจารย์ บรรจุใหม่หรือที่ได้รับมอบหมายงานใหม่ หรือเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ใหม่.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
69.	การกำหนดและการวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพทางอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
70.	การจัดให้ครู-อาจารย์ เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
71.	การให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้สูงขึ้น....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
72.	การจัดอบรม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนทักษะให้ครู-อาจารย์ในทางช่างอุตสาหกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
73.	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ศึกษาค้นคว้าวิจัย.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
74.	การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย หรือชมการสาธิตที่หน่วยงานอื่นจัด.....											

กรณีพิเศษและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ท่านมีปัญหาคือเพิ่มเติมและที่ควรแก้ไข (โปรดระบุ)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่าน อย่างน้อยเพียงใด	สภาพที่ปฏิบัติจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	<u>การวัดและประเมินผล</u> <u>การเรียนรู้การสอน</u>											
75.	สถานศึกษาจัดทำ เอกสารคู่มือไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ ในการวัดและการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา.....											
76.	การอบรมสัมมนาหรือประชุมครูอาจารย์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจกับระเบียบวิธีการประเมินผล.....											
77.	การสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ไว้ครบถ้วน.....											
78.	การจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ และการวิเคราะห์ข้อสอบ และการกำหนดให้ครู-อาจารย์ ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละรายวิชา.....											
80.	การติดตามและนำผลที่ประเมินทางวิชาการที่ได้มาปรับปรุงการเรียนรู้การสอนให้ดีขึ้น.....											

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารนี้ไปใช้เพื่อการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ข้อความต่อไปนี้เป็นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด	สถานที่ปฏิบัติงานจริง					ระดับของปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
81.	การจัดให้มีการติดตามผลการฝึกงานของนักศึกษาในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
82	การจัดทำ PROGRESS CHART เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
83	การจัดให้มีการติดตามการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
84	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
85	กำหนดแนวปฏิบัติในการส่งผลการเรียนถึงผู้ปกครองนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
86	การประเมินผลงานวิชาการของสถานศึกษา ใช้คณะกรรมการรับผิดชอบเพื่อร่วมมือการปฏิบัติงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (ไปรตระกูล)	
ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นายอร่าม เรืองฤทธิ์
วันเดือนปี	วันที่ 26 พฤศจิกายน 2491
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2514 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรครุมัธยมศึกษาชั้นสูง (ปม.วส) สาขาช่างยนต์ จากวิทยาลัยครูอาชีพศึกษาทเวศร์
	พ.ศ. 2518 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาเครื่องกล-เทคนิคยานยนต์ จากวิทยาลัยครูอาชีพศึกษา ทเวศร์
	พ.ศ. 2519 ได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาเครื่องกล จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทเวศร์
	พ.ศ. 2530 เข้าศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
ผลงานทางวิชาการที่ได้ตีพิมพ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่อง เครื่องยนต์แกสโซลีน 2. เรื่อง ไฟฟ้ารถยนต์ 3. เรื่อง การบำรุงรักษารถยนต์ 4. เรื่อง งานตัวถังและการนำสี 5. เรื่อง เครื่องยนต์เล็ก และจักรยานยนต์ 6. เรื่อง การปรับแต่งเครื่องยนต์
ประสบการณ์การทำงาน	รับราชการตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม 2514 ถึง พ.ศ. 2535 รวมเวลา ปฏิบัติราชการ 21 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ	ได้รับพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตริตาภรณ์ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2531
อาชีพปัจจุบัน	ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 หัวหน้าแผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ กรมอาชีพศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ